BIULETYN WYNALAZCZOŚCI
PRZEMYSŁU WĘGLOWEGO

NR 1-2 STYCZEŃ-LUTY 1949

NAKŁADEM CENTRALNEGO ZARZĄDU PRZEMYSŁU WĘGLOWEGO
KATOWICE

TREŚĆ NUMERU:

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Katowice, ulica Powstańców 30 — CZPW
Telefon red. 329-71, wewn. 354
„ adm. 329-71, wewn. 218

BIULETYN WYNALAZCZOŚCI PRZEMYSŁU WĘGLOWEGO

CZASOPISMO POŚWIĘCONE ZAGADNIENIOM WYNALAZCZOŚCI I USPRAWNIEŃ

Rok I | Katowice, Styczeń — Luty — 1949 | Nr 1—2

Od Redakcji

W roku 1945 w Przemyśle Węglowym powstała myśl utworzenia ogólnokrajowej akcji wynalazczości i pomysłów, mającej na celu usprawnienie procesu pracy i jej wydajności. W tym samym roku myśl ta została zrealizowana przez Centralny Zarząd Przemysłu Węglowego na terenie podległych mu przedsiębiorstw w postaci „skrzynki pomysłów."

Obecnie Przemysł Węglowy przystępuje do dalszego usprawnienia tej akcji i rozpoczyna wydawanie „Biuletynu Wynalazczości Przemysłu Węglowego", którego celem będzie:

a) podawanie pełnego wykazu pomysłów zgłaszanych w przemyśle węglowym w miarę ich napływu,

b) informowanie o każdym pomyśle przyjętym i zaleconym do szerszego stosowania,

c) pobudzanie inicjatywy uzdolnionych pomysłodawców i przyciąganie do akcji jak najszerszych mas pracowniczych,

d) wskazywanie na problemy dotychczas niedostatecznie rozwiązane, a mające szczególne znaczenie w procesie produkcyjnym,

e) współpraca w zakresie akcji wynalazczości ze Związkiem Zawodowym Górników, Radami Zakładowymi i organizacjami partyjnymi na zakładach pracy,

f) notowanie obserwacji, mających na celu usprawnienie całości akcji i prac Komisji Usprawnień na terenie przemysłu węglowego.

Każda jednostka, wykonująca swoją codzienną pracę, ma możność krytycznego obserwowania maszyn, sprzętu i narzędzi swej pracy, sposobu posługiwania się nimi, ma możność obserwowania metod i organizacji, w ramach których wykonuje swoje czynności. Prawie 300.000 mózgów ludzkich zatrudnionych w przemyśle węglowym przedstawia olbrzymi potencjał twórczy zwłaszcza tam, gdzie przejawia się rzeczywista wola udoskonalania metod i narzędzi produkcji, w celu stałego ilościowego i jakościowego polepszania produktu, ułatwiania sposobów pracy i zwiększania stopnia jej bezpieczeństwa.

Górnik pracuje w ciągle zmieniających się warunkach i znane mu jest powiedzenie, że „uczy się całe życie". Warunki naturalne kopalni zmuszają górnika do stałego czujnego obserwowania sił przyrody, które przy umiejętnym ich wykorzystaniu mogą w dużej mierze ułatwić tę pracę, lecz przy osłabieniu czujności zagrozić mogą tak jemu, jak i jego współpracownikom.

Dlatego też umysł górnika powinien być szczególnie twórczy, zwłaszcza gdy chodzi o pomysły zmierzające do zwiększenia bezpieczeństwa pracy oraz ulepszenia metod i środków produkcji. Koksownie i brykietownie, kopalnie i fabryki maszyn są zbiornikami, skąd szeroką strugą winna płynąć wynalazczość pracowników. Doświadczenie i obserwacje poszczególnych pracowników przemysłu węglowego powinny stać się własnością wszystkich pracujących w tym przemyśle, pomnażając wielokrotnie rezultaty wynikające z każdego twórczego pomysłu.

Oddając do rąk szerokich rzesz górniczych pierwszy numer „Biuletynu", Komitet Redakcyjny zaprasza do współpracy drogą dorady i krytyki wszystkich tych, którym rozwój wynalazczości i pomysłowości dla dobra Państwa i korzyści Jego Obywateli nie jest obojętny.

KOMITET REDAKCYJNY

Akcja wynalazczości i pomysłów w przemyśle węglowym, realizowana w formie „skrzynki pomysłów", spełnia niezmiernie ważne zadanie. — Z jednej strony daje ona możliwości ulepszeń maszyn, sprzętu i narzędzi stosowanych w górnictwie, ulepszeń metod pracy i jej organizacji, z drugiej strony udoskonala jakość wytwarzanego produktu.

„Biuletyn Wynalazczości" ma służyć rozpowszechnianiu pomysłów uznanych za dobre, celem ich szerszego stosowania. Ma on również służyć wymianie poglądów na samą akcję usprawnień i na dalszy jej rozwój.

Pragnę, aby akcja ta, prowadzona w interesie całości gospodarki państwowej, przemysłu węglowego i każdego pracownika, znalazła pełne poparcie. Spodziewam się, że Naczelni Dyrektorzy podległych mi przedsiębiorstw i kierownicy zakładów otoczą tę akcję jak najdalej posuniętą opieką i dołożą wszelkich starań, aby pomysły zgłaszane i publikowane w Biuletynie były szybko wprowadzane w życie.

(—) JÓZEF SZCZĘŚNIAK,
Generalny Dyrektor
Centralnego Zarządu Przemysłu Węglowego

Zarząd Główny ZZG. zawsze wysuwał myśl akcji wynalazczości w przemyśle węglowym i okazywał jej daleko idące poparcie, rozumiejąc doniosłe jej znaczenie dla rozwoju polskiego przemysłu węglowego.

Dlatego też, z inicjatywy Zarządu Głównego ZZG., Rady Zakładowe przy kopalniach stale zachęcają załogi do zgłaszania pomysłów, usprawniających procesy techniczne. Korzyści ze stosowania usprawnień są olbrzymie, gdyż przez usprawnienie samej pracy wzrasta jej wydajność, rosną oszczędności i tym samym przyspiesza się przedterminowe wykonanie 3 letniego planu państwowego.

„Biuletyn Wynalazczości Przemysłu Węglowego" ma służyć idei rozpowszechnienia wynalazczości w przemyśle węglowym i zachęcać załogi do dalszej akcji w tym kierunku.

Zarząd Główny ZZG. jest przekonany, że Biuletyn spełni swoje zadania.

(—) RYSZARD NIESZPOREK
Przewodniczący Zarządu Głównego ZZG

Akcja racjonalizacji i usprawnień technicznych, prowadzona w przemyśle węglowym poprzez t. zw. „skrzynkę pomysłów", przeszła swoją próbę i całkowicie zdała egzamin. Znalazła ona zrozumienie u pracowników fizycznych i umysłowych, czego dowodem są dotychczasowe jej wyniki.

W skali państwowej pomysły umożliwiają usprawnienie produkcji, a tym samym osiąganie oszczędności w gospodarce ogólnonarodowej. W skali człowieka, pomysłodawcy, zapewniają moralne i materialne korzyści.

Rozwój tej akcji znajduje swój wyraz w następujących cyfrach:
w roku 1946 było czynnych 22 „skrzynek pomysłów", do których zgłoszono 63 usprawnienia;
w roku 1948 liczba skrzynek wzrosła do 288, a ilość pomysłów do 1099.

Przeciętna premia za dodatnio ocenione pomysły, wypłacana w roku 1945/46 wyniosła 6.000 zł, w roku 1947 wzrosła do 15.000 zł, a w roku 1948 do 18.000 zł.

Cyfry te najdobitniej świadczą o pozytywnych rezultatach, osiągniętych na tym odcinku działalności Centralnego Zarządu Przemysłu Węglowego.

Cele Biuletynu, jak i całej akcji wynalazczości, można ująć w czterech zasadniczych punktach.

1) WCIĄGNIĘCIE DO AKCJI JAK NAJWIĘKSZEJ LICZBY PRACOWNIKÓW, A PRZEDE WSZYSTKIM PRACOWNIKÓW FIZYCZNYCH.

Powinni oni znaleźć w kierownictwie zakładów czynną pomoc w opracowywaniu pomysłów, aby, przez pozytywne ustosunkowanie się do wysiłków twórczych, utrzymana była koleżeńska współpraca w dziedzinie usprawnień i wynalazczości. Rozbudzenie w tym kierunku ambicji pracowników zwiększy liczbę pomysłodawców i zapewni przemysłowi węglowemu stały rozwój metod i narzędzi pracy.

2) SZYBKA REALIZACJA POMYSŁÓW OCENIONYCH JAKO DODATNIE.

Sens istotny akcji polega przede wszystkim na szybkiej i celowej realizacji pomysłów oraz na ich jak najszerszym rozpowszechnianiu. Obok bezpośredniej wymiany pomysłów między zakładami i przedsiębiorstwami, celowi temu ma służyć Biuletyn Wynalazczości. Nowe to wydawnictwo, przewidziane jako miesięcznik, da możność zapoznawania czytelników z wysiłkami na odcinku wynalazczości w terenie, szczególnie zaś z uzdolnionymi pomysłodawcami oraz bieżąco zaznajamiać będzie z postępem usprawnień w przemyśle węglowym.

3) WYSUWANIE PROBLEMÓW PRODUKCYJNYCH OCZEKUJĄCYCH NA WŁAŚCIWE ROZWIĄZANIE.

W różnych dziedzinach prac, które składają się na całość pojęcia górnictwa, istnieje jeszcze wiele problemów, do dzisiaj nierozwiązanych w sposób należyty. Zagadnienie wykorzystania ciśnienia górotworu i jego kontroli, zagadnienie urabiania, transportu, przeróbki mechanicznej i chemicznej węgla nie są opanowane w tym stopniu, aby mogły zapewnić całkowite bezpieczeństwo ruchu i ludzi, zagwarantować właściwą wartość produktu i niskie koszty wytwarzania. Biuletyn da więc możność wysuwania i dyskutowania tych problemów, związanych z wąskimi przekrojami produkcji.

4) WYTWARZANIE MASZYN I URZĄDZEŃ WŁASNEGO TYPU.

Rozwój naszego górnictwa jest całkowicie uzależniony od zdolności wytwarzania takich maszyn, sprzętów i narzędzi, które są najbardziej właściwe dla polskich warunków. Toteż Biuletyn szeroko otwiera swe łamy dla demonstrowania i omawiania pomysłów z dziedziny maszynoznawstwa górniczego.

Akcja Biuletynu znajdzie całkowity oddźwięk w zakładach i zapewni współpracę, zarówno pracowników umysłowych jak i fizycznych, na drodze swobodnej wymiany poglądów w zakresie wynalazczości i usprawnień technicznych.

(—) INŻ. BOLESŁAW KRUPIŃSKI
Naczelny Dyrektor Techniczny
Centralnego Zarządu Przemysłu Węglowego

* * *

STANISŁAW KOSSUTH
inżynier górniczy

Znaczenie wynalazczości w górnictwie

We wsi Krzemionki w powiecie opatowskim, koło Łysogór (woj. kieleckie), odnaleziono w terenie kopalnię, pełną jakichś starych zrobów i zawalisk. Była to kopalnia krzemienia, której wiek wynosił przeszło 4.000 lat. Jest to chyba najstarsza kopalnia w Europie.

W owe czasy krzemień służył do wyrobu siekier, młotów, grotów do strzał i dzid, noży i innych narzędzi. Żelazo ani brąz nie były wówczas jeszcze znane. Jak wyglądała taka kopalnia?

Wejściem do niej był szybik parumetrowej głębokości o przekroju owalnym (spłaszczone koło), średnicy między ścianami bliżej siebie leżącymi około 1 m. W ścianie szybiku wykute były gniazdka, które służyły jako drabina przy schodzeniu względnie wychodzeniu. Narzędzia pracy były prymitywne: drewniane łomy, kilofy zrobione z rogów jelenia, osadzone na drewnianej rączce i inne. Narzędziami tymi górnik urabiał skałę, układał wapień na bokach wyrobiska, dając początek suchej podsadzce, a cenny wówczas krzemień wynosił w koszyku szybikiem na powierzchnię, trzymając koszyk w rękach, a nogi stawiając na „stopniach" wykutych w ścianie szybiku. Wentylacja była naturalną, bez żadnego uregulowania. Trochę wody zbierającej się w żąpiu, wynoszono w koszach oblepionych gliną. Widzimy więc, że całość pracy górnika składała się jedynie z pracy fizycznej, pracy mięśni człowieka. O maszynach wówczas mowy nie było.

Jakąż olbrzymią różnicę widzimy między ówczesnym górnictwem a obecnym stanem kopalń, pełnych maszyn, silników, elektrowozów, popędzanych nie siłą muskułów ludzkich, a parą, prądem elektrycznym lub sprężonym powietrzem. Długą drogę odbyło górnictwo sprzed 4.000 lat do stanu obecnego. Droga ta jest znaczona wynalazkami, wynikającymi czy to z ogólnego rozwoju nauki i techniki, czy też z doświadczenia górniczego. Jeśli nawet z ogólnego rozwoju ludzkości wynikło wynalezienie brązu i żelaza w odległej starożytności, pary i elektryczności w niedawnych stosunkowo czasach, to jednak zastosowanie ich do górnictwa jest dziełem wielkiej liczby wynalazców — górników, których nazwiska giną w pomroce dziejów.

Każde ulepszenie narzędzia pracy jest wynalazkiem. Jest wynikiem czynnego ustosunkowania się człowieka do sposobu wykonywania swej pracy. Tych wynalazków w górnictwie była olbrzymia ilość. Opiszemy tu tylko te wynalazki, które stanowiły pewien przełom.

Największą trudnością dla średniowiecznego górnictwa była niemożność wydobywania minerałów z głębszych poziomów, na co nie pozwalała woda, której nie umiano wypompować w tej ilości, w jakiej napływała ona do wyrobisk kopalnianych. Wodę wyciągano beczkami, umocowanymi w szybie do liny, która była na nadszybiu przerzucona przez koło i ciągniona przez konie lub woły tak daleko od szybu, aż beczka znalazła się na powierzchni.

Później wynaleziono kierat, który obracał wał z nawiniętą liną konopianą. Kierat poruszany był przez zwierzęta, a często przez ludzi — „niewolników".

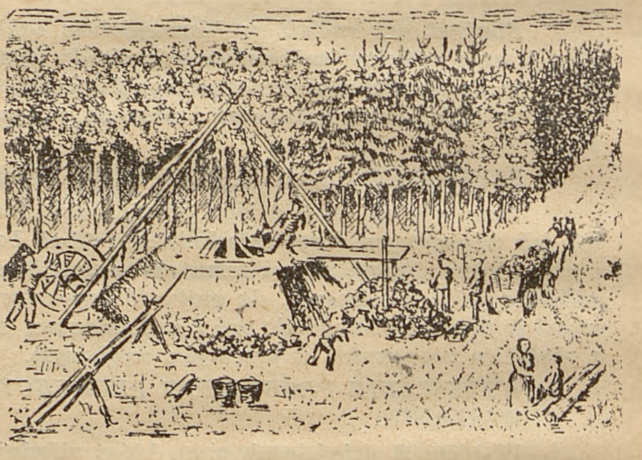

Kopalnia węgla XVII wieku

Wreszcie wynaleziono sposób odwadniania, działający prawie ciągle. Na powierzchni i nad żąpiem w szybie umieszczono wielkie koła, na których znajdowała się lina bez końca, gęsto zaopatrzona w kubełki. Przy stałym ruchu kół, poruszanych przez ludzi, kubełki napełniały się wodą w żąpiu i wylewały ją do rynny na powierzchni.

Wszystkie te sposoby nie mogły być stosowane przy szybach głębszych, przede wszystkim zaś były za mało wydajne. Dopiero wynalazek sztolni pozwolił górnictwu sięgnąć po głębiej zalegające skarby naturalne. Nieznany wynalazca zauważył, że w terenie górzystym lub pagórkowatym prawie poziomy chodnik, popędzony od dna sąsiedniej doliny, odwodni kopalnię, że woda będzie nim samoczynnie ściekać, bez stałej pracy ludzkiej. Szerokie zastosowanie tego wynalazku spowodowało w średniowieczu rozkwit górnictwa, które mogło sięgnąć do głębiej leżących złóż minerałów użytecznych. Bito wtedy sztolnie paro i kilkunasto-kilometrowe. Jednakże głębokość odwodnionych szybów ściśle zależy

od różnicy poziomów pomiędzy dnem szybu a dnem sąsiedniej doliny. Gdy wybrano złoże do dna sąsiedniej doliny, musiano powrócić do pierwotnych sposobów odwadniania, z tą tylko różnicą, że wybierano wodę beczkami czy kubełkami i wylewano już nie na powierzchnię, a do sztolni.

Wynalazek sztolni miał ogromne znaczenie dla górnictwa nie tylko dlatego, że pozwolił, w pewnych granicach, na wybieranie głębiej leżących, dawniej z powodu dużych przypływów wody niedostępnych części złoża, ale i dlatego, że zmienił formę władania kopalniami. Sztolnia odwadniała nie tylko jedną kopalnię, ale cały teren. Dla wybicia jej i utrzymania poszczególni górnicy musieli łączyć się w gwarectwa, czyli spółki i stąd ich ówczesna nazwa — gwarkowie. W ten sposób wynalazek ściśle techniczny odbił się na ustroju górnictwa.

W związku z wyczerpywaniem się złóż odwadnianych sztolniami, skończył się okres rozkwitu górnictwa w średniowieczu.

Stan ten trwał aż do czasu wynalezienia pary i zastosowania jej w górnictwie. Chociaż para nie jest wynalazkiem górniczym, to jednak pierwsze swoje zastosowanie znalazła właśnie w górnictwie przy odwadnianiu kopalń. W ciągu ostatnich 150 lat przewinęła się przez kopalnie ogromna ilość pomp parowych ,ale czym głębiej wchodziły pod ziemię szyby kopalń, tym uciążliwszą stawała się praca górnika.

Wynalazek elektryczności i pompy wirującej, zamiast tłokowej, pozwolił na odprowadzanie wielkich ilości wody z szybów będących w głębieniu i z głębokich kopalń.

Dziś nie ma już trudności technicznych z odwadnianiem kopalń w tym znaczeniu, że nie pytamy się, czy potrafimy odpompować tyle to a tyle wody, a pytamy się — czy się to opłaci dla danego złoża kopaliny użytecznej.

Praca w przodku odbywała się przy pomocy ręcznych narzędzi, jak młot, dłuto i łom. Doświadczenie górnika już wówczas wywołało wynalazek wrębu, ułatwiający pracę. Praca ta jednak szła wolno i wymagała wielkiego wysiłku mięśni. Nieznany wynalazca zastosował ogień do urabiania skał. Zauważył on mianowicie, że skały rozgrzane i nagle ochłodzone pękają. Rozpalano więc ogniska w przodku, a gdy skała rozgrzała się mocno, polewano ją wodą. Skała pękała. Sposób ten nie mógł być oczywiście stosowany w pokładach węgla. Dopiero zastosowanie prochu, a później innych materiałów wybuchowych do roboty strzelniczej pozwoliło na zwiększenie szybkości urabiania skały i zmniejszenie wysiłku człowieka.

Na tym odcinku pracy ludzkiej musimy podkreślić doniosłość odkryć i wynalazków, w wyniku których zakazano używania prochu i dynamitu w pokładach węgla i wynaleziono inne materiały wybuchowe. Okazało się mianowicie, że częstą przyczyną katastrofalnych wybuchów na kopalniach węgla, które powodowały wielkie ilości ofiar ludzkich, był proch i dynamit, gdyż te materiały zapalają metan (gaz kopalniany) i drobny pył węglowy, powodując ich wybuchy. Odkrycie tego zjawiska i wynalezienie innych materiałów wybuchowych, bezpiecznych pod tym względem, ma bardzo wielkie znaczenie, gdyż umożliwia robotę strzelniczą bez narażania górników na niebezpieczeństwo wybuchów metanu i pyłu węglowego.

Z chwilą zastosowania na kopalniach materiałów wybuchowych, a zwłaszcza na kopalniach węgla od początku ich istnienia, sprawa wentylacji, ze względu na pożary podziemne, stała się tak ważna, że od niej zależało istnienie większej kopalni. Pierwotnie wentylacja była naturalna. Powietrze rozchodziło się po kopalni dowolnie: nagrzane szło w górę, a chłodne w dół. W miarę powiększania się kopalń wszerz i w głąb, taki naturalny przewiew już nie wystarczał, tym bardziej wówczas, gdy stosowano już materiały wybuchowe. Wtedy wynaleziono piece wentylacyjne. Nad szybem wentylacyjnym, w szczelnej wieży z otworem u góry, palono bez przerwy wielkie ognisko, które ciągnęło do siebie prąd powietrza przez wyrobiska kopalniane. W ten sposób powietrze musiało wchodzić do kopalni przez szyb do tego przeznaczony, a wychodzić przez szyb wentylacyjny. Wentylacja ta dawała jednak za małą ilość powietrza i stanowiła ograniczenie dla wielkości kopalni. Dopiero zastosowanie pary i elektryczności do wynalezionych wentylatorów pozwoliło na szeroką rozbudowę wyrobisk i na budowę wielkich i głębokich kopalń.

Przełomowym wynalazkiem dla kopalń węgla była lampa bezpieczeństwa Davy'ego. Górnik nie mógł sobie dać rady z metanem, tak często występującym w kopalniach węgla. Lampy ówczesne z otwartym światłem zapalały metan, który oparzał ludzi lub wybuchał, zabijając górników i niszcząc kopalnie. Zdawało się już, że w kopalniach węgla, w których pojawia się gaz kopalniany czyli metan, praca górnika nie jest możliwa. Wynalazek lampy, zaopatrzonej w siatki, przyczynił się do bezpieczeństwa.

Dziś lampy tej używa się tylko do wykrywania metanu, a do oświetlenia służą lampy elektryczne, które są więcej bezpieczne. Jednakże czym widniej w przodku, tym łatwiejsza i bezpieczniejsza jest praca górnika. Zagadnienie to czeka jeszcze na dalszych wynalazców.

Jeśli w górnictwie jest wiele takich wynalazków, które powstały na kopalniach i zostały na nich zastosowane, to wynalezienie szyn, jako wynalazku ściśle górniczego, nie ograniczyło się wyłącznie do górnictwa, ale rozszerzone zostało po całym świecie.

Kiedyś, zamiast nosić urobek w koszyku, rzucano go do drewnianej niecki, którą ciągnięto po spągu chodnika, podkładając pod nią deskę, by łatwiej było ją w ten sposób posuwać. Z czasem dorobiono do niej kółka, aż wreszcie jakiś bliżej nieznany wynalazca podłożył pod

nieckę dwie wąskie łaty drewniane dla kółek. Tak więc powstały w kopalni szyny, początkowo drewniane, później żelazne.

Dzisiaj szyny kolejowe opasują całą kulę ziemską.

Transport w kopalni, to szereg wynalazków: urządzenia na pochylniach, kołowroty, taśmy, liny bez końca, elektrowozy itp. Nadmienimy tutaj, że rynny wynalazł około roku 1905 polski inżynier Rygier. Były to rynny wiszące. Teraz jeszcze pracują na kopalniach górnicy, którzy widzieli to pierwsze zastosowanie rynien na kopalniach karwińskich. Nie przewidywali oni jeszcze wtedy ich rozwoju, a jednak dzisiaj rynny jako środek transportowy są wszędzie używane, oczywiście po zastosowaniu całego szeregu ulepszeń.

Zastosowanie prądu elektrycznego, jak również sprężonego powietrza, do uruchomiania maszyn na kopalniach zmieniło zupełnie oblicze kopalń i pozwoliło na praktyczny, nieograniczony ich rozwój. Jest to stan dzisiejszy — ogólnie znany.

A przyszłość? Rozwój idzie w kierunku zmniejszenia wysiłku fizycznego człowieka, idzie w kierunku zastosowania maszyn poruszanych, zamiast pracą człowieka, siłami przyrody. Wynalazczość ma doprowadzić do tego, by człowiek tylko dozorował maszynę. To ogólny cel. Ale dojść do niego można tylko mozolną pracą i trudem nad ulepszaniem narzędzi i maszyn, nad ulepszaniem sposobu pracy wykonywanej przez człowieka. Najwięcej do zrobienia mają wynalazcy w tej dziedzinie pracy, gdzie wciąż decydującą rolę odgrywają jeszcze mięśnie ludzkie: np. ładowanie, ciskanie wózków, transport drewna do przodka, stawianie i przenoszenie obudowy.

Drobny zdawałoby się wynalazek 2-ch drewnianych łat pod nieckę na kółkach dał szyny kolejowe, drobne też, niby nic nieznaczące ulepszenia dały z niekształtnych rynien wiszących powszechnie używany przenośnik wstrząsany.

Miejmy więc pewność, że nawet drobne wydawałoby się wynalazki i ulepszenia będą dalszą dźwignią w rozwoju naszego górnictwa. Bez postępu nie ma rozwoju, a postęp techniczny — to wynalazek.

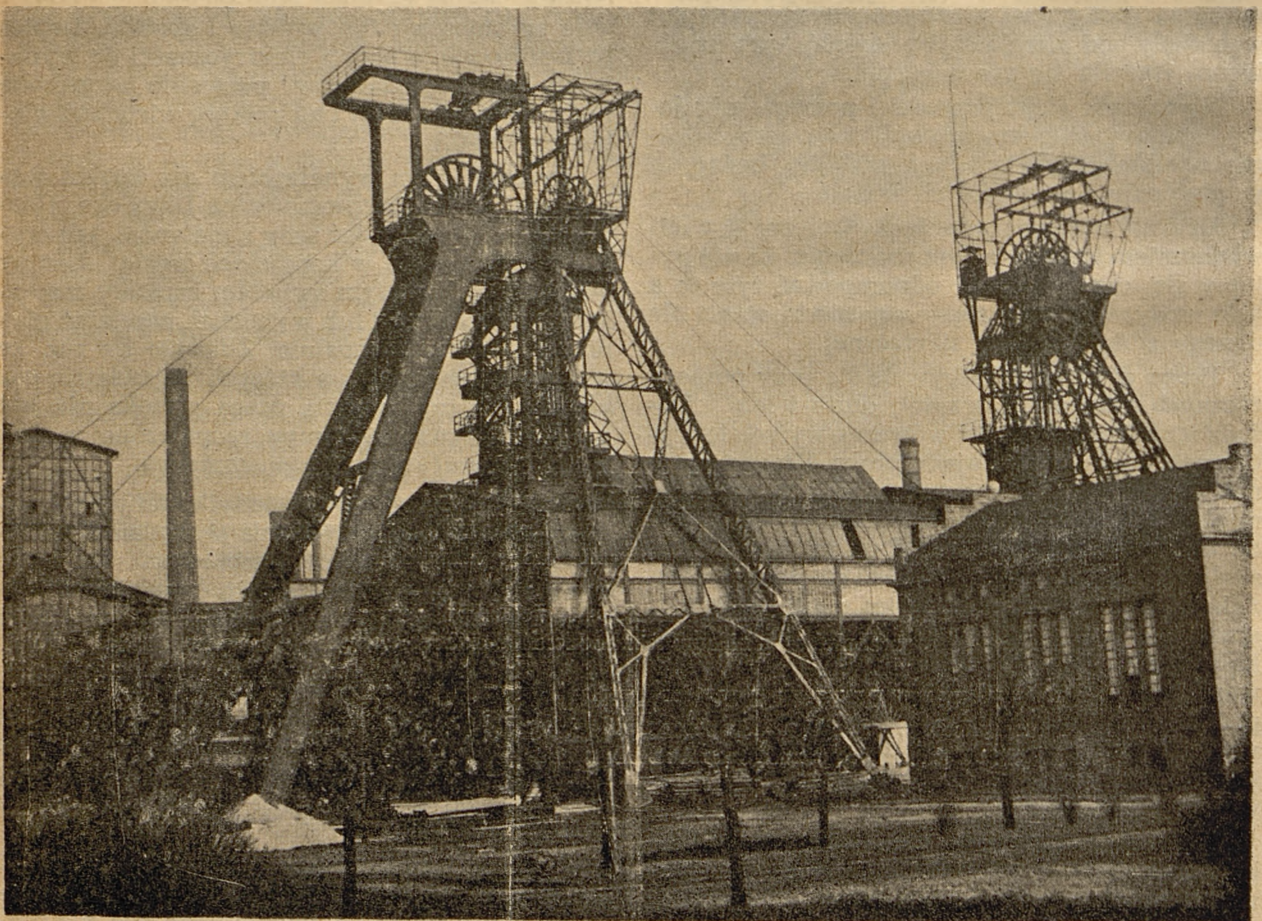

Wynalazczość a „skrzynka pomysłów"

Zamieszczony w nr 1 — 2 „Biuletynu Wynalazczości" spis pomysłów obrazuje początkowy okres działalności „skrzynki pomysłów". Okres ten, jak każdy początek, nie był łatwy. Idea „skrzynki pomysłów" nie była wprawdzie rzeczą nową, ale o zorganizowaniu jej na skalę całości przemysłu węglowego nikt dawniej nie myślał. Spotykało się premiowanie usprawnień ruchowych na poszczególnych zakładach, należało to jednak do wypadków rzadkich i nigdy należycie niespopularyzowanych. Pobudzenie zmysłu wynalazczości i chęci do wprowadzenia licznych drobnych, a czasem i bardzo poważnych usprawnień, to przejaw nowych czasów, nowej organizacji przemysłowej, nowych dróg rozwojowych. Troska o wydajną i ekonomiczną pracę zakładu jest nie tylko zadaniem personelu kierowniczego, ale staje się również niesłychanie ważnym momentem w życiu robotnika. Robotnik rozumie, że dobro zakładu jest jego dobrem, a równocześnie zdaje sobie sprawę, że drogą realizacji usprawnień ułatwi sobie pracę i uczyni ją także bardziej wydajną. Skłoniło to tak robotnika jak i dozór do realizacji szeregu usprawnień ruchowych, które nasunęły się na podstawie obserwowanych niedociągnięć i prób ich usunięcia. Idea ta została ujęta w formy organizacyjne „skrzynki pomysłów", zapewniającej dodatkowe wynagrodzenie pomysłodawcom.

Pracę „skrzynki pomysłów" rozpoczęto bardzo skromnie. Skromne też były wyniki. Rok 1945/46 i 1947 dały w sumie 409 pomysłów, z tego premiowanych 215, w próbach i opracowaniu dalszym 139. W poszukiwaniu właściwych dróg organizacyjnych powołano komisje usprawnień na zakładach i w zjednoczeniach, wprowadzając równocześnie nadrzędne czynniki opiniodawcze, mające za zadanie ujednolicenie wysokości wynagrodzeń za pomysły realne, przyznawane w poszczególnych zjednoczeniach rejonowych oraz skorygowanie czasami zbyt surowo, lub zbyt łagodnie zakwalifikowanych usprawnień.

„Skrzynka pomysłów" rozwija się z roku na rok coraz silniej. Wytężona praca komisyj usprawnień w niektórych zjednoczeniach i zakładach daje piękne rezultaty. Przoduje w tym Zabrskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego, gdzie pomysłodawcy otoczeni pieczołowitą opieką dają dobry przykład innym. Oszczędności, uzyskiwane drogą realizacji pomysłów rosną gwałtownie.

W roku 1948 przemysł węglowy opracowuje „Instrukcję działalności skrzynki pomysłów", która szczegółowo normuje sprawy organizacyjne w zakładach, komisjach usprawnień przy zjednoczeniach, centralach i w Centralnym Zarządzie Przemysłu Węglowego. Kredyty, przyznane na fundusz „skrzynki pomysłów", są już znaczne i umożliwiają przyznawanie skromnych wynagrodzeń tym, którzy tyle pracy i zapału wkładają w rozwój idei wynalazczości.

W międzyczasie idea ta spopularyzowała się niesłychanie. Podjęły ją wszystkie przemysły, otoczyło ją opieką Ministerstwo Przemysłu i Handlu i związki zawodowe, doceniając jej wartość nie tylko w sensie oszczędnościowym, lecz także w kierunku kształcenia ludzi, rozwijania w nich inicjatywy i przedsiębiorczości w pogłębianiu wiedzy fachowej.

Dla upowszechnienia cennych usprawnień i wynalazków służy „Biuletyn Wynalazczości".

Ze zgłoszonych 1000 pomysłów podano w 1 — 2 numerze Biuletynu 360 według kolejności ich wpływu, dzieląc je na 22 grupy, z adnotacją o ich wartości lokalnej czy ogólnej. Uwzględniono przy tym pomysły załatwione w miesiącu styczniu 1949 r. Numer 3 — 4 Biuletynu przyniesie dalszą serię pomysłów. Po wyczerpaniu zaległej ewidencji nastąpi dokładne rozpracowanie pomysłów, dotyczących poszczególnych gałęzi pracy przemysłu węglowego.

Wierzymy, że spisy ogólne, zamieszczone na końcu zeszytu, będą nie tylko dowodem, iż żaden pomysł nie został pominięty, lecz dadzą równocześnie możność zdania sobie sprawy na podstawie bardzo krótkiego opisu, czy dany pomysł może być przydatny dla czytającego i nadający się do zastosowania w jego zakładzie. Umieszczone w tabeli nazwisko pomysłodawcy, nazwa zjednoczenia i zakładu pracy umożliwią uzyskanie dokładnych informacji odnośnie rezultatów osiągniętych w wyniku zrealizowania pomysłów.

Zamieszczone w Dziale większych i mniejszych usprawnień opisy pomysłów, często z rysunkami, dają możność bezpośredniej ich realizacji. Są to przeważnie usprawnienia proste, zwłaszcza te, które ujęto w formie tablic, ułożonych również wg grup. Tablice te można z zeszytu wyjąć i składać do teczek. W ten sposób można sobie stworzyć podręczny zbiór usprawnień ruchowych, które w razie potrzeby i sprzyjających warunków wprowadzane być mogą w życie.

Niech więc Biuletyn będzie tym źródłem usprawnień, z którego każdy zakład będzie mógł czerpać dowoli, pamiętajmy jednak, że źródło to będzie tym obfitsze, im akcja wynalazczości i usprawnień szersze kręgi zataczać będzie. Każde, nawet najdrobniejsze usprawnienie nie będzie pominięte, zostanie rozpatrzone pozytywnie i szybko zrealizowane, zależnie od jego wartości. Należy pamiętać, że dorobek pomysłodawców, jest nie tylko dorobkiem danego przemysłu, ale i całego społeczeństwa, które z radością i wdzięcznością patrzy na ich pracę i osiągane rezultaty.

SZYBOWY ZBIORNIK PODSADZKOWY

projektu Inż. Mieczysława Zapalskiego

Myśl — Inż. A. Naturski, rozwiązanie techniczne — Inż. M. Zapalski, konsultacje — Inż. W. Górka).

Jedną z wielu zdobyczy techniki górniczej XX wieku jest podsadzka płynna. Stałe poprawianie i ulepszanie metod jej stosowania w ciągu prawie pół wieku doprowadziło do tego, że podsadzka płynna znalazła dziś pełne uznanie świata górniczego i zastosowanie przy produkcji węgla. Zagadnienie podsadzki płynnej znalazło sie zatem w górnictwie na jednym z czołowych miejsc. Zalety jej stosowania są tak powszechnie znane, iż zbędne jest ich powtarzanie, niemniej jednak wspomnieć należy, że przez jej wprowadzenie powiększyły się koszta eksploatacji węgla. To też od pewnego czasu wysiłek całego świata górniczego zwrócony został w kierunku usprawnienia metod jej stosowania i usprawnienia urządzeń, przez szereg pomysłów tak technicznych jak i organizacyjnych, mających na celu obniżenie kosztów instalacyjnych i eksploatacyjnych.

Jednym z elementów urządzenia podsadzkowego jest zbiornik, którego głównym zadaniem jest możliwie jak najbardziej ekonomiczne i racjonalne magazynowanie materiału podsadzkowego, umożliwiające następnie wytwarzanie dowolnie gęstej mieszaniny podsadzkowej i w żądanej ilości, a to celem przetransportowania jej rurociągami do wyrobisk kopalnianych.

W zagłębiu naszym istnieje wiele różnych typów zbiorników tak pod względem wielkości jak i kształtu. Najprostszym w formie i najtańszym w budowie jest bezsprzecznie zbiornik powstały przez wysypywanie materiału podsadzkowego z mostu wyładowczego, zawieszonego ponad przerwą w wysokim nasypie kolei dowożącej ten materiał. Tego rodzaju warunki terenowe są jednak rzadkością i dlatego większość zbiorników musi być wpuszczona w teren i wtedy ściany zbiornika tworzą skarpy o naturalnym nachyleniu (zbiorniki otwarte), albo też zbiornik taki ograniczony jest murami oporowymi, na które działa napór warstw górotworu. Napór ten jest tym większy im luźniejsze są te warstwy, im więcej wody zawierają i im większa jest ich grubość. Przy pionowych ścianach ograniczających zbiornik — grubość ich, obliczona według obowiązujących prawideł, jest bardzo wielka, a tym samym budowa jest kosztowna, zwłaszcza jeżeli ściany tych zbiorników tworzą długą płytę. Dlatego ściany te powinny być nachylone w formie leja do środka zbiornika.

Materiał podsadzkowy wyładowywany na moście nad zbiornikiem układa się w formie skarpy o kącie naturalnego zsypu danego materiału. Stąd powstaje ponad krawędzią skarpy i ścianą zbiornika przestrzeń niewykorzystana i konstruktorzy siłą się nad zastosowaniem takiego kształtu zbiornika, który byłby pod względem statycznym i pod względem wykorzystania przestrzeni najwięcej ekonomiczny.

Z dotychczasowych rozwiązań projekt zbiornika podsadzkowego w kształcie szybu o średnicy wewnętrznej 11 m i grubości muru 5 cegieł, zaprojektowany przez inż. Mieczysława Zapalskiego, spełnia obydwa powyższe warunki. Koło bowiem jest najbardziej odporne na nacisk dośrodkowy górotworu. Szyb ten może być głębiony sposobem górniczym bez konieczności wybierania większej ilości ziemi niż potrzeba dla obudowy. Może on być również omurowany bez zbrojenia, podczas gdy przy innym kształcie zbiornika wszystkie ściany muszą być betonowe lub żelbetowe. W wypadku występowania kurzawki jest to jedyny sposób zgłębienia zbiornika — gdyż można obwód zamrozić i nie naruszając równowagi gorotwóru wybrać przestrzeń potrzebną dla szybu. Spód szybu można posadowić na dowolnie wybranej warstwie, która nadaje się do fundowania. Ponadto taki zbiornik zajmuje na powierzchni bardzo mało miejsca i może być usytuowany bardzo blisko szybu posadzkowego, którym wprowadza się rury podsadzkowe do kopalni — co jest sprawą zasadniczej wagi.

Pojemność użyteczną zbiornika reguluje się głębokością szybu. Wynosi ona w tym konkretnym wypadku 4.500 m³ przy głębokości szybu od powierzchni 45 m. Ponieważ wyładowanie wagonów piaskowych z podnoszoną skrzynią wymaga większej długości aniżeli średnica szybu, dlatego autor projektuje rozszerzenie szybu wzdłuż osi mostu wyładowczego, zachowując nachylenie szyn prowadniczych mostu przy wyładowaniu 1:9, a przy zamykaniu wagonów 1:8 — przy czym ta druga czynność odbywa się już poza zbiornikiem. Część pozioma między obu tymi fazami — ma 5 m długości. To rozszerzenie szybu ma ponadto jeszcze tę zaletę, że przyczółki mostowe oddzielnie fundowane, leżące zdala od obudowy szybu, nie wywierają na nią nacisku. Celem zabezpieczenia przed wpadnięciem do szybu większych kamieni i korzeni, przewiduje się po obu bokach mostu wyładowczego kraty podnoszone, o otworach 150 × 150 mm. Kraty te leżą 650 mm poniżej główki szyny, aby w wypadku spiętrzenia się nad kratą większej ilości piasku podczas wyładowania całego pociągu, tj. 600 m³ w ciągu 4—5 minut, nie nastąpiło zasypanie toru, co znowu mogłoby spowodować wykolejenie wagonów. Usuwanie kamienia z tych krat ma być dokonywane ręcznie po skończonym wyładowaniu pociągu. Dno szybu zostało podzielone niewysoką ścianką na dwie części dla stworzenia dwóch równoległych strumieni materiału podsadzkowego.

Wytyczne do budowy zbiorników podsadzkowych wymagają, aby dno miało nachylenie co najmniej 12° w kierunku otworu do urządzenia zmywczego i aby było wyłożone kostką bazaltową lub cegłą klinkierową dla zabezpieczenia przed zbyt szybkim ścieraniem się. Jeżeli chodzi o sam proces zmywania, to obecnie istnieją dwa rodzaje zmywania, a mianowie:

a) przy zbiornikach skarpowych — przez rzucanie na skarpę piasku strumienia wody z monitorów, umieszczonych w pewnej odległości od tej skarpy;

b) przy zbiornikach komorowych — przez wytryskiwanie wody na piasek z dysz zabudowanych u wylotów zbiornika.

Autor realizuje w swoim projekcie oba te rodzaje zmywania.

W pierwszym rozwiązaniu, w ścianie szybu jest otwór 6,40 m szeroki i 2,5 m wysoki, podzielony ścianką przedziałową na 2 części. Dno zbiornika o nachyleniu 1:5 przedłuża się około 12 m poza zbiornik do komory lejowej (rys. 1). Piasek, pod naciskiem własnej

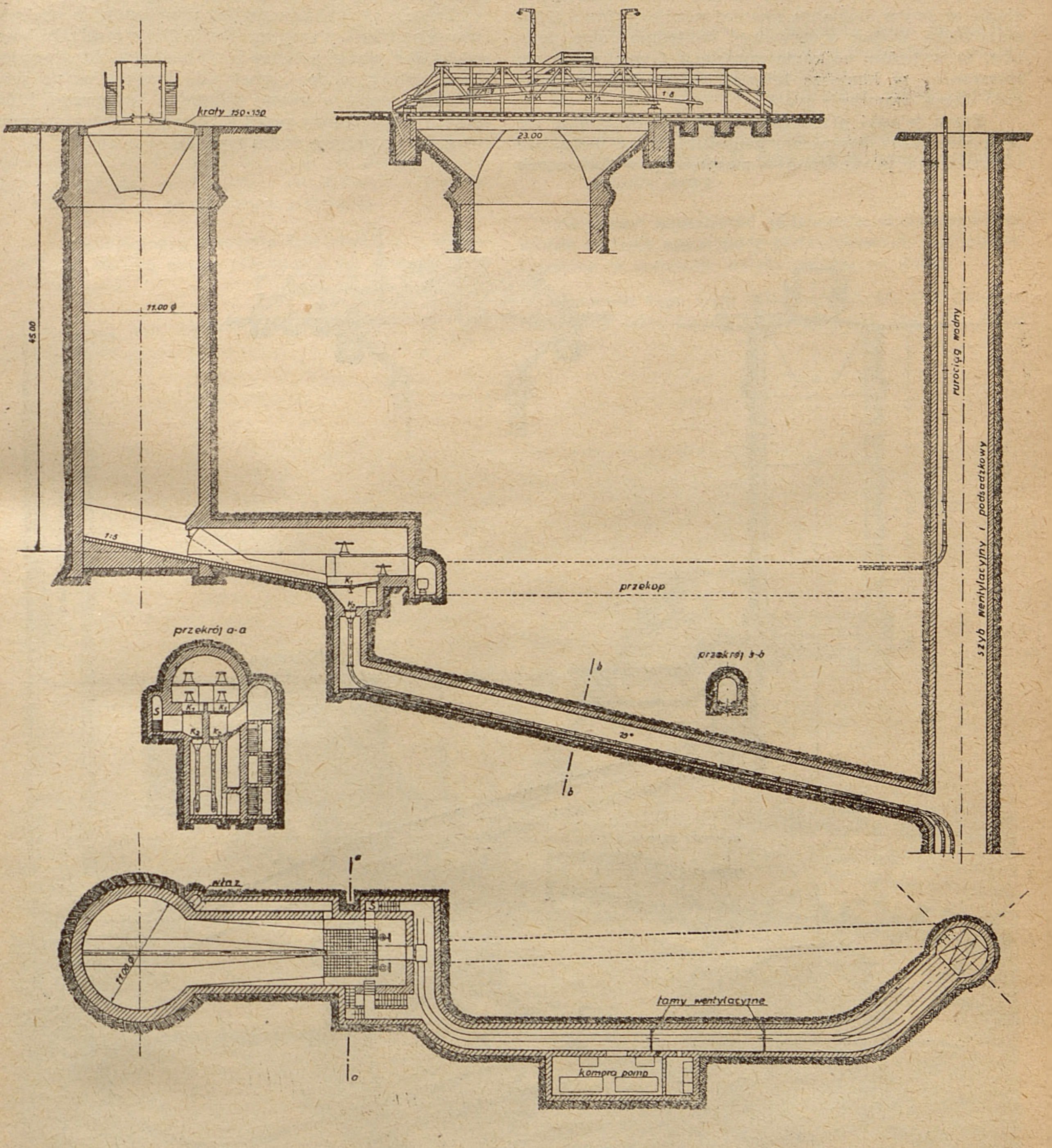

Rys. 1

masy, wysypuje się przez ten otwór i układa w formie skarpy pod kątem naturalnego zesypu. Na tę też skarpę, a raczej na dwie oddzielne skarpy z obu stron ścianki przedziałowej, działać mogą strumieniem wody 2 monitory górne o ciśnieniu 25 atm., zabudowane w komorze zmywczej — wykonanej jako wyrobisko podziemne i połączonej przekopem poziomym z szybem podsadzkowym. W ten sposób powstała mieszanina podsadzkowa spływa na kraty pierwsze (K1) o otworach 40×40 mm, gdzie zatrzymują się większe ziarna, które mogą być następnie załadowane ręcznie do wozów i przez przekop i szyb wydobyte na powierzchnię ziemi. Podziarno, które przejdzie przez kratę (K1), dostaje się do 2 izolowanych komór lejowych, a stąd przez drugie kontrolne kraty (K2) o otworach 40×40 mm do 2 lejów. Leje mają pojemność około 1 m³ i są zbudowane pionowo dla lepszego odbioru mieszaniny podsadzkowej. Bezpośrednio pod nimi zabudowane są 4 metrowe rury pionowe, które daja napór cieczy potrzebny do przepchania mieszaniny przez rury ułożone w pochyłym kanale rurowym do szybu. Nachylenie rur na pochylni = 15⁰.

Do rozbijania grudek gliny na pierwszej kracie służą 2 niższe monitory tak zabudowane, że mogą zastąpić w swym działaniu również monitory górne. Z ich stanowiska można obserwować dokładnie oba leje, aby, w wypadku zatkania rurociągu i spiętrzenia się mieszaniny w komorze lejowej, można było wstrzymać dalsze zmywanie piasku.

Przez ścianki przedziałowe i 2 leje otrzymuje się dwa niezależne strumienie podsadzki, które mogą być równocześnie prowadzone — zwiększając w dwójnasób wydajność urządzenia podsadzkowego lub stwarzając pewną rezerwę w wypadku pożaru.

Dojście załogi obsługującej urządzenie do pochylni rurowej z komory zmywczej umożliwiają schody boczne (s). Wentylacja komory zmywczej projektowana jest przez szyb, przekop, a następnie przez właz po zewnętrznej stronie obudowy zbiornika szybowego, który może być zastąpiony przez 2 rury o ⌀ 100 mm wmurowane w obudowę szybu (rys. 2).

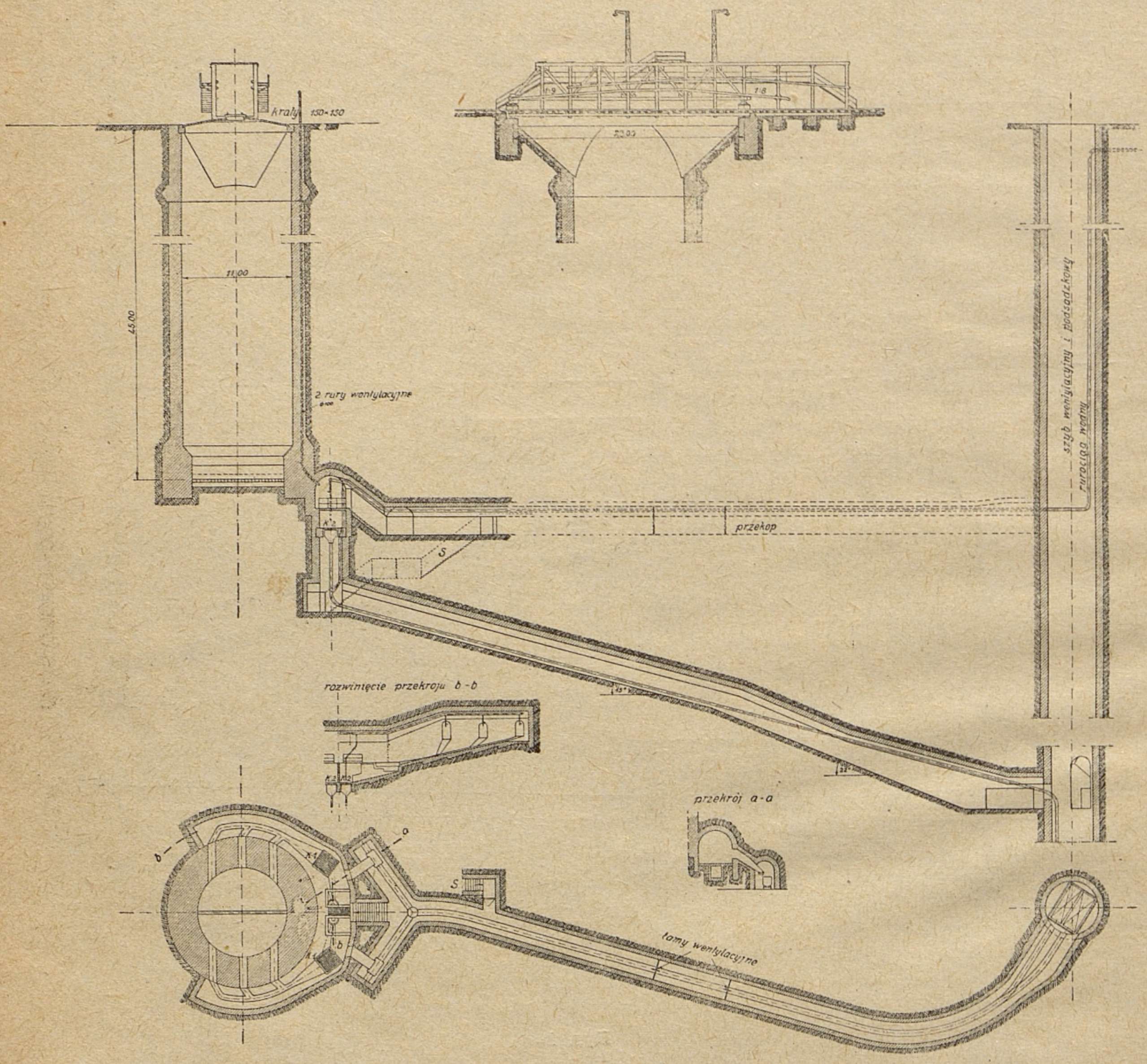

Rys. 2

Na poziomie przekopu, tj. na głębokości 48 m pod powierzchnią ziemi, zaprojektowana jest komora pomp monitorowych.

Drugie rozwiązanie urządzenia zmywczego w zbiorniku szybowym (rys. 2) polega na tym, że na obwodzie szybu u jego podstawy, po każdej stronie ściany przedziałowej, umieszczone są po 3 otwory 80 cm szerokie i 1 m wysokie. W każdym otworze jest zabudowana stała dysza. Strumień podsadzki spływa korytem w chodniku po zewnętrznej stronie obudowy szybu na 2 kraty (K1), a z tych przez izolowane komory lejowe na 2 leje przykryte kratami kontrolnymi (K2). Kamień z pierwszych krat usuwa się ręcznie do wózków ustawionych na rozwidlonym przekopie i odwożonych, jak

poprzednio, do szybu. Obsługa złożona z 2 ludzi obserwuje wszystkie dysze i reguluje gęstość strumienia mieszaniny dopływem wody. Do kanału rurowego prowadzą oddzielne schody (s). Ponieważ dysze nie wymagają dużego ciśnienia i zasięg ich wynosi maksimum 6 m do połowy średnicy szybu, dlatego komora pomp jest zbyteczna i wystarcza woda ze stawu na powierzchni ziemi pod naturalnym ciśnieniem, które w tym wypadku wynosi ponad 4 atmosfery. Ten system jest prosty w obsłudze i daje większą możność regulacji gęstości mieszaniny i zwiększanie wydajności mulenia jak w alternatywie pierwszej.

Poza tym komora zmywcza jest mniejsza i wybudowana w formie części pierścienia na zewnętrznym obwodzie szybu.

Wszystkie inne elementy są identyczne w obu alternatywach.

Rozwiązanie zbiornika podsadzkowego w formie szybu daje:

1) znaczną ekonomię w budowie ścian zbiornika;
2) bardzo duży współczynnik wykorzystania teoretycznej pojemności zbiornika;
3) możność przejścia najgorszych nawet warstw geologicznych przy budowie;
4) tańsze rozwiązanie komory zmywczej, zwłaszcza w alternatywie II przy użyciu dysz i wyeliminowaniu pomp.

Natomiast niemożność oddzielnego magazynowania dwóch różnych materiałów podsadzkowych, jak piasek i kamień w sortowni, należy uważać za wadę.

Zbiornik tego typu (alternatywa II) jest obecnie budowany przy szybie wentylacyjnym kopalni „Miechowice".

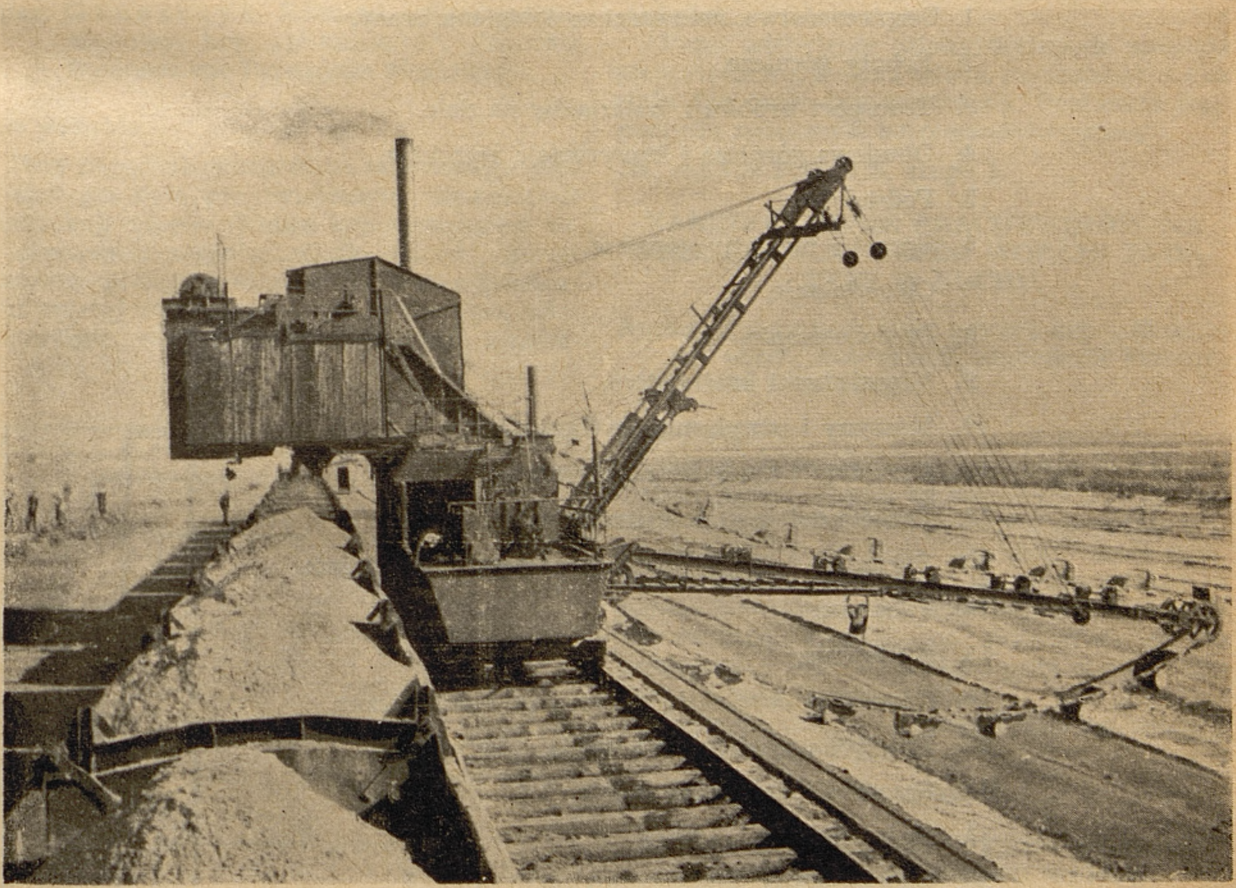

DZIAŁ MNIEJSZYCH I WIĘKSZYCH USPRAWNIEŃ

Publikowane w „Biuletynie Wynalazczości" pomysły pracowników przemysłu węglowego ujęte są wg niżej podanych grup:

1. Bezpieczeństwo, ratownictwo i higiena pracy,
2. Roboty górnicze,
3. Transport urobku i materiałów na dole,
4. Obudowa górnicza i konserwacja wyrobisk,
5. Podsadzka,
6. Sprzęt i maszyny górnicze,
7. Odwadnianie,
8. Przewietrzanie,
9. Miernictwo i kreślarstwo,
10. Maszyny i urządzenia wyciągowe,
11. Instalacje i maszyny elektryczne,
12. Trakcja dołowa i powierzchniowa,
13. Sprężarki i gospodarka sprężonym powietrzem,
14. Siłownie,
15. Kotłownie,
16. Warsztaty, obrabiarki i naprawy mechaniczne,
17. Przeróbka mechaniczna węgla,
18. Przeróbka chemiczna węgla,
19. Budownictwo,
20. Usprawnienia administracyjne,
21. Urządzenia przeładunkowe,
22. Różne.

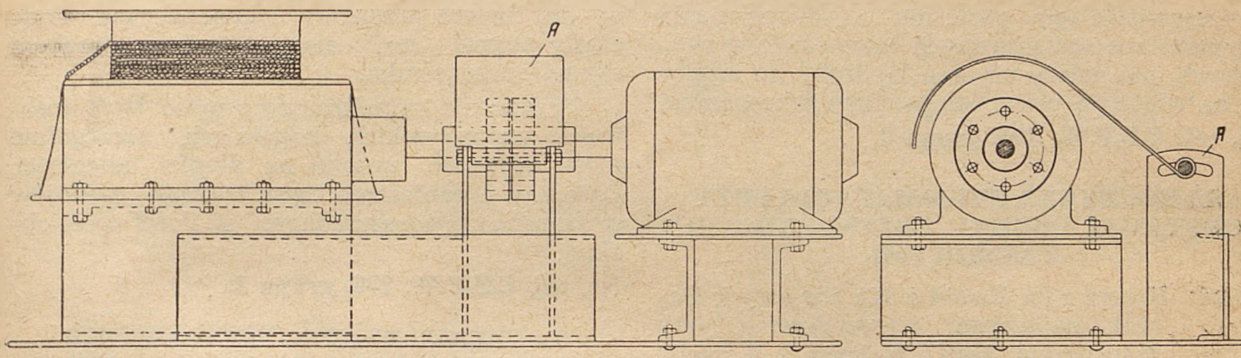

Rys. 3

STAŁE PRZYMOCOWANIE OSŁONY SPRZĘGŁA NAPĘDU PRZENOŚNIKA TALERZOWEGO.

Autor: Gańszczyk Edmund, dozorca maszynowy kop. „Mikulczyce", Zabrskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego.

Opis pomysłu:

Przy napędach przenośnika talerzowego osłona sprzęgła była przytwierdzana śrubami do konstrukcji napędu. Wobec konieczności częstego demontażu zespołu „silnik—napęd", powodowanego postępem ściany oraz wobec konieczności częstej wymiany sworzni w sprzęgle, osłona sprzęgła, raz zdjęta, mimo poleceń i nakazów, nie była ponownie zakładana. Brak osłony mógł powodować nieszczęśliwe wypadki.

Pomysłodawca zastosował osłonę przymocowaną na stałe do stojaka A (rys. 3), dającą się odchylać.

Przez odchylenie osłony dostęp do sprzęgła staje się łatwy, a sama osłona, przymocowana na stałe, nie może być zagubiona. Realizacja tego pomysłu zwiększyła bezpieczeństwo pracy.

Nr. rej. C.Z.P.W. 226, grupa 1.

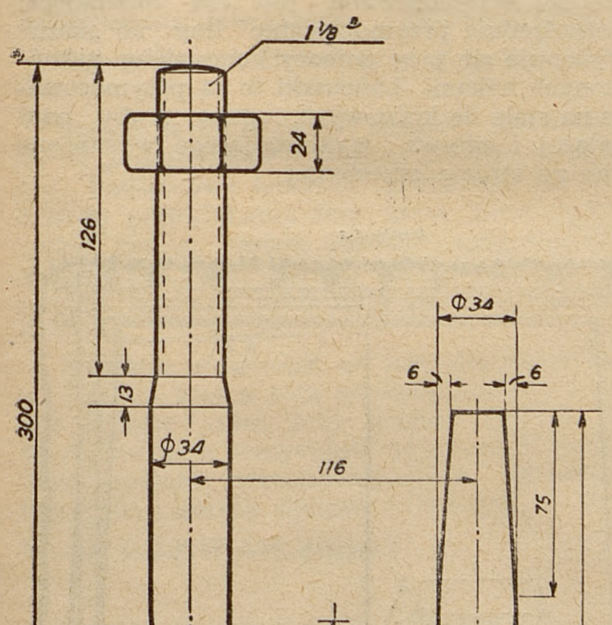

Rys. 4

ZABEZPIECZENIE PRACOWNIKÓW NA DOLE KOPALNI PRZED WOZAMI BĘDĄCYMI W RUCHU.

Autor: Żydek Alfons, murarz kop. „Miechowice", Zabrskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego.

Opis pomysłu:

Górną część wozu kopalnianego znaczy się białym pasem wapna na szerokość 15—20 cm. Może to być wykonane na całym obwodzie wozu, bądź tylko na jego ścianach czołowych. Po wykonaniu tego wozy są widoczniejsze w ciemnych względnie nie dość jasno oświetlonych wyrobiskach kopalni, co przyczynia się do zmniejszenia ilości wypadków przy obsłudze lub ruchu wozów kopalnianych.

Zabezpieczenie to zastosowano na wszystkich kopalniach Z.Z.P.W.

Nr. rej. C.Z.P.W. 68a, grupa 1.

ŚRUBA DO ŁĄCZENIA PRZENOŚNIKÓW RYNNOWYCH RÓŻNYCH TYPÓW.

Autor: Burczyk Paweł, cieśla górniczy kop. „Miechowice", Zabrskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego.

Opis pomysłu:

W wypadku stosowania na kopalni różnych typów przenośników rynnowych, a szczególnie przy stosowaniu typów obecnie nieprodukowanych, zachodzi konieczność łączenia rynien o różnych łącznikach.

Zadanie to ułatwia śruba pomysłu ob. Burczyka, która w tych wypadkach spełnia zupełnie dobrze swój cel. (rys. 4)

Oczywiście tam, gdzie ma się do czynienia z typami znormalizowanych przenośników rynnowych, nie należy używać tej śruby, ze względu na właściwą pracę całego ciągu przenośnika.

Nr. rej. C.Z.P.W. 395, grupa 3.

SAMOCZYNNA SYGNALIZACJA PRZY ODSTAWIE UROBKU PRZENOŚNIKAMI TAŚMOWYMI

Autor: Kurzeja Ewald i Krawczyk Paweł, nadsztygar i przodownik przy transporcie, kop. „Walenty - Wawel", Rudzkie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego.

Opis pomysłu:

Urządzenie do samoczynnej sygnalizacji składa się z dwu dźwigni (rys. 5) „a" i „b" (deski 3/4 cala), które przymocowane są do stojaków obudowy przy pomocy zawiasów. Punkty obrotu tych dźwigni oznaczono na rysunku przez „01" i „02". Drugi koniec dźwigni (a) połączony jest przy pomocy skręconego drutu z dźwignią (b), którą z kolei przytrzymuje sprężyna (sp). Sprężyna ta utrzymuje dźwignię (b) w takim położeniu, że przymocowany do niej drut miedziany (m) znajduje się cokolwiek nad przewodami sygnalizacyjnymi.

W razie zatrzymania się taśmy I, spowodowanego uszkodzeniem napędu, w miejscu przesypu gromadzi się węgiel, podawany nadal taśmą II. Już kilka kawałków węgla, przesypujących się przez taśmę, naciska ciężarem swoim „Q" na dźwignię „a".

Działanie ciężaru (Q) przenosi się za pośrednictwem skręconego drutu na sprężynę (sp), która rozciąga się, pozwalając dźwigni (b) przesunąć się w dół, na skutek czego drut miedziany (m) zwiera przewody sygnalizacyjne, dając ciągły sygnał „stój", alarmując tym sposobem obsługę przenośnika.

Urządzenie sygnalizacyjne może być stosowane na wszystkich kopalniach, szczególnie przy odstawie urobku na długie odległości. Daje ono ograniczenie czasu trwania postojów w transporcie i oszczędność w ilości osób obsługi.

Nr. rej. C.Z.P.W. 236, grupa 3.

ŁĄCZENIE RYNIEN PRZENOŚNIKA WSTRZĄSANEGO ZA POMOCĄ LIN

Autor: Szyszko Władysław, dozorca dołowy kop. „Bierut", Jaworznicko -.Mikołowskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego.

Opis pomysłu:

Na skutek powojennych początkowych braków części maszynowych, a wśród nich śrub łączących rynny przenośników, dozorca dołowy, Szyszko Władysław, wpadł na pomysł łączenia ciągów rynien napędzanych jednym silnikiem, przy pomocy starych lin kopalnianych (rys. 5 i 6).

Lina w jednym końcu ciągu przenośnika jest zamocowana do ogniwa, umożliwiającego wyciągnięcie liny z „uszu" rynien. Na drugim końcu jest ona napięta śrubą przeciągniętą przez „ucho" ostatniej rynny. Sworzeń śruby napinającej posiada od strony liny otwór, do którego przymocowaną jest lina napinająca. Bezpośrednie przymocowanie liny do „uszu" wykonuje się przy pomocy łańcuszków zakończonych hakami. Łańcuszki te są przymocowane na stałe do końcowych ogniw śruby napinającej i ogniwa wykluczającego wysunięcie liny po stronie przeciwnej.

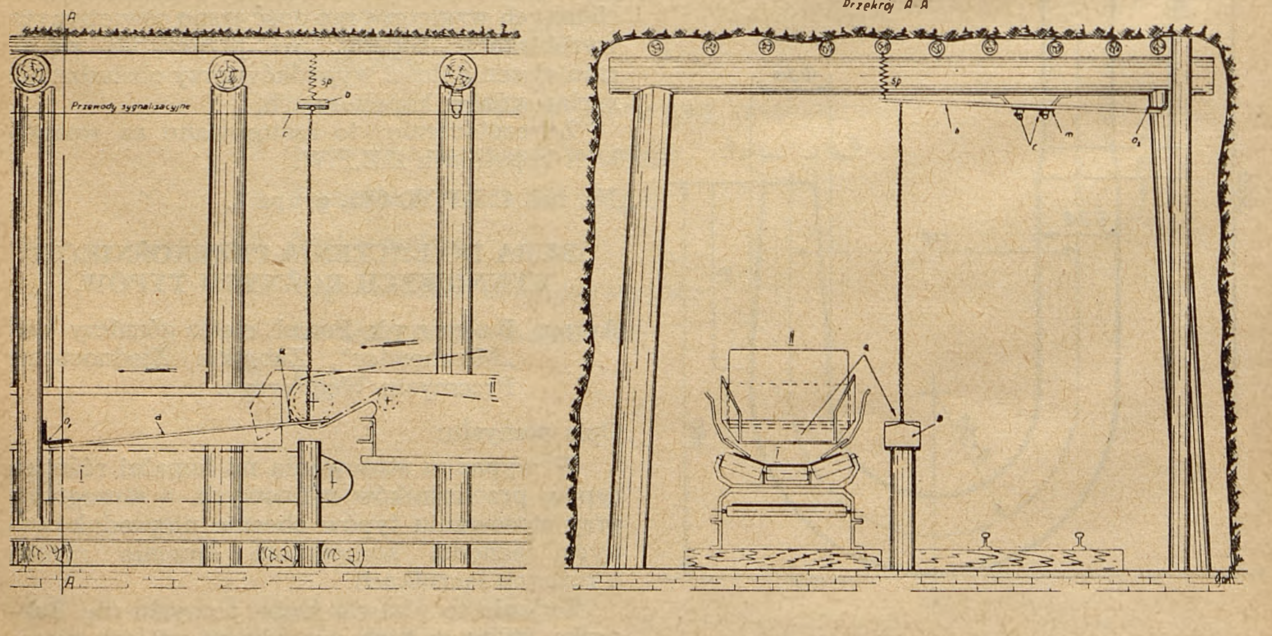

Rys. 5

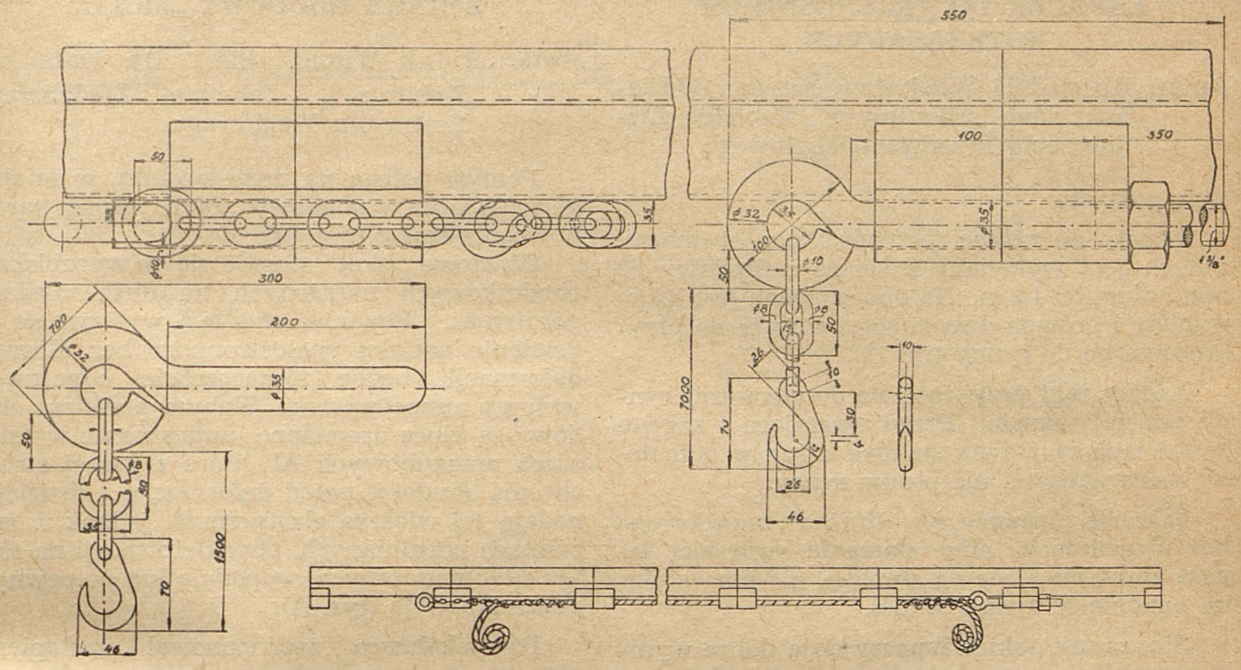

Rys. 6

Łańcuszki owija się dookoła liny i zamyka hakiem na linie. Zapięcie liny do ogniw końcowych może być wykonane przy pomocy zacisków śrubowych (rys. 6).

Łączenie rynien przenośników za pomocą lin znalazło zastosowanie na ścianach kopalń Zjednoczenia Jaworznicko - Mikołowskiego.

Rynny łączone linami pracują pewnie i cicho.

Sposób łączenia linami stosować można tylko do przenośników o bardzo małym nachyleniu. Początkowa trudność, polegająca na mozolnym przewlekaniu liny przez poszczególne „uszy" rynien, została usunięta przez wycięcie w każdym „uchu" pewnej części z obwodu, co ułatwia zarówno zakładanie jak i wyciąganie liny.

Zupełnie niezależnie od pomysłu Władysława Szyszki, lecz w parę miesięcy później, podobne łączenie rynien przy pomocy starych lin zgłosili (wraz z precyzyjnie wykonanym modelem): inicjator współzawodnictwa, Wincenty Pstrowski i górnik Bejczuk Franciszek.

Nr. rej. C.Z.P.W. 248, grupa 3.

AUTOMATYCZNE CZYSZCZENIE PRZENOŚNIKA STALOWO - CZŁONOWEGO

Autor: Glabisz Wilhelm, ślusarz dołowy kop. „Mikulczyce", Zabrskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego.

Opis pomysłu:

Łubki przenośników stalowo - członowych, pracujących w wilgotnych warunkach lub oddstawiających mokry urobek, zanieczyszczają się miałem, wskutek czego przed ich smarowaniem należy je koniecznie oczyścić.

Zakłada się w tym celu szczotki, wykonane z kawałków lin umieszczonych w specjalnych uchwytach (rys. 7). Łubki przenośnika czyszczą się automatycznie w ruchu.

Pomysł można stosować na wszystkich kopalniach w przenośnikach stalowo - członowych, jak również w innych urządzeniach o podobnej konstrukcji. Uzyskuje się przez to znaczne oszczędności w robociźnie.

Nr. rej. C.Z.P.W. 1013, grupa 3.

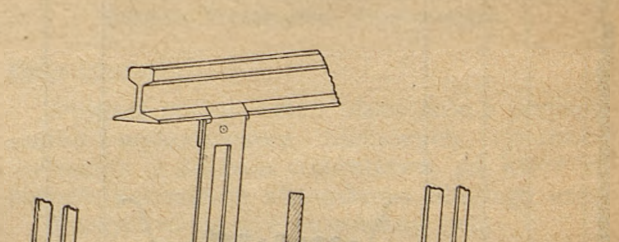

Rys. 7

ŁAPACZE DO PRZENOŚNIKÓW WSTRZĄSANYCH.

Autor: Borzucki Władysław, sztygar oddziałowy kop. „Mikulczyce“, Zabrskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego.

Opis pomysłu:

Łapacz do rynien przenośników wstrząsasanych jest wykonany z żelaza o średnicy 50 mm i długości 1.2 m. Na obu końcach jest lekko wygięty i posiada dwa otwory, służące do przykręcania go do rynny (rys. 8)

Łapacz taki przykręca się do pierwszej rynny poniżej napędu. Przed wystające i zagięte końce łapacza stawia się dwa słupy w odległości nieco większej niż posuw rynny.

W razie złamania się drążka napędowego **lub wypadnięcia, albo złamania sworznia, łapacz zatrzymuje się na słupach, nie pozwalając na opadnięcie rynien w dół.**

Stosowanie takich łapaczy daje dobre wyniki szczególnie przy dużych upadach, gdyż czas potrzebny na podciągnięcie obsuniętych rynien ulega znacznemu skróceniu.

Ponadto zmniejsza się obsada brygady na**prawczej dając w ten sposób znaczne oszczędności.**

Łapacze wyżej opisane mogą być stosowane na wszystkich kopalniach o dużych upadach.

Nr. rej. C.Z.P.W. 1010, grupa 3.

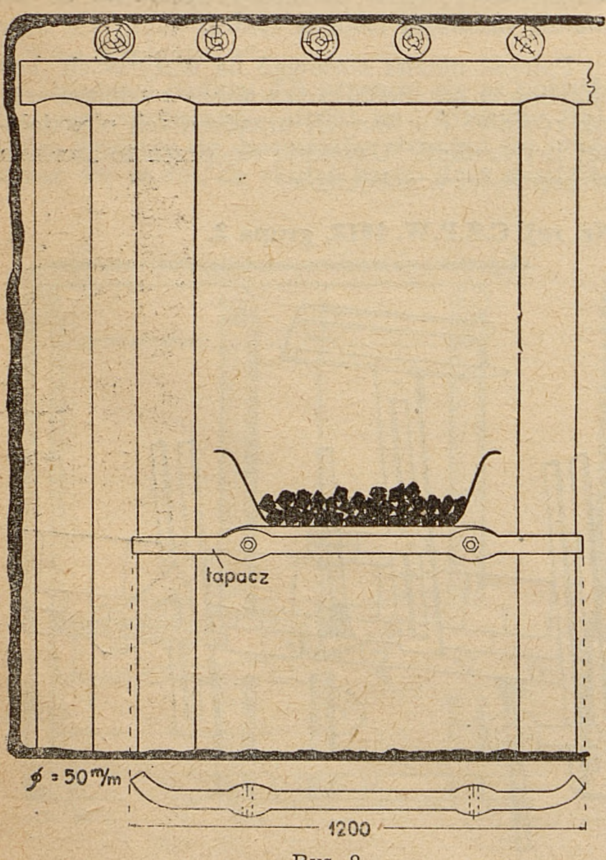

Rys. 8

ZMIANA OBUDOWY „MOLL“.

Autor: Bijak Witold, kier. Dz. Masz. kop. „Rokitnica“, Zabrskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego.

Pomysł polega na zastosowaniu, w miejsce górnego kloca w obudowie „Moll“, siodła kardanowego z żelaza (rys. 8a).

Obudowę „Moll“ stosuje się w wyrobiskach chodnikowych narażonych na duże ciśnienie górotworu. Powinna ona być wytrzymała na działanie nacisku wielostronnego bez ulegania deformacji, będąc równocześnie odporną na wpływy atmosferyczne. Słabym punktem obudowy są kloce drewniane, umieszczone w miejscach przegubowych A1, które z jednej strony chronią obudowę przed deformacją, z drugiej— nadają jej większą elastyczność, jednak w warunkach kopalnianych, przy deformacji na skutek sił dynamicznych, wypadają lub po pewnym czasie butwieją (rys. A).

Pomysłodawca zaproponował zastąpienie górnego kloca połączeniem trójprzegubowym, które nazwał siodłem przegubowo - kardanowym A 2. (rys. B). Siodło to zwiększa wytrzymałość obudowy i ułatwia przystosowanie jej do przenoszenia sił z różnych kierunków. Równocześnie pomysł usuwa jeden element obudowy, niedostatecznie odporny na wpływy atmosferyczne. W warunkach niewymagających pełnej elastyczności, wprowadzone przez autora rozwiązanie pomysłu jest korzystne i zwiększa trwałość obudowy.

Nr. rej. C.Z.P.W. 450, grupa 4.

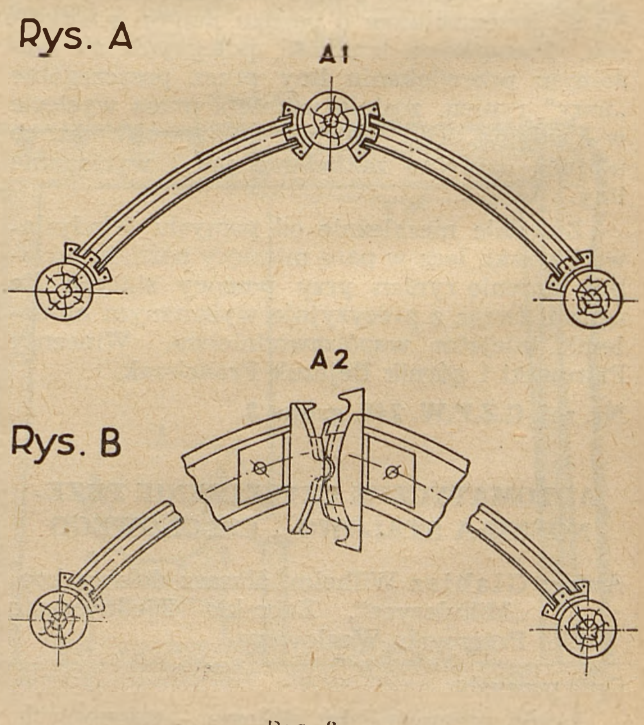

Rys. 8a

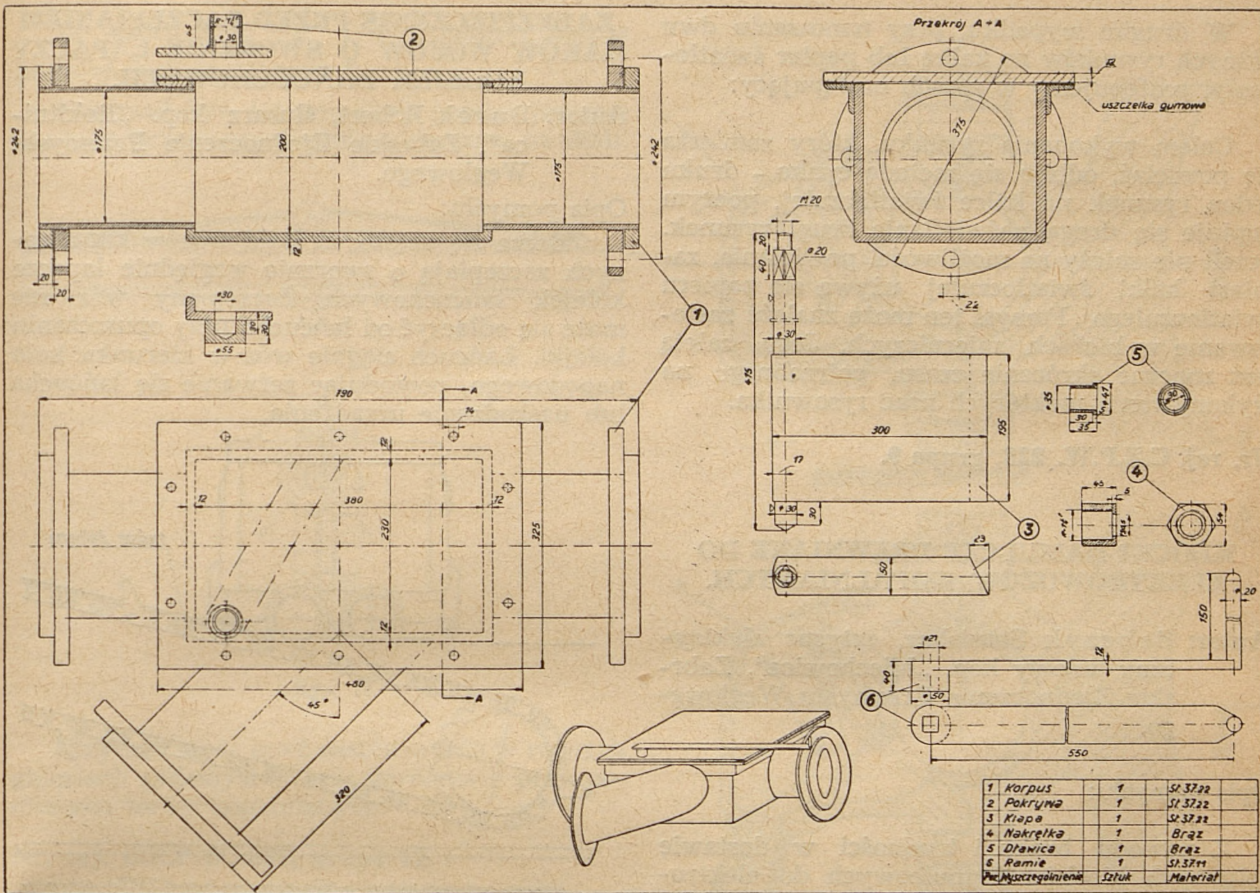

Rys. 9

PRZEŁĄCZNIK PODSADZKOWY DO PRZEKŁADANIA ZAMUŁKI Z JEDNEGO WYLEWU NA DRUGI.

Autor: Bryła Piotr, rurkarz i Ochot Roman, nadsztygar kop. „Mysłowice", Katowickie Zjednoczenie Przemysłu Węgl.

Opis pomysłu:

Przełącznik podsadzkowy (rys. 9) składa się z korpusu w kształcie trójnika z wbudowaną wewnątrz klapą, która pozwala na kierowanie zamułki z jednego wylewu na drugi. Daje on możliwość mulenia ścian bez przerw na płukanie rurociągu, które stosuje się normalnie przy zatrzymaniu zamułki i zastępuje dotychczas używane w tym celu zasuwy.

Przełącznik daje pełną gwarancję ciągłości podsadzki i posiada duże znaczenie przy likwidacji pożarów, umożliwiając zamknięcie przewodu i skierowanie prądu zamułkowego do innego przewodu bez straty czasu.

Przełącznik stanowi postęp w technice mulenia, dając zwiększone wyniki wydajności.

Nr. rej. C.Z.P.W. 534, grupa 5.

ZASTĄPIENIE PRACY RĘCZNEJ RYSOWNIKA PRACĄ MECHANICZNĄ PRZEZ „NACZULENIE", CZYLI „POKRYCIE RYSUNKÓW EMULSJĄ ŚWIATŁOCZUŁĄ".

Autor: Han Mieczysław, technik rysowniczy Działu Mierniczego, Dąbrowskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego.

Opis pomysłu:

Pomysł ma na celu ułatwienie i przyspieszenie wykonywania niektórych rysunków, zwłaszcza z zakresu miernictwa, na które rysownik potrzebuje stosunkowo długiego czasu. Pomysł może być stosowany przy:

1. nanoszeniu jednego rysunku na drugi,
2. nanoszeniu dwu rysunków na kalkę lub papier światłoczuły.

W pierwszym wypadku powleka się powierzchnię rysunku emulsją światłoczułą. Po wysuszeniu emulsji wkopiowuje się drugi rysunek przez naświetlanie. Drugi rysunek musi być wykonany na kalce, celem umożliwienia naświetlenia i ułatwienia prawidłowego nałożenia go na rysunek pierwszy

Wywołuje się, jak przy zwykłym papierze światłoczułym.

W drugim wypadku, przy nanoszeniu dwu różnych rysunków na kalkę lub papier światłoczuły, postępujemy w sposób następujący:

Celem wykonania rysunku, który zamierza się powielać, odbija się metodą cynko - druku jeden rysunek na kalce światłoczułej, poczym kopiuje się drogą naświetlania drugi rysunek. Jeżeli nie zależy na możliwości powielania, zamiast kalki światłoczułej używa się papieru światłoczułego. Pomysł ten może znaleźć zastosowanie w biurach mierniczych. Jego zaletą jest znaczne skrócenie czasu, potrzebnego na wykonywanie niektórych prac rysownika.

Nr. rej. C.Z.P.W. 228, grupa 9.

KLOCKI HAMULCZE DREWNIANE DO ELEKTROWOZÓW KOPALNIANYCH.

Autor: Sobczyk Stanisław, sztygar elektryczny dołowy kop. „Miechowice", Zabrskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego.

Opis pomysłu:

Z powodu braku i trudności w dostawie żeliwnych klocków hamulcowych do elektrowozów kopalnianych, pomysłodawca zaproponował zastosowanie drewnianych klocków w uchwytach z blachy żelaznej o grubości 20 mm, jak wskazuje rysunek 10.

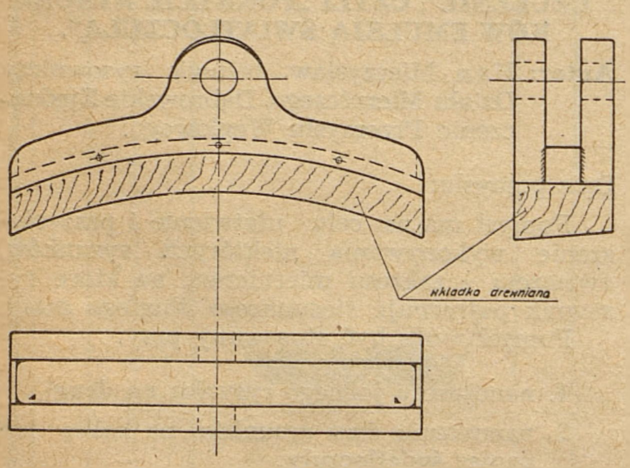

Rys. 10

Pomysł zrealizowano i część elektrowozów kop. „Miechowice" zaopatrzono w drewniane klocki hamulcze.

Nr. rej. C.Z.P.W. 445, grupa 12.

ZABEZPIECZENIE PRZED ZACZEPIANIEM HAKÓW WOZÓW O SWORZNIE ŁAPACZY KOLEJEK ŁAŃCUCHOWYCH.

Autor: Burek Robert, ślusarz kop. „Rokitnica", Zabrskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego.

Opis pomysłu:

Zdarza się często, że haki wozów kopalnianych zaczepiają o sworznie względnie łapacze kolejek łańcuchowych. Zaczepiony wóz nie może się odłączyć od łańcucha przy opuszczaniu kolejki. Łańcuch ciągnie wóz w kierunku koła napędowego, powodując zerwanie się łańcucha lub uszkodzenie urządzenia.

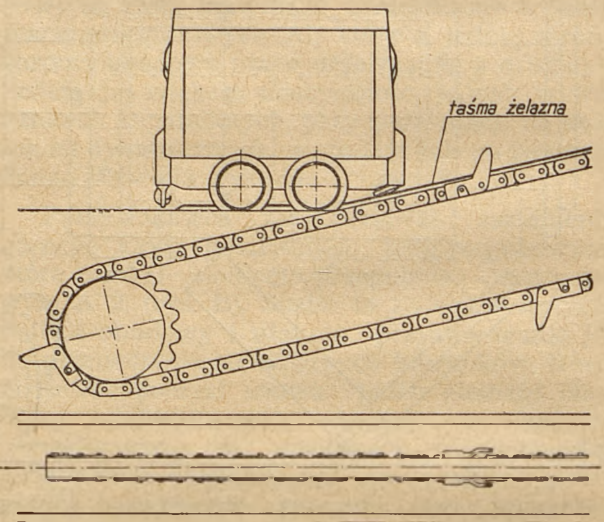

Rys. 11

Pomysłodawca zastosował na całej długości łańcucha żelazo taśmowe nałożone pomiędzy łapacze (rys. 11). Końce tego żelaza umocował w taki sposób, aby żelazo taśmowe nie mogło być zerwane przez łańcuch. Haki wozów ślizgają się po żelazie taśmowym, nie zaczepiając o elementy łańcucha.

Nr. rej. C. Z. P. W. 457, grupa 12.

PRZYRZĄD DO MIERZENIA PROMIENIA KRZYWIZNY TORÓW KOLEJOWYCH.

Autor: Michalczyk Józef, asystent ruchu maszynowego kop. „Ludwik", Zabrskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego.

Opis pomysłu:

Przy doraźnych i orientacyjnych pomiarach stosuje się następujący sposób: pręt o długości „s", zaopatrzony w podziałkę w połowie długości, przykłada się do wygiętej szyny, odmierzając strzałkę „f" (rys. 12).

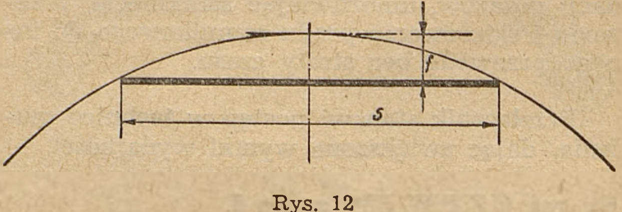

Rys. 12

Ze wzoru $R = \frac{s^2}{8} f + f$ obliczyć można promień krzywizny toru R.

Przyrząd (rys. 13) umożliwia pomiar promienia łuku przez bezpośrednie odczytanie na skali.

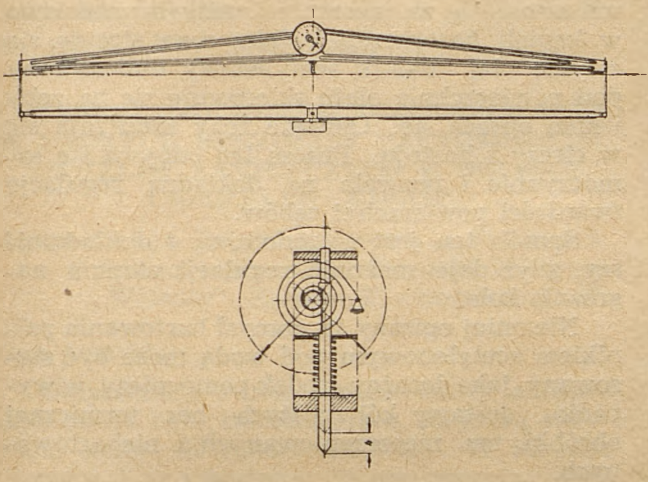

Rys. 13

Przyrząd może mieć zastosowanie w różnych gałęziach przemysłu, a w górnictwie przy pomiarach torów kopalnianych.

Nr. rej. C.Z.P.W. 825, grupa 12.

ZASTOSOWANIE DODATKOWEGO ZBIORNIKA OLEJU PRZY ŁOŻYSKACH ELEKTROWOZÓW FIRMY BBC.

Autor: Proske Jerzy, ślusarz maszynowy kop. „Rokitnica", Zabrskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego.

Opis pomysłu:

Zbiorniki oleju maźnicy łożysk głównych elektrowozów firmy BBC okazały się za małe i dlatego wymagały częstego napełniania. Pomysłodawca zastosował dodatkowy zbiornik „c" (rys. 14) przez co zwiększył pojemność maźnicy i osiągnął:

1. mniejsze zanieczyszczenie knotów, ponieważ pył węglowy, jako cięższy od oleju, osiada na dnie dodatkowego zbiornika,
2. bardziej równomierny i wystarczający dopływ oleju do panewek.

W ten sposób uzyskano odpowiednie smarowanie, zmniejszając zużycie powierzchni trących, tj. panewek i czopów „e". Olej, początkowo gęsty, trzyma się powyżej dolnej krawędzi łożyska, a zaczyna wyciekać dopiero w ruchu po nagrzaniu się.

Powyższe usprawnienie przy elektrowozach BBC. daje znaczne oszczędności.

Nr. rej. C.Z.P.W. 221, grupa 12.

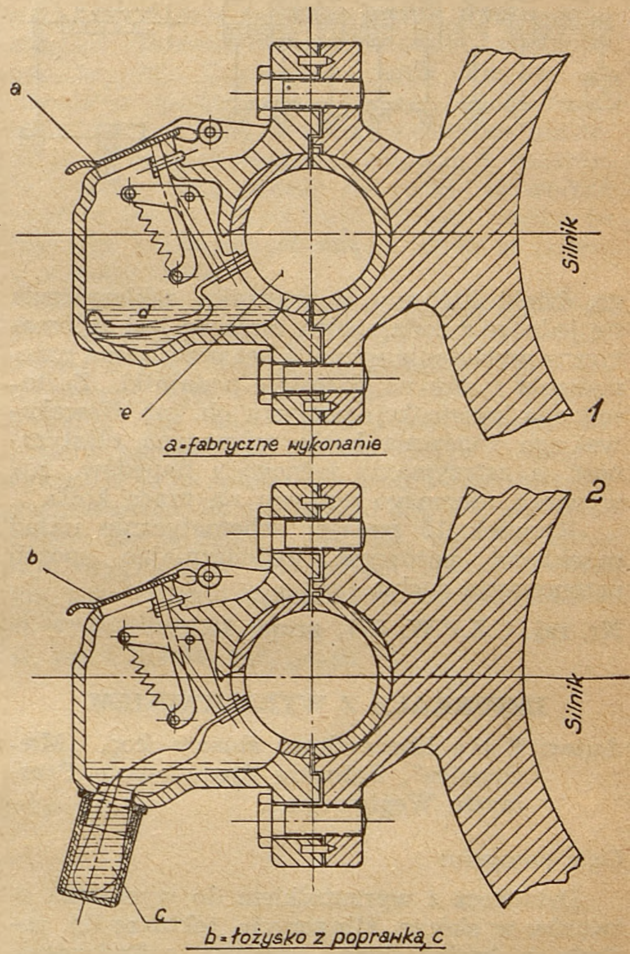

Rys. 14

ZASTOSOWANIE PROWIZORYCZNEGO NAPĘDU DO PODAJNIKÓW PYŁU WĘGLOWEGO.

Autor: Inż. Nowakowski Bronisław, kier. elektrowni „Jowisz", Dąbrowskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego.

Opis pomysłu:

W elektrowni „Jowisz" pozostał po okupancie kocioł firmy Babcock, do uruchomienia którego brakowało szeregu elementów, m. in. napędów do 7 podajników pyłu węglowego.

Wg pierwotnego projektu, podajniki miały być napędzane indywidualnie przy pomocy silników prądu stałego mocy około 0,9 kW. Do zasilania silników instalacja kotłowa posiada przetwornicę Leonarda, sterowaną w zależności od obciążenia kotła.

Ponieważ w pierwszym okresie powojennym dostawa silników prądu stałego napotykała na duże trudności, zastosowano do napędu jeden wspólny silnik prądu stałego o mocy około 8 kW.

Silnik napędzał poszczególne napędy podajników za pośrednictwem pasów klinowych. Przeniesienie ruchu z koła linowego na wał napędowy podajnika uzyskano przy pomocy odpowiedniego sprzęgła sprężynowo - zapadkowe-

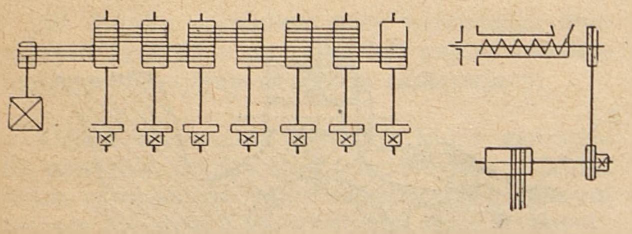

Rys. 15

go, dzięki któremu, w wypadku zakleszczenia się jednego z podajników, możliwe jest automatyczne wyłączenie sprzęgła bez przerwania przenoszenia ruchu na pozostałe podajniki. Zastosowanie konstrukcji pomysłu ob. inż. Nowakowskiego zapewnia kotłu wymaganą elastyczność, a zatrzymanie jednego z napędów nie wywiera ujemnego wpływu na pracę kotła.

Rysunek 15 podaje schematycznie układ przekładni pasowych uwidaczniając sposób przenoszenia ruchu.

Nr. rej. C.Z.P.W. 677, grupa 15.

DZIURKACZ Z WYRZUTNIKIEM.

Autor: Kula Mieczysław, ślusarz kop. „Miechowice", Zabrskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego.

Opis pomysłu:

Dziurkacz z wyrzutnikiem do wycinania otworów w skórze, klingerycie, tekturze itp. posiada w środku dwie sprężyny cylindrycznie ułożone jedna na drugiej. W czasie wycinania otworów, pod wpływem materiału wycinanego, sprężyny uginają się, a następnie samoczynnie wyrzucają wycięty krążek.

Pomysł może znaleźć zastosowanie we wszystkich warsztatach napraw, zapewniając oszczędności na czasie przy wycinaniu otworów.

Nr. rej. C.Z.P.W. 448, grupa 16.

HARTOWANIE PALNIKIEM ACETYLENOWYM POD WODĄ.

Autor: Inż. Niewiadomski Roman, kierownik Działu Maszynowego kop. „Miechowice", Zabrskie Zjednoczenie P. W.

Istotą pomysłu jest niestosowany dotychczas sposób hartowania powierzchniowego części maszyn, wykonanych ze stali hartującej się lub poprzednio nacementowanej, w szczególnym wypadku kół zębatych napędowych w kopalnianych elektrowozach.

Sposób hartowania palnikiem acetylenowym pod wodą polega na nagrzewaniu powierzchni przedmiotu hartowanego do temperatury hartowania (ok. 1400°C) i następnie szybkim ochłodzeniu. Przedmiot hartowany zostaje całkowicie zanurzony w wodzie. Pod wpływem płomienia palnika acetylenowego, skierowanego pod kątem, woda ustępuje, a odsłonięta powierzchnia zostaje nagrzana do temperatury hartowania. Przesunięcie palnika powoduje zalanie wodą ogrzanego miejsca i zahartowanie powierzchni.

Normalnie w fabrykach hartowanie zębów kół zębatych odbywa się w ten sposób, że koło umieszcza się na sworzniu i zanurza częściowo w kąpieli hartowniczej. Jako ciecz stosuje się zwykle olej. Palnik acetylenowy umieszczony pod powierzchnią oleju skierowuje się na zęby i koło obraca się. Ogrzane zęby zanurzają się w cieczy i hartują. Proces ten odbywa się samoczynnie i pozwala na dokładną regulację twardości powierzchni zębów.

Sposób ten jest wygodniejszy i dokładniejszy, gdyż daje możność regulacji stopnia nagrzania koła.

Niemniej opisany tu pomysł hartowania palnikiem acetylenowym pod wodą może być stosowany, jako doraźny środek pomocniczy, w wypadku dostawy kół zębatych bez termicznej obróbki, tzn. niecementowanych i niehartowanych.

Nr. rej. C.Z.P.W. 394, grupa 16.

MEMBRANY GUMOWE DO POMP CIECZY CIĘŻKICH (NA PŁUCZCE).

Autor: Ferdyn Józef, konstruktor kop. „Miechowice", Zabrskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego.

Opis pomysłu:

Pompa cieczy ciężkich posiada po obu końcach cylindra dwa tłoki jednostronnego działania. Tłoki wykonują ruch w odwrotnych kierunkach, jednocześnie zbliżając się ku sobie, albo jednocześnie oddalając się. Do tłoków przytwierdzone są przepony umocowane obrzeżami między kołnierzami cylindra i pokrywami pompy (rys. 16).

W czasie oddalania się tłoków od siebie objętość cylindra wzrasta, tworzy się próżnia i ciecz wchodzi do cylindra. Przy ruchu powrotnym tłoki równocześnie wytłaczają ciecz z cylindra do przewodu. Membrany dostarczane z fabryk posiadały specjalny kształt (A), były kosztowne i bardzo często pękały.

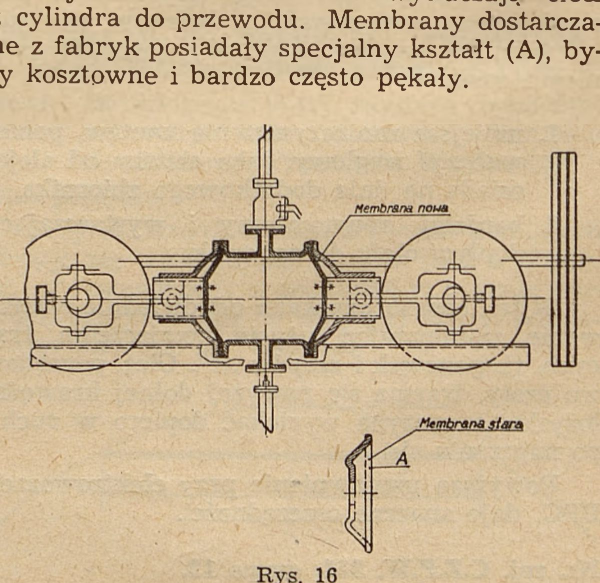

Rys. 16

Pomysłodawca zastąpił membrany fabryczne membranami płaskimi, używając na ten cel kawałka zużytej taśmy gumowej o grubości 10 mm. Wycięte z taśmy krążki o średnicy 450 mm, przepołowione do grubości 5 mm i zabudowane w pompie, pracują już od dłuższego czasu bez zarzutu.

Nr. rej. C.Z.P.W. 1008, grupa 17.

OCZYSZCZANIE RUREK PRZEGRZEWACZY W FABRYCE BENZOLU I ZASTOSOWANIE SZCZELIW ZASTĘPCZYCH W MIEJSCE USZCZELEK „RIVAL".

Autor: Czaja Robert i Szmania Franciszek, ślusarz i pomocnik ślusarski koksowni „Walenty", Rudzkie Zjednoczenie P. W.

Opis pomysłu:

Oczyszczanie rurek przegrzewaczy z twardego osadu było żmudną pracą, na którą zużywano około 40 roboczodniówek. W rurkach długości 3 m i średnicy 30 mm usuwano osad przy pomocy stalowych wierteł. Pomysł ob. ob. Czaji i Szmani zmniejszył czas wykonania tej pracy do 2 dniówek i zapewnił utrzymanie urządzeń fabryki benzolu w stałej zdolności produkcyjnej. Czyszczenie rurek odbywa się obecnie w sposób bardzo prosty. Należy rurki dokładnie wysuszyć (3 godz.), następnie umieścić je w gorącej wodzie i gotować 4 godziny. Po wygotowaniu moczy się rurki w wodzie przez 16 godzin. Osad staje się tak miękki, że można go z łatwością usunąć z rurek za pomocą szczotki stalowej.

Przegrzewacze są uszczelniane podczas montażu uszczelkami „Rival", które mogą być trzykrotnie użyte. Niestety otrzymanie tego typu uszczelnień było praktycznie bardzo trudne. Wyłoniła się więc konieczność posiadania szczeliw zastępczych. Ob. ob. Czaja i Szmania wykonują je ze splatanego sznura azbestowego, grafitowanego. Są one bardzo dobre i, jak przekonano się w ciągu trzech lat, niewiele ustępują oryginalnym uszczelkom „Rival". Poza tym tego rodzaju uszczelki są znacznie tańsze od oryginalnych.

Nr. rej. C.Z.P.W. 942, grupa 18.

„SKRZYNKA POMYSŁÓW“ P. W.	WÓZEK DO PRZEWOZU ORAZ ROZWIJANIA KABLI NA DOLE KOPALNI.	C. Z. P. W. Nr. rej. 743 grupa 3—1

Dąbrowski Władysław, elektromonter, Zabrskie Zjednoczenie P. W., kop. „Rokitnica“.

Na stosowanych dotychczas wózkach do przewozu i rozwijania kabli gumowych na dole kopalni, bęben z kablem jest umieszczony sztywno i równolegle do osi wózka wzgl. do osi chodnika. Przy takim ustawieniu bębna, kabel jest rozwijany równolegle do osi bębna, przez co tworzą się łatwo pętle i uszkodzenia kabli. Ażeby tego uniknąć, trzeba dużej uwagi i odpowiedniej ilości ludzi.

Bęben przedstawiony na rysunku można obracać na sworzniu „S“, w zależności od potrzeby, o dowolny kąt w stosunku do osi wózka (nawet o 360⁰), czyli że bęben można ułożyć zawsze prostopadle do osi chodnika. Przez takie urządzenie unika się uszkodzenia kabla, a przede wszystkim zyskuje się na czasie.

Śruba uchwytowa „U“ służy do sztywnego połączenia na czas transportu ruchomej podpórki bębna z ramą wózka.

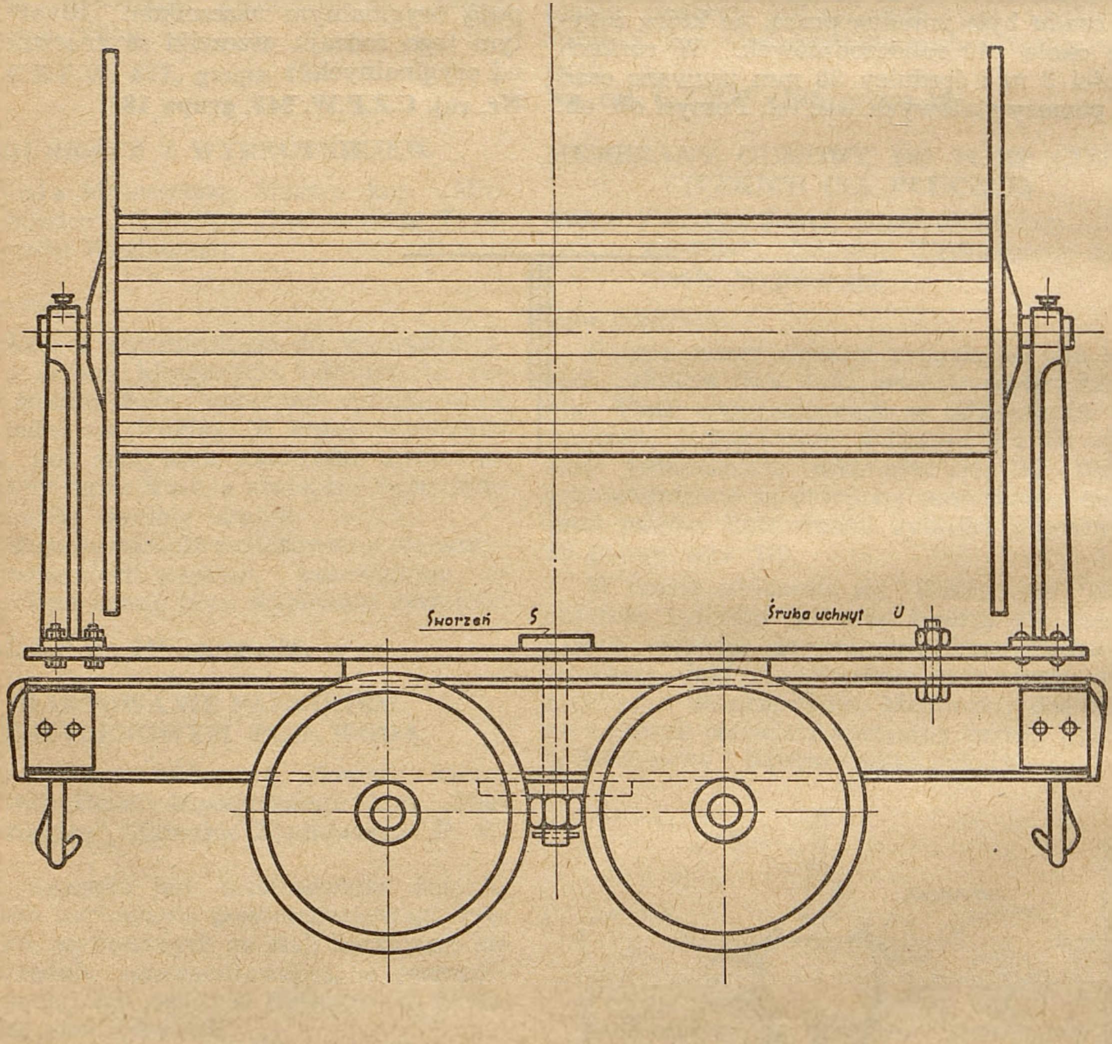

Uwagi: Usprawnienie proste, może być wykonane w każdym warsztacie zakładu i może znaleźć zastosowanie na wszystkich kopalniach.

„SKRZYNKA POMYSŁÓW" P. W.	SAMOCZYNNE ZAMKNIĘCIE WYSYPU PRZY ŁADOWANIU WOZÓW Z KOMINÓW.	C. Z. P. W. Nr. rej. 396 grupa 3—2

Duśko Władysław, nadgórnik, Zabrskie Zjednoczenie P. W., kop. „Pstrowski".

Urządzenie to zapobiega wysypywaniu się węgla na tor między wózkami podczas ładowania z wysypów. Wysyp przedłużono ruchomą płytą „P", osadzoną na zawiasach z przyspawanymi do niej dwoma skrzydłami „S" z blachy. Skrzydła te podczas ładowania wózka z wysypu znajdują się wewnątrz wózka. Podczas podstawiania wózków pod wysyp, krawędź tylnej ściany wózka załadowanego zaczepia o skrzydła „S", unosi je w górę, co powoduje równoczesne podniesienie płyty „P" i zamknięcie wylotu wysypu. Gdy następny próżny wózek podstawiony pod wysyp minie go swą przednią ścianą, końce skrzydeł opadają, a tym samym płyta „P" otwiera wysyp.

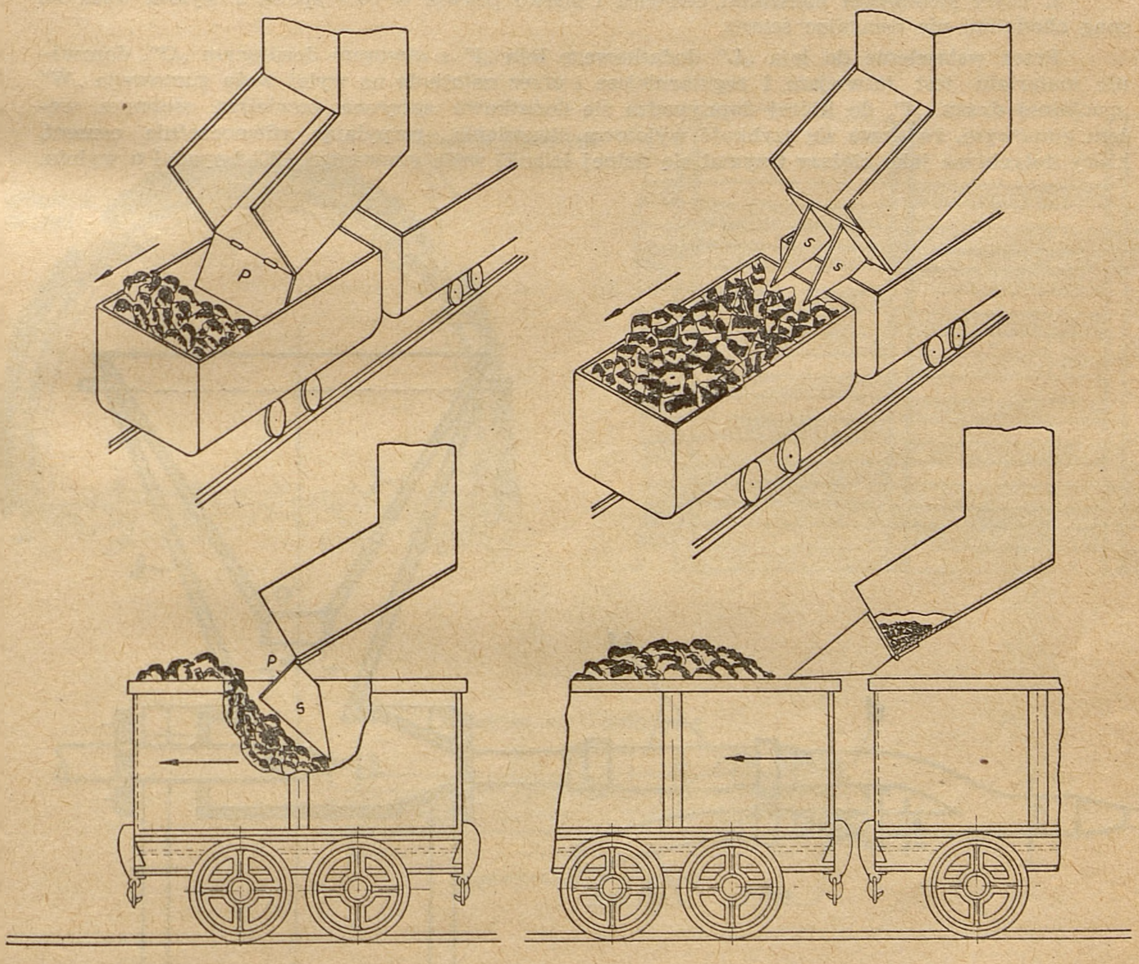

Uwagi: Pomysł automatycznego zamykania wysypów nadaje się do zastosowania wszędzie przy czołowym ładowaniu wózków, a szczególnie w ciasnych wyrobiskach, gdzie stosowanie pokrywy zakrywającej szczelinę między wozami jest utrudnione.

„SKRZYNKA POMYSŁÓW" P. W.	ULEPSZENIE APARATU DO TORKRETOWANIA.	C. Z. P. W. Nr. rej. 648 grupa 4—1

Ulrych Wojciech, nadgórnik, Zabrskie Zjednoczenie P. W., kop. „Pstrowski".

Do leja „L" wrzuca się wilgotną mieszaninę cementu i piasku. Dyszą „D" doprowadza się sprężone powietrze. Wąż gumowy „W" służy do kierowania strumienia wydmuchiwanego materiału na ściany, które mają być torkretowane.

Dotychczas używane aparaty do torkretowania mają dwie zasadnicze wady:

1. W wypadku, gdy następuje przerwa w podawaniu materiału do leja „L" względnie podawanie jest nierównomierne, prąd powietrza z dyszy „D" zdmuchuje z ociosów narzucony już torkret. W wypadku, gdy dozowanie materiału jest za duże, zatyka się dysza i powietrze sprężone wyrzuca materiał do góry.

2. Część strumienia mieszanki cementu i piasku prawie w 50% spada z wylotu węża na spąg chodnika, nie osiągając ściany.

Przez wstawienie do leja „L" dodatkowego leja „l" z otworem dozującym „O", dozowanie materiału jest łatwiejsze i regularniejsze i przez nałożenie na wylot węża gumowego „W" specjalnej dyszy „d", do której doprowadza się dodatkowo sprężone powietrze osobnym wężem gumowym, zwiększa się szybkość wylotową strumienia, rozpylając równocześnie cement, który dotychczas jako cięższy trzymał się dolnej ścianki węża gumowego „W" i spadał u wylotu.

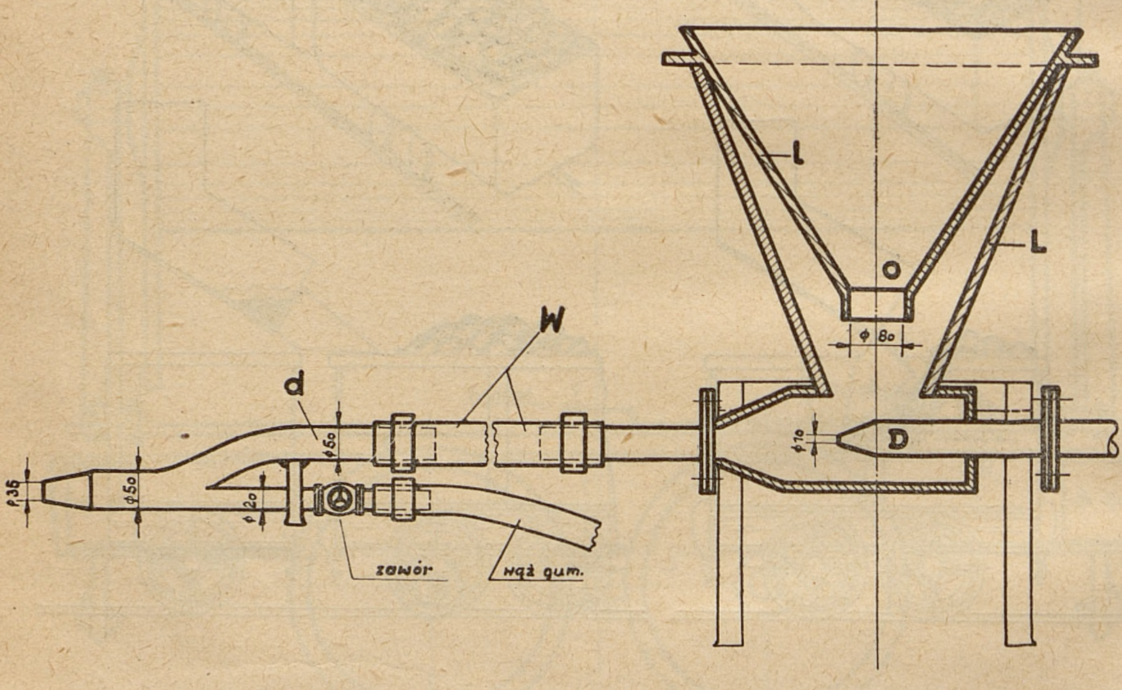

U w a g i: Ulepszenie aparatu do torkretowania zastosowane w praktyce dało zwiększenie wydajności do 100% i zmniejszenie strat cementu do 50%.

Nadaje się wszędzie tam, gdzie `nie ma wielkich maszyn do torkretowania.

„SKRZYNKA POMYSŁÓW" P. W.	OBUDOWA CHODNIKA PIERŚCIENIAMI T. H.	C. Z. P. W. Nr. rej. 349 grupa 4—2

Sznajder Adam, inż. górn., Jaworznicko-Mikołowskie Zjednoczenie P. W., kop. „Bierut".

Przy obudowie żelaznej systemu T. H. stosuje się dotychczas okładziny drewniane (okrąglaki). W chodnikach, które stoją długo, a w szczególności w chodnikach o złej wentylacji, przez które przechodzi powietrze wychodzące z robót, okładziny drewniane ulegają szybko zniszczeniu, co wymaga ich wymiany wzgl. stosowania szyn jako okładzin.

Zastosowanie okładzin żel-betowych wg projektu inż. Sznajdra usuwa te trudności, zwiększając trwałość i bezpieczeństwo wyrobisk.

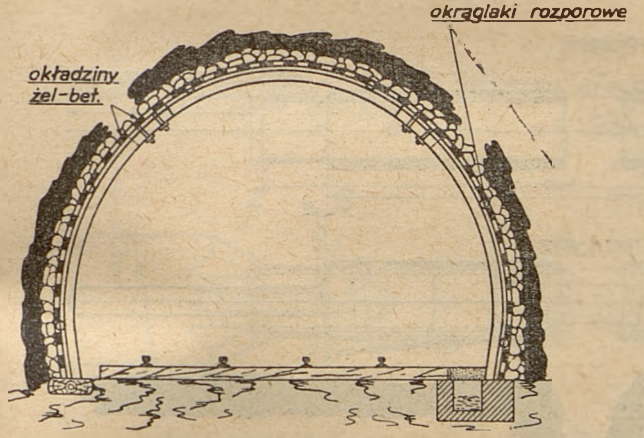

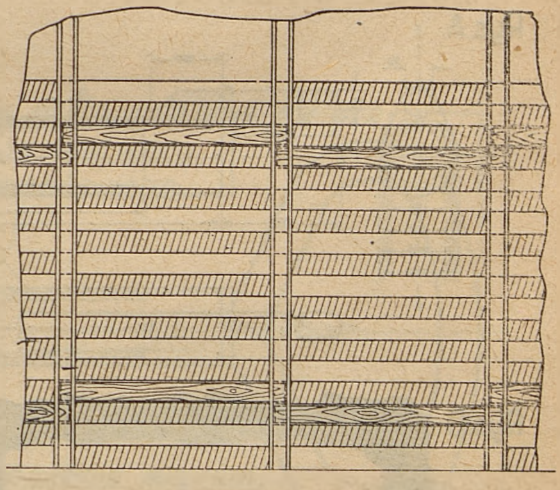

Okładzina żel - betonowa

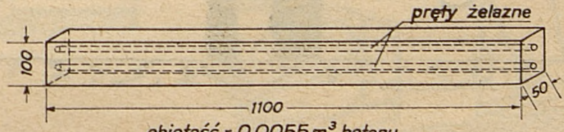

Uwagi: Okładziny żelbetowe są zastosowane na kop. „Bierut" do obudowy chodników i dobrze spełniają swe zadanie.

„SKRZYNKA POMYSŁÓW" P. W.	POMOST ROBOCZY (WISZĄCY) W WYSOKICH WYROBISKACH.	C. Z. P. W. Nr. rej. 928 grupa 6—1

Nossol Józef, sztygar masz., Z. P. W. G., Oddział P. IV, w Bytomiu.

Pomost służy do wykonania wiercenia otworów strzałowych w górnej części przodka przekopu i przy pędzeniu szybików nadsięwłomowych.

Pomost roboczy wykonany jest z 4 rur: (rys. A) dwie rury o ⌀ 80×90 mm, dług. 3.000 mm i dwie o ⌀ 100 × 100 mm, dług. 3.000 mm z przyspawanymi prętami ⌀ 35 × 350 mm. Rura o mniejszej średnicy (wewnętrzna) posiada otwory ⌀ 13 mm co 100 mm i zatyczkę. Otwory służą do regulacji szerokości pomostu. Dla założenia pomostu należy wywiercić w ociosach przekopu na odpowiedniej wysokości dwa otwory o głębokości 300 mm, następnie przyspawane pręty do złożonych z sobą rur umieścić w tych otworach. Zatyczką ustala się i zabezpiecza szerokość. Te same czynności należy wykonać dla założenia drugiej rury. Bale położone na rury tworzą pomost roboczy.

Rys. B przedstawia pomost roboczy w czasie pracy.

Rys. A

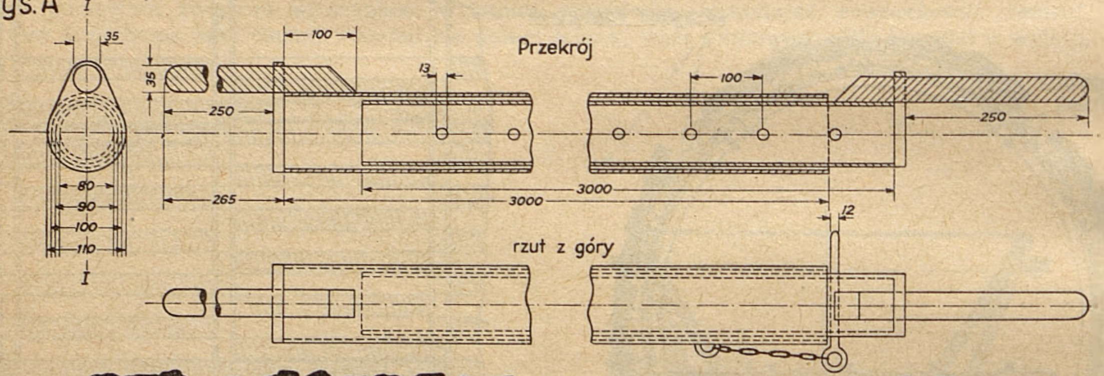

Rys. B

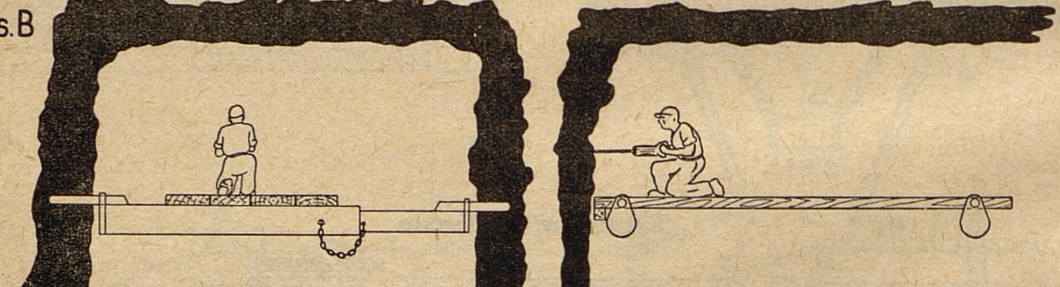

Uwagi: Zaprojektowany pomost roboczy umożliwia wiercenie górnych otworów na przekopie w czystym od urobku przodku. Ma zastosowanie szczególnie przy wysokich wyrobiskach, ponad 3 m i przy stosowaniu ładowarek, kiedy to, celem zachowania cykliczności roboty, na jednej zmianie jest urobek całkowicie wybierany, a na drugiej musi być dokonane całkowite odwiercenie przodka.

„SKRZYNKA POMYSŁÓW" P. W.	KORONKA DO WYCIĄGANIA RACZKÓW WIERTNICZYCH Z OTWORÓW STRZAŁOWYCH.	C. Z. P. W. Nr. rej. 361 grupa 6—2

Półtoranos Mieczysław, technik masz., Zabrskie Zjednoczenie P. W., kop. „Pstrowski".

Przyrząd składa się z dwóch części: 1. koronki, 2. prętu przedłużającego z rączką „P". W korpusie koronki o kształcie tulei umieszczona jest zapadka „z" naciskana sprężyną „s". Przednia część koronki jest kielichowo rozszerzona i zakończona spiralnym wąsem. Tylna część tworzy mufkę z gwintem dla przedłużacza. W bocznych ścianach korpusu koronki znajdują się dwa podłużne otwory do łatwiejszego usuwania miału ze środka koronki.

Sposób użycia: Koronką umieszczoną na przedłużaczu czyści się otwór z miału przez kilkakrotne nabijanie go w koronkę. Po oczyszczeniu otworu przez obracanie w prawo wprowadza się kielich koronki na czop raczka. Przez dopchnięcie koronki czop raczka „R" zaskakuje za zapadkę i może być wyciągnięty. Po wyjęciu raczka z otworu, przez podważenie sprężyny zapadki, powoduje się wypadnięcie raczka z koronki.

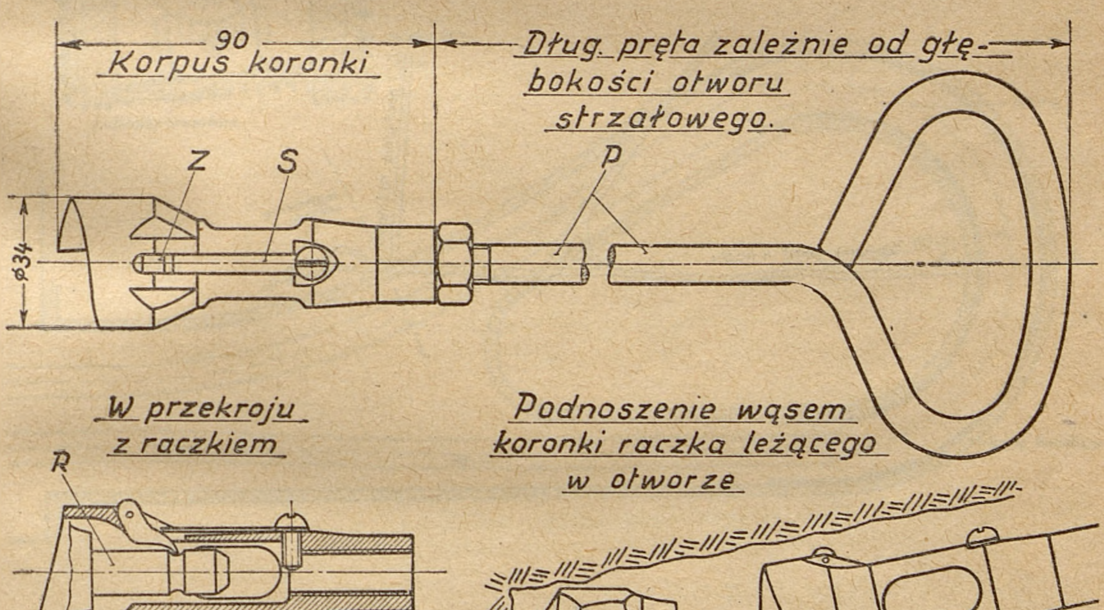

Uwagi: Dokonane sprawdzenie przyrządu w normalnych warunkach pracy na dole wykazało, że skuteczność jego wynosi 85%.

„SKRZYNKA POMYSŁÓW" P. W.	STACJA ODBIORCZO - NADAWCZA NA DOLE KOPALNI.	C. Z. P. W. Nr. rej. 902 grupa 12—1

Barchański Lotar, inż. górn., Zabrskie Zjednoczenie P. W., kop. „Miechowice".

Stacja odbiorczo-nadawcza w końcowym punkcie przewozu głównego rozwiązana jest w formie pętli. Dla zmniejszenia robót w kamieniu promień pętli jest jak najmniejszy i wynosi 4 m. W pętli tej następuje nieprzerwany przetok z toru wozów próżnych na tor wozów pełnych. Przetok w tak wąskim wyrobisku i o takim małym promieniu umożliwiony jest przez: 1. Zastosowanie blachy spodniej zamiast szyn, przez co niemożliwe jest wykolejenie. Blacha ta o grubości 10 mm ułożona jest na spągu z nachyleniem $3—5^0$ ku środkowi krzywizny dla ułatwienia przejścia wozów po małym łuku. 2. Na wysokości ¾ wozu umocowane są do obudowy szyny kierownicze, które tworzą prowadnice dla skrzyń wozów. Przetok wozów następuje przy pomocy dwóch popychaczy, z których jeden mieści sie na torze wozów próżnych i popycha je w kierunku pętli, drugi zaś u wylotu pętli na torze wozów pełnych, za-

Sytuacja

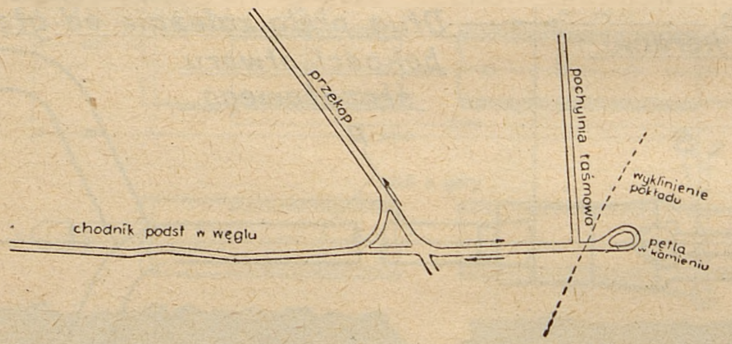

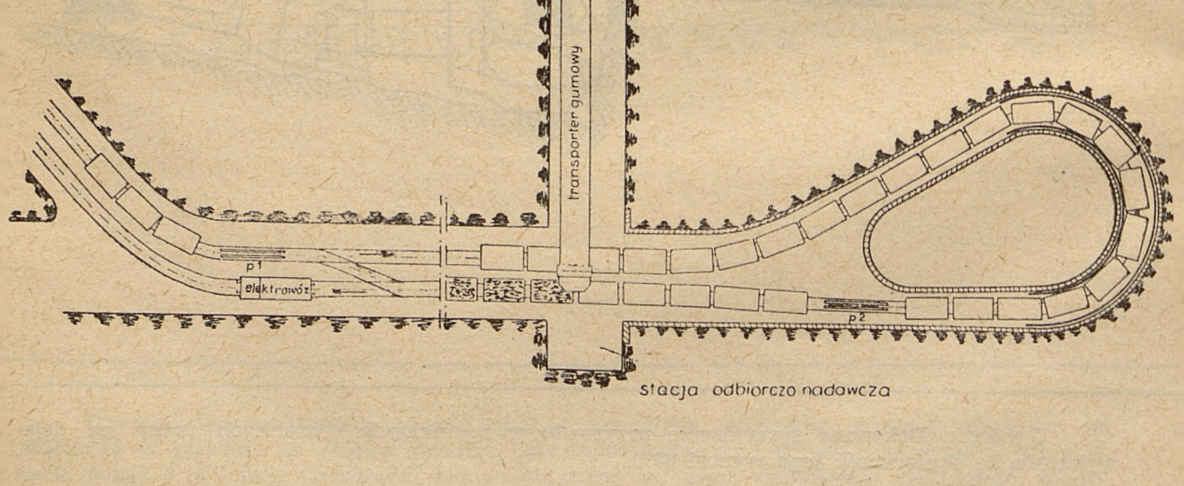

pycha je do elektrowozu. W czasie ruchu popychaczy wozy mogą pozostać spięte. Elektrowóz przywożący wozy próżne przejeżdża przez popychacz pierwszy „p 1“, odpina się od pociągu i przejeżdża przez zwrotnicę na tor pełny. Wozy próżne wprawiane są od tej chwili w ruch popychaczem „p 1“. Popychacz „p 1“, przepycha wozy próżne przez pętle, podaje popychaczowi „p 2“, który z kolei posuwa je pod wysyp.

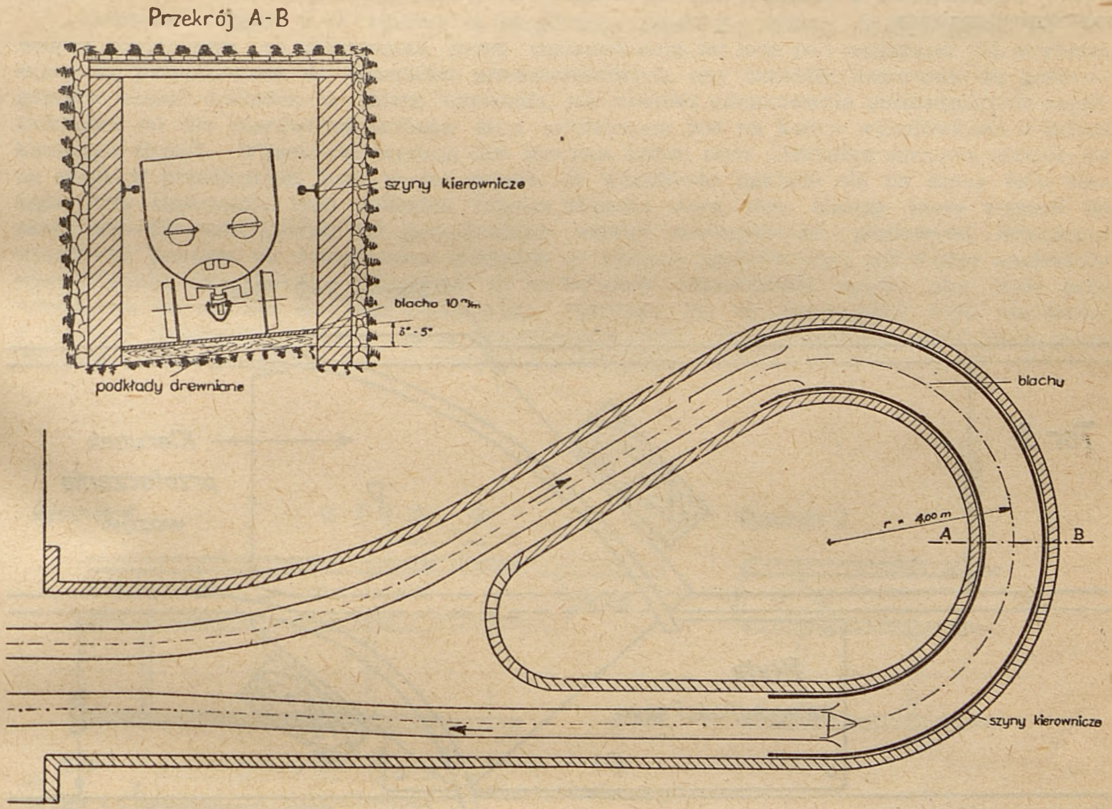

Uwagi: Rozwiązanie stacji nadawczo-odbiorczej w formie pętli o małym promieniu ma następujące zalety:

1) Magazynowanie wozów następuje w chodniku podstawowym bez dodatkowych objazdów.
2) Manipulacja elektrowozem jest minimalna i nie powoduje przerw w ruchu.
3) Urządzenia mechaniczne ograniczają się do 1 zwrotnicy i 2 popychaczy.
4) Obsługa składa się z 2 ludzi, z których 1 wprawia w ruch popychacze i napełnia wózki, 2-gi łączy i rozłącza pociągi i zapina znaczki (marki).
5) Roboty w kamieniu wykonane są najracjonalniej i najoszczędniej.

„SKRZYNKA POMYSŁÓW" P. W.	PŁYTA ROZJAZDOWA DO PRZETACZANIA WOZÓW.	C. Z. P. W. Nr. rej. 162 grupa 12—2

Nierobisz Ewald, sztygar oddz., Bytomskie Zjednoczenie P. W., kop. „Bytom".

Urządzenie składa się z właściwego pomostu „P" i dwu płyt żelaznych „p1" i „p2" grubości ca. 15 mm, położonych między szynami toru. Pomost „P" jest przenośny, składa się z cienkiej blachy, na której umocowane są wygięte pręty z żelaza kwadratowego. Pręty te (szyny) służą do skierowania wozu na sąsiedni tor. Urządzenie całe służy do przetaczania wozów kopalnianych z jednego toru na drugi w miejscach, gdzie nie warto lub nie można zabudować rozjazdu.

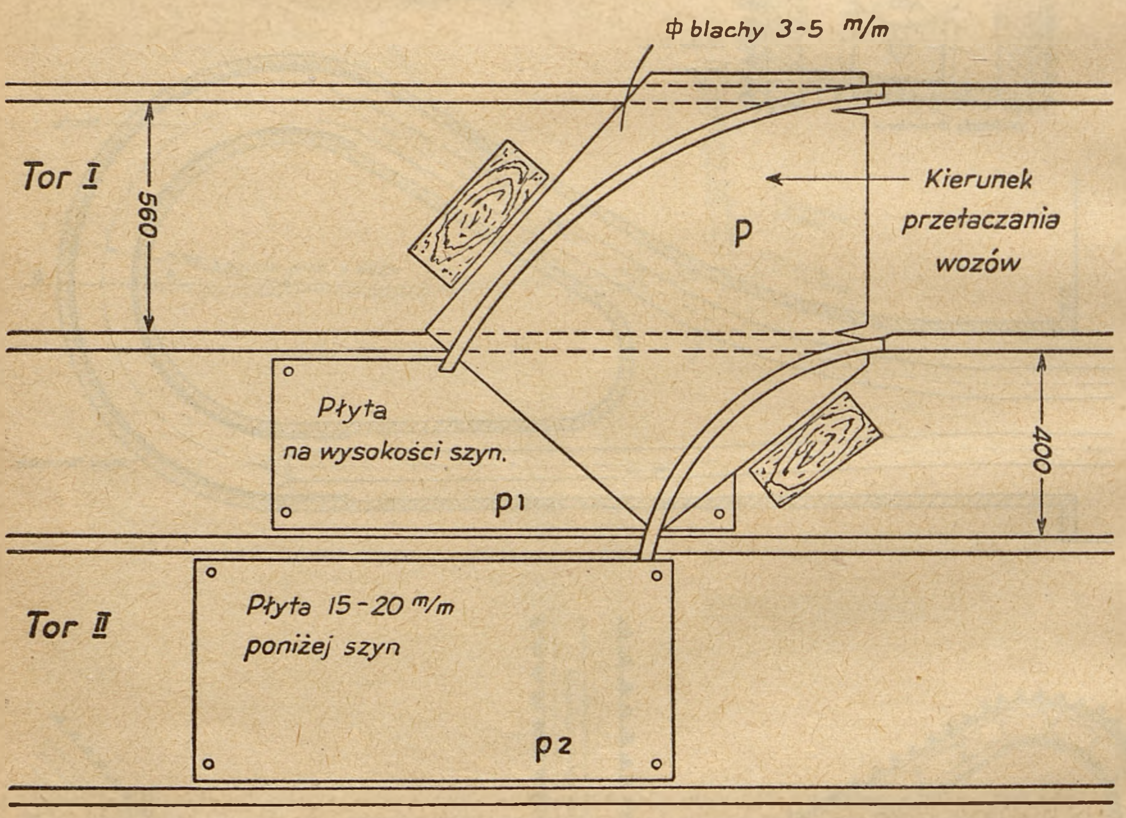

Uwagi: Cechą pomysłu jest prostota i możność wykonania urządzenia na kopalniach we własnym zakresie.

„SKRZYNKA POMYSŁÓW“ P. W.

DOKŁADKA SZYNOWA DLA TORU.
a) o nierównych składaniach
b) o równych składaniach

C. Z. P. W.
Nr. rej. 235
grupa 12—3

Księski Stefan, inż. górn., Rudzkie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego, kop. „Walenty-Wawel“.

Opis pomysłu:

System dokładek szynowych składa się z 2 typów dokładek:

a) dokładka do nierównych końców szyn (Rys. 1).

b) jedna lub dwie dokładki normalne do szyn o równym składaniu (Rys. 2).

Dokładki długości 2 m łączone są za pomocą płaskiego żelaza, obejmującego od zewnątrz stopki szyn, co zabezpiecza przed rozszerzaniem się toru pod naciskiem. Od zewnątrz szyny są przynitowane do łączników płaskownikowych, aby zapobiec luzowaniu się poszczególnych części dokładek w miarę używania, jak również odejmowania poszczególnych części. Dokładka (a) dla nierównych końców szyn zaopatrzona jest na końcu wjazdówkami z żelaza kątowego 50/50/7. Wjazdówki wystają 500 mm poza końce szyn. Dokładkę szynową kładzie się na spągu w przedłużeniu toru w ten sposób, że wjazdówki nakłada się na szyny toru stałego. Przy stosowaniu tych dokładek różnica długości szyn toru stałego może wynosić do około 400—450 mm. Pewien luz pozostawiony między zewnętrznymi pionowymi ściankami wjazdówek pozwala na dostosowanie dokładek do różnych profilów szyn, jak i przy niedokładnym ułożeniu toru stałego. Wjazdówki są na końcach odpowiednio ścięte, aby opór przy wjeżdżaniu na nie był możliwie najmniejszy. Dokładki (b) są normalnego typu dla torów o równym składaniu. Na końcu mają przynitowane łubki, które obejmują szyjki szyn przedłużanych i nie pozwalają na przesunięcie się dokładek.

Rysunek 1

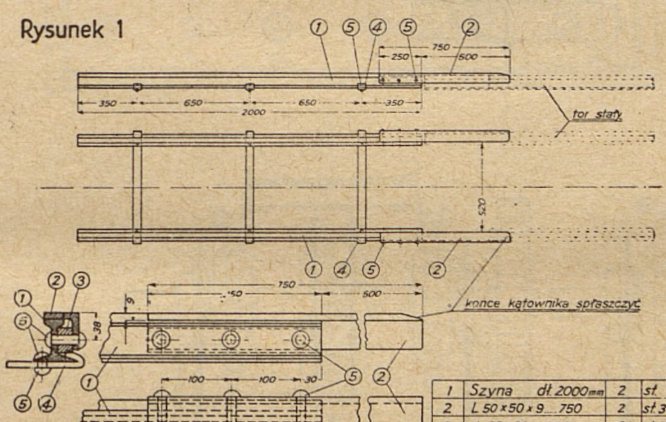

1	Szyna dł. 2000 mm	2	st.
2	L 50×50×9 750	2	st. 37.12
3	ф 35×22 250	2	st. 37.12
4	ф 45×8 780	3	st. 34.12
5	Nit ф 13	12	st. 34.13
Poz.	Wyszczególnienie	Jlość	Materiał

Rysunek 2

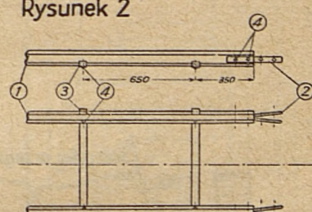

1	Szyna dł. 2000 mm	2	st.
2	Łubek zwyk. płaski	4	st. 37.12
3	ф 45×8 780	3	st. 34.12
4	Nit ф 13	16	st. 34.13
Poz.	Wyszczególnienie	Jlość	Materiał

Uwagi: Zastosowano na kopalni „Walenty-Wawel“ i nadaje się do zastosowania na wszystkich kopalniach.

Opinia: Urządzenie niedrogie, praktyczne i trwałe, wykonanie na zakładzie nie sprawia trudności. Zastosowanie przynosi znaczne korzyści. Zwiększa wydajność przodków, ponieważ wóz do ładowania podjeżdża do końca zabierki lub chodnika, a zatem odpada ładowanie do wozu z większej odległości. Zaoszczędza się pracę cieśli na przedłużaniu toru prowizorycznego, który następnie trzeba zrywać dla położenia toru stałego.

„SKRZYNKA POMYSŁÓW" P. W.

KRĄŻEK DO PROSTOWANIA SKRZYNEK PRZENOŚNIKA „HAUHINCO".

C. Z. P. W.
Nr. rej. 145
grupa 16—1

Kabus Robert, techn. masz., Kolender Ryszard, ślusarz, Chorzowskie Zjednoczenie P. W., kop. „Barbara-Wyzwolenie".

Podczas ładowania węgla na taśmę „Hauhinco" wzgl. przy opadaniu dużych brył węgla z jednej taśmy na drugą, skrzynki taśmy deformują się, a w szczególności wyginają się do wewnątrz, co zachodzi bardzo często przy starych skrzynkach o zużytej i cienkiej blasze. Powoduje to konieczność wymiany skrzynek, a co za tym idzie — przerwy i trudności w ruchu. Prostowanie skrzynek musi być wykonane ręcznie, co zwiększa koszty.

Pomysł polega na tym, że na wale napędowym „W" zamontowano krążek drewniany „R". Skrzynka przegięta „S", przechodząc nad krążkiem „R", zostaje przezeń w ruchu samoczynnie wyprostowana. Krążek wykonany jest jako tarcza dwudzielna, co umożliwia jej założenie na wale napędowym bez demontażu urządzenia napędzającego.

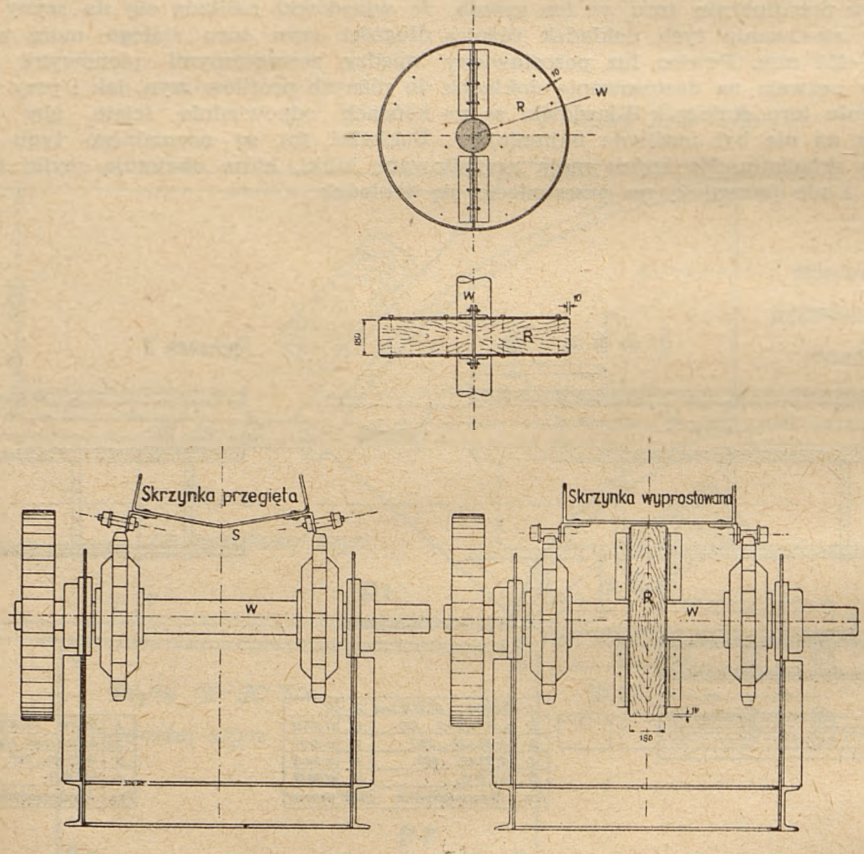

Uwagi: Pomysł wyjątkowo prosty i praktyczny. Zastosowany w ruchu na kopalni spełnia dobrze swoje zadanie, eliminując trudności i przerwy w ruchu. Powinien być zastosowany wszędzie tam, gdzie są przenośniki stare i skrzynki ulegają zdeformowaniu.

„SKRZYNKA POMYSŁÓW" P. W.	APARAT UNIWERSALNY DO BADANIA ELEKTRYCZNYCH URZĄDZEŃ SAMOCHODOWYCH.	C. Z. P. W. Nr. rej. 1044 grupa 16—2

Barczyk Józef, elektromonter samochodowy, Centralne Warsztaty Samochodowe Zabrskiego Zjednoczenia P. W.

Opis pomysłu:

Aparat uniwersalny do badania urządzeń elektrycznych w samochodach łączy w sobie szereg instrumentów, pozwalających na przeprowadzenie następujących prób:

1) Badanie cewek zapłonowych na przebicie.
2) Badanie tworników prądnic i rozruszników na przebicie.
3) Badanie świec zapłonowych o średnicy gwintu 14—18—22 mm pod ciśnieniem 5 atmosfer, tj. w warunkach ich normalnej pracy.
4) Badanie kondensatorów na przebicie.
5) Badanie głowic rozdzielczych na przebicie.

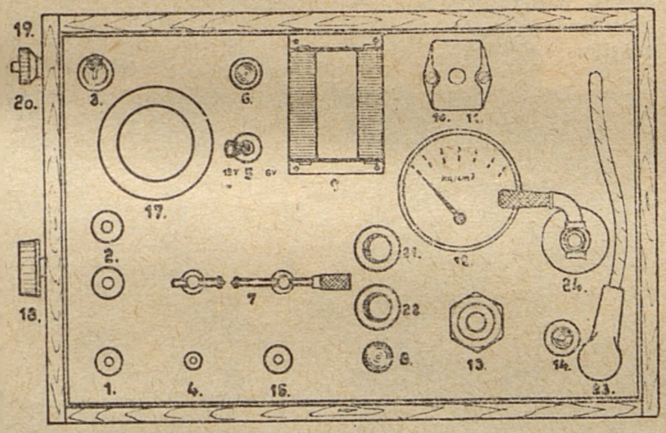

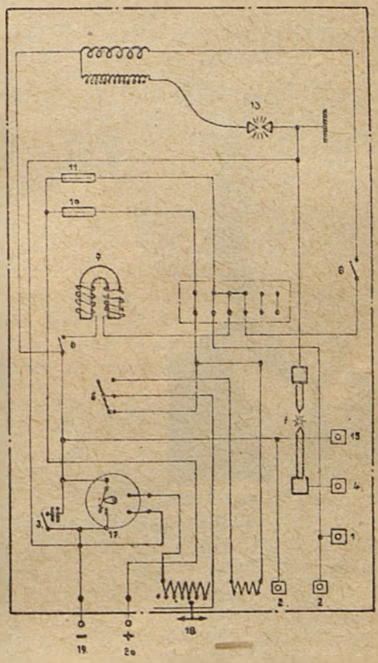

1. Zacisk dla cewki, która ma być próbowana
2. Zacisk dla kondensatora, który ma być próbowany
3. Wyłącznik kondens. wewn. przy próbie kondens. zewn
4. Zacisk wysokiego napięcia cewki zewnętrznej
5. Przełącznik napięcia 12 V, motorek otrzymuje 6 V
6. Wyłącz. wzbudz. rdzeń magnesu, do próby wirników
7. Iskrownik do obserwowania podczas próby cewki
8. Przycisk do wzbudzenia cewki wewn. przy bad. świec
9. Magnes do próby wirników, prądnic, rozrusznika
10. Zabezpieczenie motorku (przerywacz)
11. Bezpiecznik dla cewki wewn., zewn. i cewki magn.
12. Manometr powietrzny od 4—5 atm.
13. Wkrętka dla świecy
14. Przycisk do spuszczania powietrza po próbie
15. Zacisk do połączenia cewki zewnętrznej
16. Słuchawki z czujnikiem
17. Motorek — przerywacz
18. Gałka do uruchom. i zmiany obrotów motorku
19. Zacisk do połączenia baterii minusa
20. Zacisk do połączenia baterii plusa
21. Okienko do obserwowania wielkości przerwy na świecach
22. Okienko do obserwowania świecy w pracy
23. Kabel z końcówką świecową (zacisk spoczynkowy)
24. Kurek powietrzny.

Uwagi: Jak wskazuje szkic i szemat powyżej, aparat jest pomyślany jako przenośny, a tym samym b. praktyczny w użyciu.

Zastosowanie powinien znaleźć we wszystkich warsztatach samochodowych, gdyż przy małym nakładzie pracy daje bardzo dokładne wyniki badań.

DZIAŁ BIOGRAFICZNY

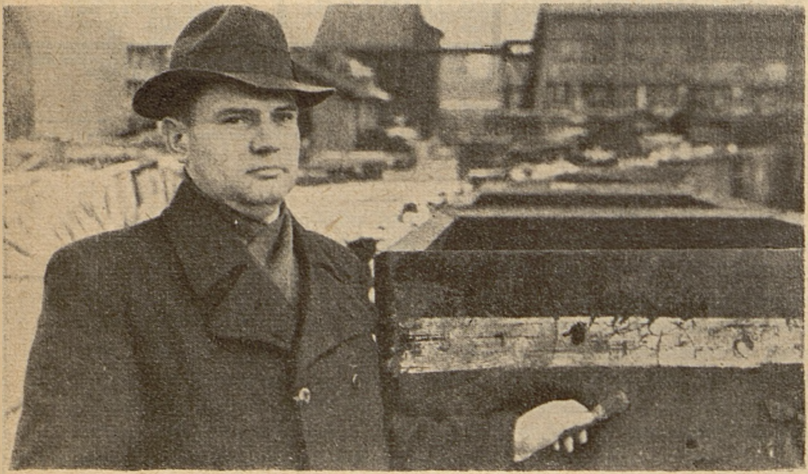

Żydek Alfons, murarz, obecnie dozorca w oddziale wentylacyjnym. Najaktywniejszy pomysłodawca P. W. Na kop. „Miechowice", na której pracuje od 1925 r., zgłosił 11 pomysłów.

Duśko Władysław. Pracuje od 1946 r. na kop. „Pstrowski" jako nadgórnik. Autor pomysłu samoczynnego zamknięcia wysypu przy ładowaniu wozów z kominów zsypnych.

Bryła Piotr pracuje na kop. „Mysłowice" od 1922 r., obecnie jako rurkarz. Wspólnie z Ochotem Romanem, nadsztygarem kop. „Mysłowice" jest autorem przełącznika podsadzkowego do przekładania zamulki z jednego wylewu na drugi.

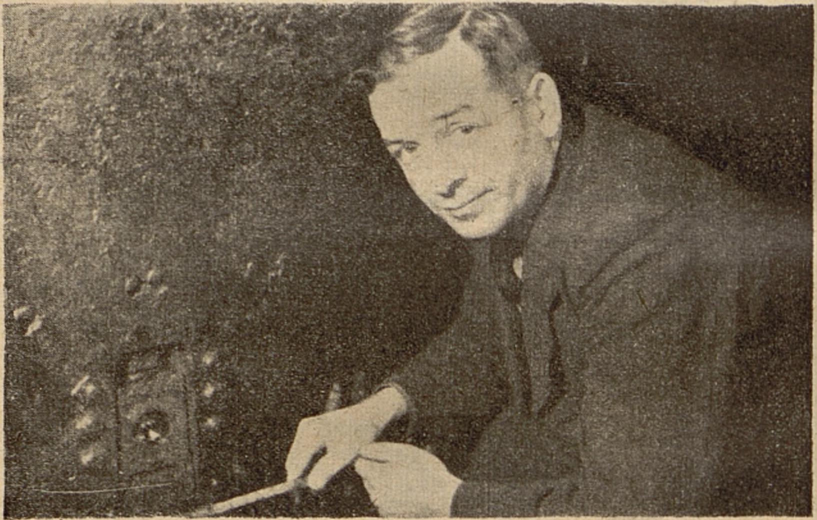

Sobczyk Stanisław, sztygar - elektryk kopalni „Miechowice", na której pracuje od 1945 r. Autor pomysłu klocków hamulcowych drewnianych do elektrowozów dołowych.

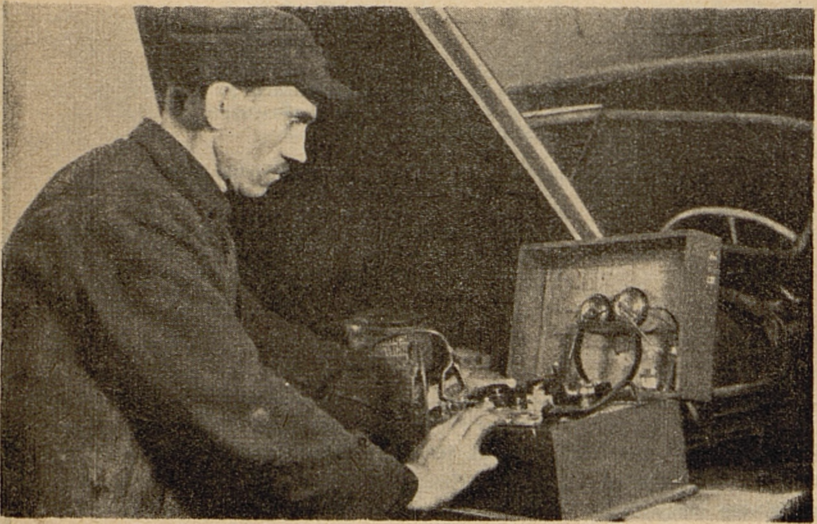

Barczyk Józef, elektromonter samochodowy w Centralnych Warsztatach Samochodowych Zabrskiego Zjedn. P.W. Skonstruował aparat uniwersalny do badania urządzeń elektrycznych w samochodach.

Ochot Roman pracuje na kop. „Mysłowice" od 1932 r., obecnie jako nadsztygar w ruchu podsadzki płynnej. Jest współautorem pomysłu przełącznika podsadzkowego do przekładania zamulki z jednego wylewu na drugi.

B o r z u c k i Władysław, sztygar oddziałowy kop. „Mikulczyce" Autor pomysłu łapaczy do rynien wstrząsanych.

K u l a Mieczysław, ślusarz narzędziowy, pracuje w Szkole Przemysłowej Górniczej kop. „Miechowice" jako instruktor ślusarski. Autor pomysłu dziurkacza z wyrzutnikiem do wycinania otworów.

B u r c z y k Paweł. Pracuje na kopalni „Miechowice" od r. 1946 jako cieśla górniczy. Autor pomysłu śruby do łączenia rynien wstrząsanych różnych typów.

F e r d y n Józef, starszy konstruktor kop. „Miechowice", jest wybitnie czynnym pomysłodawcą. Autor pomysłu membran gumowych do pomp dla cieczy ciężkich.

Statystyka „Skrzynki Pomysłów" CZPW.

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
		Grupa I — Bezpieczeństwo, Ratownictwo i Higiena Pracy.		
1	Barysz Aleksander Poland Jan Zdebel Stefan	pracownicy fizyczni Bytomskie Zj. PW Kop. „Centrum"	Przyrząd do zraszania pyłu węglowego.	ogólne
16	Knosala Emanuel	dozorca maszynowy Katowickie Zj. PW Kop. „Katowice"	Urządzenie do zraszania pyłu węglowego.	ogólne
20	Celadyn Franciszek	sztygar Jaworznicko - Mikołowskie Zj. PW kop. „Zbyszek"	Automatyczna, napędzana sprężonym powietrzem zapora do zamykania górnego pomostu pochylni.	ogólne
33	Kopel Robert	werkmistrz Zjednoczenie Fabryk Maszyn i Sprzętu Górniczego Fabryka Sprzętu Ratunkowego	Aparat do napełniania pochłaniaczy do aparatów oddechowych	ogólne
42	Szypuła Jan	sztygar Jaworznicko - Mikołowskie Zj. PW kop. „Murcki"	Sposób pomiaru ciśnienia gazów za tamą pożarową.	nie zast.
68a	Żydek Alfons	murarz Zabrskie Zj. PW kop. „Miechowice"	Projekt malowania wapnem białych pasów na górnej części wozów kopalnianych celem zwiększenia ich widoczności na odległość	ogólne
87	Duży Ryszard	technik górniczy Katowickie Zj. PW	Reflexoskop, przyrząd do badania metanu w szczelinach. Używa się w połączeniu z lampą wskaźnikową Wolfa.	w próbach
100	Sznajder Rudolf	sztygar oddz. Rybnickie Zj. PW kop. „Rydułtowy"	Nakolanniki wykonane z odpadków taśmy gumowej.	ogólne
107	inż. Grabowski Edm.	dyr. kopalni Rybnickie Zj. PW kop. „Chwałowice"	Termometr wypadków — podający załodze do wiadomości ilość wypadków na kopalni.	ogólne
108	Kubeczek Karol	sztygar warszt. Rybnickie Zj. PW kop. „Dębieńko"	Wprowadzenie ochrony z klejonego szkła, celem zabezpieczenia pracującego przy szlifowaniu na tarczach szmerglowych	ogólne
165	Ganczarczyk Alfred	starszy ratownik Gliwickie Zj. PW kop. „Bielszowice"	Ulepszenia aparatu oddechowego typu Draeger	w próbach
175	Lazar Feliks	pracownik umysł. CZPW	Okucie drabiny filarowej uzębionym żelazem, co zapobiega ześlizgnięciu się.	ogólne
181	Kopel Paweł	mistrz warszt. Zj. Fabryk Maszyn i Sprzętu Górniczego F-ka Sprzętu Ratunkowego	Maszyna do profilowania siatek do pochłaniaczy	lokalne

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
226	Ganszczyk Edmund	dozorca maszyn Zabrskie Zj. PW kop. „Mikulczyce"	Umocowanie osłony sprzęgła napędu przenośnika zgrzebłowego	ogólne
270	Kita Henryk	nadsztygar Zabrskie Zj. PW kop. „Miechowice"	Użycie soli kuchennej jako środka zapobiegawczego przeciwko wysychaniu tam klocowych	w próbach
275	inż. Barchański Lotar	zawiadowca kopalni Zabrskie Zj. PW kop. „Miechowice"	Użycie linki celem zabezpieczenia krótkich węży gumowych przed odłączeniem się od rurociągu sprężonego powietrza	ogólne

Styczeń 1949 r.

1129	Kramarz Edward	murarz Zabrskie Zj. PW kop. „Miechowice"	Napisy ostrzegawcze na dole	nie zast.
1181	Papoń Emil	sztygar Zabrskie Zj. PW kop „Ludwik"	Lustro z napisem „kto jest winien wypadkom"	nie zast.
1189	Długosz Józef	sztygar masz. Katowickie Zj. PW kop. „Kleofas"	Komora bezpieczeństwa na wypadek pożaru	nie zast.

Grupa II — Roboty górnicze.

55	inż. Parysiewicz Wit.	dyrektor kopalni Katowickie Zj. PW kop. „Wujek"	Wybieranie grubych pokładów o małym upadzie systemem warstw przekątnych na całą grubość pokładu.	ogólne
56	Duży Ryszard	techn. górn. Katowickie Zj. PW Dyrekcja	Wybieranie zabierkami na zawał w pokładach grubych przy upadach do 15°, przy zastosowaniu upadowych przekątnych	nie zast.
113	Olesiński Jan	inspektor górn. Zj. P. W. G. Dyrekcja	Usprawnienie wybierania na kop. im. „J. Wieczorka" przez zniesienie przypinania węgla w spągu	lokalne
114	Balcerski Jan	Zabrskie Zj. PW kop. „Ludwik"	Usprawnienie wybierania zabierek w systemie filarowym	ogólne
116	Myszor Paweł	kier. statyst. Zj. P. W. G. Dyrekcja	Zastosowanie siatki ochronnej do obudowy szybów podczas ich głębienia	ogólne
152	Fryc Jan	górnik Chorzowskie Zj. PW kop. „Śląsk"	Wrębienie na wysokich zabierkach	nie zast.
168	Siedlik Stanisław	górnik Dolnośląskie Zj. PW	Zastosowanie na kop. „Bol. Chrobry" systemu ścianowego po przekątni	nie zast.
176	Kajzer Józef	kier. rob. górn. Jaworznicko - Mikołowskie Zj. PW kop. „Wesoła"	Zastosowanie na ścianie kaszt żelbetonowych i zmiana organizacji przekładki	lokalne

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
184	Bednarek Ryszard	górnik Zabrskie Zj. PW kop. „Ludwik"	Projekt wybierania syst. filarowym	nie zast.
239	inż. Cichosz Jan	kier Biura Plan. Rudzkie Zj. PW kop. „Karol"	Poprawienie planów niemieckich założenia podszybia	lokalne
		Styczeń 1949 r.		
1125	Kowol Augustyn	górnik przodowy Zabrskie Zj. PW kop. „Ludwik"	Pomost przenośny do wiercenia otworów strzałowych na dużych upadach	ogólne
1126	Kowol Augustyn	j. w.	Umocowanie lontu w ładunku za pomocą krążka tekturowego	ogólne
1127	Kowol Augustyn	j. w.	Nabój ssący w mokrych otworach.	nie zast.
1152	Lempa Rudolf Nowak Józef	górnicy Rudzkie Zj. PW kop. „Szombierki"	Usprawnienie przybierki kamienia stropowego	ogólne
1176	Parzyk Robert	technik strzałowy Zabrskie Zj. PW kop. „Ludwik"	Gracka do czyszczenia otworów strzałowych	ogólne
1202	Tomala Karol	sztygar gosp. Rybnickie Zj. PW kop. „Rymer"	Pudełko do przenoszenia spłonek	ogólne
		Grupa III — Transport urobku materiałów na dole.		
9	Ograszek Paweł	kowal Bytomskie Zj. PW kop. „Centrum"	Ulepszenie przenośnika zgrzebłowego	lokalne
11	Molenda Antoni	prac. fiz. Rudzkie Zj. PW kop. „Walenty-Wawel"	Instalacja sygnalizacji optycznej obok istniejącej akustycznej przy transporcie drewna liną i kołowrotem	lokalne
15	Iwański Szczepan	cieśla górniczy Katowickie Zj. P W kop. „Katowice"	Ulepszenie połączenia napędu do rynien wstrząsanych z rynną napędową, za pomocą dodatkowego łącznika	ogólne
18	Czaja Stanisław Kucharski Franciszek Makosz Antoni Wójcik Stanisław	instruktorzy szk. Katowickie Zj. PW kop. „Wieczorek"	Użycie powtórne zużytych pierścieni przez zastosowanie trójdzielnych pierścieni uszczelniających dla drążków tłokowych napędów do rynien Eickhoff typ. MED	ogólne
21	Papiórek Józef Kulka Roman	szt. masz. ślusarz przod. Jaworznicko - Mikołowskie Zj. PW kop. „Brzeszcze"	Zawiasowe złącza do taśm gumowych. Środek zastępujący spinki Nilos	ogólne
36	Duda Józef	Dąbrowskie Zj. PW kop. „Zawadzki"	Spinanie lin płaskich spinkami z płaskownika w miejsce szycia drutem	ogólne
50	Duży Ryszard	techn. górn. Katowickie Zj. PW	Rama przenośna do zabudowania napędów do rynien wstrząsanych	nie zast.

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
54	Ogaza Alojzy	sztygar Katowickie Zj. PW kop. „Wieczorek"	Łączenie taśm gumowych za pomocą zawiasów	ogólne
60	Jureczko Jan	sztygar masz. Bytomskie Zj. PW kop. „Łagiewniki"	Naprawa zużytych spinek Nilos przez wyżarzanie końców płomieniem acetylenowym	ogólne
101	Skowronek Jan	kowal Rybnickie Zj. PW kop. „Rydułtowy"	Zamek zastępczy do rynien Halbach-Braun	lokalne
65	Sorek Wiktor	górnik Katowickie Zj. PW kop. „Wieczorek"	Użycie przenośnika zgrzebłowego na chodnikach i dowierzchniach	nie zast.
109	Kubeczek Karol	sztygar warszt. Rybnickie Zj. PW kop. „Dębieńsko"	Przeróbka podwozia wozu kopalnianego na podwozie wywrotki	lokalne
110	Manowski Alfons	sztygar masz. Rybnickie Zj. PW kop. „Dębieńsko"	Zastosowanie zawiasów do łączenia taśm gumowych zamiast spinek Nilos	lokalne
130	Staniek Józef Suchoń Robert	ślusarze Jaw. - Mik. Zj. PW kop. „Waleska"	Ulepszenie hamulca kołowrotu	lokalne
139	Barchański Franciszek	kier. ruchu masz. Jaw.-Mik. Zj. PW kop. „Piast"	Usprawnienie załadunku urobku z sztolni z pokładu II	lokalne
151	Sosinka K.	sztygar Chorzowskie Zj. PW kop. „Śląsk"	Ulepszenie rynny napędowej	lokalne
160	Albert Alojzy	cieśla górn. Katowickie Zj. PW kop. „Wieczorek"	Zabezpieczenie przed wypadaniem sworznia łączącego cięgno silnika z rynną napędową	ogólne
162	Nierobisz Ewald	sztygar oddz. Bytomskie Zj. PW kop. „Bytom"	Płyta rozjazdowa do przetaczania wozów do zastosowania tam, gdzie nie można użyć zwrotnicy	ogólne
182	Kaizer Józef	kier. dz. rob. górn. Jaw. - Mik. Zj. PW kop. „Wesoła"	Skip do transportu na pochylniach	ogólne
209	Rak Wincenty	robotnik Dąbrowskie Zj. PW kop. „Kazimierz"	Wykorzystanie blach ze zniszczonych rynien przenośników Beien do naprawy rynien wstrząsanych	lokalne
210	Dreszer Konrad	robotnik Bytomskie Zj. PW kop. „Bytom"	Projekt trzona pociągowego do napędu elektrycznego do rynien wstrząsanych typu RAE—5	lokalne
213	Knosala Emanuel	sztygar Katowickie Zj. PW kop. „Katowice"	Krążniki taśmy dolnej przenośnika gumowego, z możliwością ich regulacji	ogólne
219	inż. Kiciński Kazim.	gł. inż. energ. Katowickie Zj. PW Dyrekcja	Urządzenie do transportu materiałów na taśmach gumowych dla węgla	w próbach

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
235	inż. Księski Stefan	dyr. kopalni Rudzkie Zj. PW kop. „Walenty — Wawel"	Ułatwiony sposób przedłużania toru w przodku	ogólne
236	Kurzeja Ewald Krawczyk Paweł	nadsztygar robotnik Rudzkie Zj. PW kop. „Walenty — Wawel"	Sygnalizacja przeciążenia przesypu z jednego przenośnika taśmowego na drugi	ogólne
248	Szyszka Władysław	dozorca dołowy Jaw. - Mik. Zj. PW kop. „Bierut"	Łączenie rynien wstrząsanych za pomocą zużytych lin	ogólne

Styczeń 1949 r.

1136	Kontny Eryk	sztygar masz. Rybnickie Zj. PW kop. „Rydułtowy"	Zabezpieczenie przeciw spadaniu kół z osi wozów nakrętką koronkową	nie zast.
1151	Wlazło Teofil	kier. rob. górn. Rybnickie Zj. PW kop. „Ludwik"	Usprawnienie odstawy z pokładu 504	lokalne
1174	Kaczmarek Ludwik	nadgórnik Zabrskie Zj. PW kop. „Ludwik"	Urządzenie do hamowania urobku w rynnach w pokładach o dużym nachyleniu	ogólne
1180	Kubala Stefan	kier. rob. górn. Zabrskie Zj. PW kop. „Concordia"	Zapora dla spadającego urobku na ścianie o dużym upadzie	lokalne
1198	Musioł Augustyn	ślusarz Rybnickie Zj. PW kop. „Ema"	Zabezpieczenie przed zaplątaniem w razie zerwania się łańcucha przenośnika zgrzebłowego Beien	lokalne

Grupa IV — Obudowa górnicza i utrzymanie wyrobisk.

13	Widuch Wincenty	nadgórnik Katowickie Zj. PW kop. „Wujek"	Zwiększenie trwałości obudowy chodników przez okucie stojaków	ogólne
49	Duży Ryszard	technik górn. Katowickie Zj. PW	Spinanie stropnicy i stojaków klamrami	w próbach
121	Gubala Edward	górnik Zabrskie Zj. PW kop. „Miechowice"	Suszenie stropnic w zbiorniku impregnacyjnym	nie zast.
142	Janduda Paweł	sztygar Chorzowskie Zj. PW kop. „Barbara"	Lekka winda do stawiania stojaków na wysokich zabierkach	nie zast.
143	Gołąbek Bernard	górnik Chorzowskie Zj. PW kop. „Barbara"	Podnoszenie stropnic na wysokich zabierkach	nie zast.
196	Albrecht Ryszard	technik maszyn. Zjedn. F. M. Piotr. F-ka Maszyn	Ulepszenie windy do wyciągania stojaków	w próbach

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
203	Sobol Robert	sztygar Rybnickie Zj. PW kop. „Anna"	Prasa do wysuwania stojaków stalowych „Gerlach"	ogólne
208	Jakubowski Stefan	Dąbrowskie Zj. PW kop. „Kaz. - Juliusz"	Zabezpieczenie stropu na chodnikach węglowych przez umieszczenie w caliźnie prętów żelaznych	lokalne
215	Krukowski Ignacy	Żerków, ul. Mikołaja 13	Projekt stojaka z betonu i szlaki hutniczej	nie zast.
265	Kania Paweł	sztygar Gliwickie Zj. PW kop. „Zabrze - Zach."	Uproszczony uchwyt przy śrubie do podciągania stojaków stalowych	ogólne
		Styczeń 1949 r.		
1131	Kazimierczak Jan	górnik Zabrskie Zj. PW kop. „Ludwik"	Urządzenie do podtrzymania stropnic w czasie stawiania stojaków	w próbach
1163	inż. Grzymalski Kazimierz	kierownik D. III Zj. P. W. G. Dyrekcja	Urządzenie do cementowania ścian szybów i przyspieszenie wiązania cementu	ogólne
1169	Tomaszczyk Jan	Cieszyn ul. Hażloska 49	Zastąpienie stropnic i stojaków drewnianych, betonowymi	nie zast.
		Grupa V — Podsadzka.		
40	Zieliński J.	sztygar Dąbrowskie Zj. PW kop. „Niwka — Modrzejów"	Usprawnienie dostarczania wody do kotła czerpaka przez zastosowanie inżektora	lokalne
48	Sawant Antoni	prac. fizyczny Dąbrowskie Zj. PW kop. „Kazimierz"	Urządzenie do prostowania wypaczonych boków wozów podsadzkowych	ogólne
137	Mikulski Ludwik Toborek Antoni	sztygarzy Jaw.-Mik. Zj. PW kop. „Wesoła"	Urządzenie do pneumatycznego podsadzania piaskiem przy likwidacji ognia	ogólne
200	inż. Domański Stefan	zaw. kop. Rudzkie Zj. PW kop. „Karol"	Zastosowanie gazu koksowego w miejsce drewna do odmrażania wagonów z piaskiem	lokalne
257	Kurzeja Ewald Szmuk Rajmund	nadsztygar i sztygar oddziałowy Rudzkie Zj. PW kop. „Walenty — Wawel"	Wykonanie uszczelek z tektury do rur podsadzkowych, zużywając stare opakowania UNRRA	ogólne
		Styczeń 1949 r.		
1145	Janas Edward	z-ca kier. Wydz. Dąbrowskie Zj. PW Dyrekcja	Urządzenie do zmniejszania ciśnienia w rurach podsadzkowych	nie zast.
1149	Pietras Alojzy	sztygar maszynowy Rudzkie Zj. PW kop. „Karol"	Uruchomienie połączeń rur podsadzkowych przez zabezpieczenie uszczelnienia przed wybiciem	ogólne

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
1182	inż. Cierpisz Stanisł.	insp. kopalń Zabrskie Zj. PW Dyrekcja	Szybkozłącze do rur podsadzkowych	ogólne
1183	Wlazło Teofil	kier. rob. górn. Rudzkie Zj. PW kop. „Ludwik"	Odwodnienie osadników podsadzkowych	lokalne

Grupa VI — Sprzęt i maszyny górnicze.

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
27	Szostek Teofil	kier. ruchu masz. Jaw.-Mik. Zj. PW kop. „Silesia"	Instrukcja obsługi i konserwacji maszyn i sprzętu dołowego	ogólne
28	Widenka Bolesław	mechanik Rybnickie Zj. PW kop. „Anna"	Przedłużenie popychacza przy wywrocie wózków przy skipie	lokalne
38	Maciejczyk Roman	ślusarz Katowickie Zj. PW kop. „Wujek"	Ulepszenie silników bębnowych przez uszczelnienie komory przekładniowej i ochrony silnika przed zaoliwieniem	lokalne na pow.
61	Szupejko Chałasiński	techn. górn. mistrz elektr. Bytomskie Zj. PW kop. „Bytom"	Zastosowanie obwodu sygnalizacyjnego w pracy wrębiarki opuszczanej na kołowrocie w stromych pokładach	ogólne
68	Bradkorb Jan	robotnik Zabrskie Zj. PW kop. „Rokitnica"	Zwiększenie powierzchni stykowych kontaktów wrębiarki Eickhoff	nie zast.
75	Sprus Paweł Szulc Karol	sztygarzy Gliwickie Zj. PW kop. „Makoszowy"	Zamiana drewnianych uchwytów stylisk do łopat na żelazne	ogólne
76	inż. Bojemski Eugen.	kier. wydz. CZPPW Dyrekcja	Wielostopniowe koronki wiertnicze do wiertarek udarowo - obrotowych	w próbach
88	Gondzik Karol	dozorca Katowickie Zj. PW kop. „Katowice"	Zabezpieczenie łożyska na wałku napędowym napędu taśmowego TND	w próbach
89	inż. Jankowski Wład.	Dolnośląskie Zj. PW Dyrekcja	Projekt maszyny do ładowania i urabiania	w próbach
115	Chojnacki Florian	Poznań, ul. Żeglarska 36	Mechaniczny młot górniczy	nie zast.
141	Chowaniec Jan	elektromonter Chorzowskie Zj. PW kop „Barbara"	Ulepszenie wyłącznika do wiertarek elektr. Siemens	lokalne
145	Kabus Robert Kolender Ryszard	szt. masz. ślusarz Chorzowskie Zj. PW kop. „Barbara"	Rolka do prostowania skrzynek taśmy członowej „Haubinco"	ogólne
146	Kabus Robert	szt. masz. Chorzowskie Zj. PW kop. „Barbara"	Rolka prowadnicza taśmy Hauhinco	ogólne
155	Płonka Paweł	ślusarz Chorzowskie Zj. PW kop. „Matylda"	Zastosowanie dźwigni sprężynowych do młotków mechanicznych	nie zast.

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
206	dr. inż. Popowicz Oktawian	Zj. F. M. i S. G.	Młotek elektryczny „Łupacz" do urabiania węgla	w próbach
207	Miska Karol	sztygar Katowickie Zj. PW kop. „Kleofas"	Przerobienie zużytego napędu do przenośnika zgrzebłowego na napęd do przenośnika taśmowego	lokalne
216	dr. inż. Popowicz Oktawian	Zj. F. M. i S. G.	Maszyna do urabiania węgla na ścianie	w próbach
222	Kortyka Konrad	sztygar Zabrskie Zj. PW kop. „Rokitnica"	Zastosowanie do wrębiarek kabla 4×35 mm² z siatką zbrojącą	lokalne
223	Półtoranos Mieczysław	dozorca masz. Zabrskie Zj. PW kop. „Pstrowski"	Przyrząd do wydobywania ostrzy Widia do wiertarek, zgubionych w otworze	ogólne
243	Szyma Alojzy	robotnik Katowickie Zj. PW kop. im. „Wieczorka"	Usprawnienie urządzenia zsypowego	lokalne
256	Reuter Ernest	mechanik Rudzkie Zj. PW kop. „Paweł"	Wtyczka do elektrycznych wiertarek na prąd trójfazowy	ogólne
271	Jóżak Stanisław	górnik Zabrskie Zj. PW kop. „Miechowice"	Ścisk sprężynowy do łączenia węży gumowych	lokalne
274	inż. Barchański Lotar	zawiadowca kopalni Zabrskie Zj. PW kop. „Miechowice"	Łączniki do węży gumowych	ogólne

Styczeń 1949 r.

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
1100	Kusiński Franciszek	ślusarz Jaw. - Mik. Zj. PW kop. „Brzeszcze"	Wykonanie łopatek do turbinek wiertarek górn. przy użyciu mat. zastępczych	w próbach
1113	Sobota Franciszek	nadgórnik Chorzowskie Zj. PW kop. „Michał"	Jarzmo z płaskiego żelaza do łączenia rynien wstrząsanych	nie zast.
1118	Konczała Jerzy	ślusarz Gliwickie Zj. PW kop. „Zabrze — Wschód"	Ulepszone tłoczysko do napędu do rynien wstrząsanych MDR	ogólne
1135	Wybraniec Teodor Ciołek Franciszek	kowal, górnik Rybnickie Zj. PW kop. „Dębieńsko"	Zastosowanie zastępczego sposobu umocowania lin prowadniczych w ładowarce Eimco	ogólne
1155	Koczar Roman	tokarz Chorzowskie Zj. PW kop. „Polska"	Użycie łożysk kulkowych w miejsce ślizgowych	nie zast.
1157	Wajndych Eryk	sztygar warszt. Chorzowskie Zj. PW kop. „Prezydent"	Uchwyt wiertła wiertarki powietrznej MOJ nakładany na dowolne wiertło	w próbach
1178	Świętek Edward	sztygar masz. Zabrskie Zj. PW kop. „Rokitnica"	Automatyczna jednokierunkowa zapora na upadowej stosowana zamiast łapadeł	nie zast.

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
1179	Latka Józef	wozak Katowickie Zj. PW kop. „Katowice"	Zabezpieczenie sworzni łączących rynnę napędową	nie zast.
1195	Nowak Zygmunt Hunger Józef	mistrz warszt. ślusarz Rudzkie Zj. PW kop. „Szombierki"	Zastosowanie żelaznego pierścienia w rolkach wózków rynien wstrząsanych zamiast łożysk kulkowych	ogólne
1203	Dudacy Józef Kowalik Marian	kier. i zast. kier. ruchu masz. Rybnickie Zj. PW kop. „Dębieńsko"	Przeróbka wtyczki połączeniowej wrębiarki Sulivan CLE—5 oraz zastosowanie sterowania na odległość	ogólne
1204	Wroński Edward	kalkulator Zj. F. M. i S. G. F-ka MOJ	Ulepszenie wahacza napędów elektrycznych do rynien RAE-5, RAE-10, RAE-15	w próbach

Grupa VII — Odwadnianie.

154	Sulski Ludwik	ślusarz Chorzowskie Zj. PW kop. „Matylda"	Ulepszenie pompy „Straco"	ogólne
233	Długosz Józef	sztygar masz. Katowickie Zj. PW kop. „Kleofas"	Usprawnienie działania pompy odśrodkowej	lokalne
250	inż. Hoffman Zygmunt	kier. Dz. Masz. Jaw. - Mik. Zj. PW kop. »Bierut"	Nowy typ pompy odśrodkowej dla odwadniania kopalń w PW	nie zast.
251	inż. Hoffman Zygmunt	j. w.	Przeróbka głównych pomp kopalni „Bierut" i „Kościuszko"	lokalne

Styczeń 1949 r.

1104	Kostrz Piotr	zaw. kopalni Jaw. - Mik. Zj. PW kop. »Krystyna"	Zorganizowanie pracy głównych pomp odwadniających zależnie od obciążenia	lokalne
1193	Skorupa Konstanty	ślusarz Rudzkie Zj. PW kop. „Szombierki"	Zabezpieczenie przed zatkaniem pompy	ogólne
1217	inż. Hoffman Zygmunt	kier. Wydz. Urz. Mech. Jaw. - Mik. Zj. PW Dyrekcja	Konstrukcja pompy dwustrumieniowej dla wody zapiaszczonej	w próbach

Grupa VIII. — Przewietrzanie.

120	Partyka Henryk	sztygar objazdowy Zabrskie Zj. PW kop. „Mikulczyce"	Zastosowanie naprężacza pasa przy głównym wentylatorze	lokalne

Grupa IX — Miernictwo i kreślarstwo.

228	Han Mieczysław	technik rys. Dąbrowskie Zj. PW Dyrekcja	Uczulanie rysunków przez powlekanie emulsją pozwalającą na kopiowanie mechaniczne	ogólne
1120	Nikodem Leonard	technik Gliwickie Zj. PW kop. „Sośnica"	Przedłużacz w lampach łukowych do wyświetlania rysunków	ogólne

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
		Grupa X — Maszyny i urządzenia wydobywcze.		
7	Kotwica Marian	zast. kier. warszt. Bytomskie Zj. PW kop. „Centrum"	Wyzwalacz klatki stosowany do prób wolnego spadania	ogólne
37	inż. Kasiński K. i inż. Lipczyk P.	Dąbrowskie Zj. PW	Konstrukcja jednobębnowej maszyny wyciągowej	nie zast.
81	Nikodem Władysław	nadsztygar Bytomskie Zj. PW kop. „Andaluzja"	Ogrzewanie rowka tarczy Koepe podgrzanym sprężonym powietrzem celem ochrony przed oblodzeniem	ogólne
138	Kajzer Józef	kier. Dz. rob. górn. Jaw. - Mik. Zj. PW kop. „Wesoła"	Projekt wózka skipu do transportu urobku na pochylni	ogólne
156	Mołdrzyk Józef	maszynista wyciąg. Chorzowskie Zj. PW kop. „Matylda"	Wprowadzenie dodatkowych hamulców do maszyny wyciągowej	lokalne
157	Morys Józef	kier. ruchu masz. Chorzowskie Zj. PW kop. „Matylda"	Ulepszenie wysypu skipowego przez zrównoważenie klapy zamykającej	lokalne
178	Ruśniok Franciszek	kier. ruchu masz. Gliwickie Zj. PW kop. „Makoszowy"	Maszyna do napinania sprężyn używana do badania charakterystyki sprężyn łapadeł klatki szybowej	w próbach
180	dr. Jeżewski Mieczysł. inż. dr. Szklarski Ludger	profesor Akad. Górniczej docent Akademii Górniczej	Przyrząd do badania elektromagnetycznego używalności i uszkodzeń lin wyciągowych	ogólne
183	inż. dr. Szklarski Ludger	docent Akademii Górniczej	Tyratronowy regulator jazdy do sterowania maszyn wyciągowych o napędzie silnikiem asynchronicznym	ogólne
220	Dobosz Jakub Stanecki Alfons	kierownik ruchu maszynowego Bytomskie Zj. PW kop. „Rozbark"	Zastosowanie przegród bakelitowych zabezpieczających przed zwarciem biegunów generatora w układzie Leonarda	ogólne
244	Zawadzki Antoni Olek Antoni	robotnicy Jaw. - Mik. Zj. PW kop. „Silesia"	Usprawnienie szybowego urządzenia sygnalizacyjnego	ogólne
247	Bylica Stanisław	kierownik warszt. Jaw. - Mik. Zj. PW kop. „Silesia"	Ulepszenie zaryglowania klatki szybowej zabezpieczające wozy przed wypadnięciem	ogólne
277	Pluszczyk Edmund	dozorca Katowickie Zj. PW kop. im. „Wieczorka"	Zainstalowanie dodatkowej szafki sygnalizacyjnej ruchu skipu. Kontakty sygnalizacji optycznej zabudowano przy klapach zbiorników i taśmie załadowczej	ogólne

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
		Styczeń 1949 r.		
1117	Pakwald Ludwik Tymior Gerard	tokarz, ślusarz Gliwickie Zj. PW kop. „Gliwice"	Przyrząd do wytaczania rowków na wykładzinach bębna maszyny wyciągowej	ogólne
1140	inż. Dulski Zygmunt Łęski Bolesław	kier. ruchu masz. mistrz kuźni Rybnickie Zj. PW kop. „Jankowice"	Wymiana liny w maszynie wyciągowej	lokalne
1172	Szatke Alfons	nadsztygar masz. Dolnośl. Zj. PW. kop. „Nowa Ruda"	Remont maszyny wyciągowej na szybie „Piast"	lokalne
1186	Michalczyk Józef	sztygar masz. Zabrskie Zj. PW kop. „Ludwik"	Automatyczne zabezpieczenie przed wpadnięciem wozu z podszybia do żąpia	w próbach
		Grupa XI — Instalacje i maszyny elektryczne.		
8	Nowak Ignacy	sztygar masz. Bytomskie Zj. PW kop. „Centrum"	Ulepszenie wymiany sworzni elastycznych w sprzęgle tarczowym silnika elektr.	ogólne
43	Błaszczyk Henryk	sztygar objazdowy Dąbrowskie Zj. PW kop. „Sosnowiec"	Ulepszenie łączenia silnika elektr. krótkozwartego z reduktorem napędu do rynien wstrząsanych typu Eickhoff MW-8, MW-12, MW-16	ogólne
66	Garbarz Stanisław	doz. ruchu elektr. Zabrskie Zj. PW kop. „Rokitnica"	Ochrona zabezpieczająca silnik wentylatora przed uszkodzeniem	ogólne
79	Błaszczyk Augustyn	tokarz Bytomskie Zj. PW kop. „Radzionków"	Naprawa uszkodzonego korpusu silnika elektrycznego	lokalne
177	Ruprecht Herman Kosmała Franciszek	elektrykarz kierownik ruchu Zj. F. M. i S. G. fabr. „Montana"	Wykrycie błędnego funkcjonowania licznika elektrycznego	lokalne
212	inż. Kokoszyński Z.	kier. Wydz. Urz. El. Bytomskie Zj. PW	Usprawnienie gospodarki elektrycznej na kop. „Radzionków" przez poprawę cos. φ	lokalne
240	inż. Grychowski Eug. Duke Jerzy	kierownik techn. Zj. F. M. i S. G. fabr. Moj	Zbudowanie i wprowadzenie do ruchu maszyny do zalewania glinem wirników silników wiertarek typu Moj, przy zastosowaniu metody odśrodkowej	lokalne
		Styczeń 1949 r.		
1114	Dziony Józef	ślusarz Chorzowskie Zj. PW kop. „Michał"	Założenie osłon przy wskaźnikach stanu oleju w transformatorach	nie zast.
1138	Zimon Augustyn	sztygar elektr. Rybnickie Zj. PW kop. „Rydułtowy"	Zabezpieczenie transformatorów przed przegrzaniem	ogólne

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
1142	Kocyba Franciszek	mistrz oddz. elektrowozów Zj. B. P. M. Centr. Warszt. El.	Zastosowanie śruby zaciskowej w głównym jarzmie transformatora celem uniknięcia rozluźnienia uzwojenia	lokalne
1159	Romik Stanisław	sztygar warszt. Bytomskie Zj. PW kop. „Rozbark"	Osłony z rury żelaznej celem zabezpieczenia żarówek przed kradzieżą	nie zast.
1173	Olma Alojzy	st. konstruktor Zj. F. M. i S. G. Dyrekcja	Izolowanie blach silnika elektrycznego	w próbach
1208	Białas Klemens Białas Henryk	sztygar ruchu elektr. Rudzkie Zj. PW el. „Mikołaj"	Prostownik rotacyjny	w próbach

Grupa XII — Trakcja dołowa i powierzchniowa.

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
5	Grzegorzyca Henryk	prac. umysł. Bytomskie Zj. PW kop. „Chorzów"	Ulepszenie napędu kolejki wiszącej	lokalne
41	Zieliński J.	sztygar Dąbrowskie Zj. PW kop. „Niwka - Modrzejów"	Przekonstruowanie korby parowozu przez zastosowanie znanych czopów dzielonych	lokalne
69	Grzenia Jan	ślusarz Gliwickie Zj. PW kop. „Sośnica"	Wzmocnienie tulei w podwoziu wozów kopalnianych	ogólne
98	Żydek Alfons	murarz Zabrskie Zj. PW kop. „Miechowice"	Wprowadzenie sygnalizacji świetlnej na rozjazdach i mijankach elektrowozów	ogólne
103	Kubica Karol	robotnik Rybnickie Zj. PW kop. „Anna"	Przeniesienie nastawiacza zwrotnic na ocios chodnika	ogólne
106	inż. Grabowski Edm.	dyr. kopalni Rybnickie Zj. PW kop. „Chwałowice"	Zmechanizowanie transportu kamienia i popiołu	lokalne
111	Ledwoń August	dozorca masz. Rybnickie Zj. PW kop. „Dębieńsko"	Ulepszenie sygnalizacji w transporcie dołowym	lokalne
133	Hapeta Antoni	robotnik Jaw. - Mik. Zj. PW kop. „Boże Dary"	Zabezpieczenie przed uszkodzeniem liny kolejki linowej z kop. „Boże Dary" do Zakładów Elektro	lokalne
144	Kolcow Witalis	sztygar masz. Chorzowskie Zj. PW kop. „Barbara"	Zabezpieczenie przed spadnięciem liny z haka wozu kopalnianego	ogólne
218	Zieliński Jan	Bytom ul. Smolenia 12	Automatyczne spinanie i rozpinanie wozów kopalnianych	nie zast.
221	Proske Jerzy	ślusarz Zabrskie Zj. PW kop. „Rokitnica"	Dodatkowe zbiorniki oleju przy łożyskach elektrowozu	ogólne

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
		Styczeń 1949 r.		
1111	Krosta Stanisław	robotnik Dąbrowskie Zj. PW kop. „Niwka-Modrzejów	Pomost wiszący na tylnej ścianie wagonu, ułatwiający wyładowanie drewna	ogólne
1119	Skoczylas Stanisław	cieśla górniczy Gliwickie Zj. PW kop. „Sośnica“	Nowe złącze iglicowe w rozjazdach	ogólne
1124	Leks Wiktor	kierownik biura Zabrskie Zj. PW kop. „Miechowice“	Obicie gumą koryt do załadunku węgla na zwały	ogólne
1133	inż. Rembalski Alfons	kier. Biura Techn. Dąbrowskie Zj. PW Dyrekcja	Usprawnienie blokowania torów na podszybiu kop. „Victoria“	ogólne
1146	Żebrowicz Edmund Młodzianowski Kazim.	kierownik, ref. CZPPW Dz. Przeł. Mors.	Oszczędności w zużyciu węgla przez parowozy przetokowe w portach	lokalne
1164	Gdowik Paweł	insp. górn. Zj. P. W. G. Oddz. IV	Ułatwienie sposobu zawieszenia tarczy linowej w nadsięwłomach	ogólne
1165	Mucha Aleksy	kier. warszt. Zabrskie Zj. PW kop. „Miechowice“	Wykorzystanie wybrakowanych zestawów kołowych do budowy nowych wozów kopalnianych	lokalne
1166	Jeż Maksymilian	technik masz. Chorzowskie Zj. PW Dyrekcja	Ulepszenie pokrywy kół w zestawach kołowych wozów kopalnianych	w próbach
1167	Jajuga Władysław	górnik Gliwickie Zj. PW kop. „Gliwice“	Zastosowanie podkładów żelaznych z blachy wytłaczanej zamiast podkładów drewnianych	lokalne
1187	Zając Kazimierz Poloczek Herman	sztygar masz. mistrz warszt. Dolnośląskie Zj. PW koks. „Bol. Chrobry“	Zastąpienie dwu kołowrotów jednym	lokalne
1194	Galec Alfred	kowal Rudzkie Zj. PW kop. „Szombierki“	Ulepszenie ułożyskowania rolki spągowej w przewozie linowym	lokalne
1213	Kostrz Piotr	ref. Wydz. Mech. Jaw.-Mik. Zj. PW Dyrekcja	Usprawnienie wyładunku skały płonej na kop. „Piast“	nie zast.
		Grupa XIII — Sprężarki i gospodarka sprężonym powietrzem.		
24	Bernard Paweł	dozorca masz. Gliwickie Zj. PW kop. „Sośnica“	Zastosowanie mniejszej chłodnicy do sprężarki	lokalne
86	inż. Rusek Klemens	kier. Wydz. ME5 CZPW	Skoncentrowanie produkcji pierścieni i płytek do zaworów sprężarek	nie zast.
132	Czech Adolf Czech Stefan Domagalski Aleksand. Ucka Emil	kier. ruchu masz. tokarze Jaw.-Mik. Zj. PW kop. „Waleska“	Wykonanie płytek do zaworów sprężarki	lokalne

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
		Styczeń 1949 r.		
1101	Pawlik Piotr	spawacz Jaw.-Mik. Zj. PW kop. „Siersza"	Zastosowanie drugiego zbiornika wyrównawczego przy turbosprężarce	lokalne
1116	Dziony Józef	ślusarz Chorzowskie Zj. PW kop. „Michał"	Ściski klinowe bez śrub do węży gumowych i rurociągów	nie zast.
		Grupa XIV — Siłownie.		
14	Sitko Alfons	ślusarz Katowickie Zj. PW Kop. „Wujek"	Czyszczenie rurek kondensatora wodą i powietrzem	ogólne
149	Polok Feliks	sztygar maszynowy Chorzowskie Zj. PW kop. „Siemianowice"	Czyszczenie kondensatorów wielkich turbin	lokalne
202	inż. Nowakowski Bronisław	Dąbrowskie Zj. PW Elektrownia „Jowisz"	Obliczenie i wykonanie inżektora do turbiny 3,5 MW	lokalne
225	inż. Kopacz Stanisław	kierownik ruchu maszynowego Zabrskie Zj. PW kop. „Ludwik"	Prowizoryczne usunięcie popsucia kabli zasilających kop. „Ludwik" przez zastąpienie ich kablem szybowym kładzionym na ziemi	lokalne
254	Białas Klemens	sztygar ruchu elektrycznego Rudzkie Zj. PW Elektr. „Mikołaj"	Usprawnienie ruchu elektrowni przez wprowadzenie sygnalizacji optyczno-akustycznej między turbinownią a rozdzielnią główną	lokalne
255	inż. Gumiński Henryk	kierownik Rudzkie Zj. PW Elektr. „Mikołaj"	Zabezpieczenie pewności ruchu elektrowni „Mikołaj" przez wbudowanie przekaźnika czasowego, który umożliwia w razie popsucia w przewodach Ślązelu wyłączenie kabli zasilających hutę „Pokój"	lokalne
266	in. Lassota Adolf i inż. Pluciński Aleks.	Gliwickie Zj. PW	Zmiana układu rozdzielni wysokiego napięcia kop. „Sośnica - Wschód" i „Zachód" z dwupomiarowego na jednopomiarowy przy zasilaniu z jednego źródła prądu	lokalne
		Styczeń 1949 r.		
1188	Osiecki Ryszard	sztygar masz. Katowickie Zj. PW kop. im. „Wieczorka"	Usuwanie oparów z turbiny za pomocą sprężonego powietrza	lokalne
1210	Malara Stefan	kier. ruchu masz. Jaw.-Mik. Zj. PW kop. „Jaworzno"	Użycie wody chłodzącej po opuszczeniu kondensatora turbin do chłodzenia pary w kondensatorach sprężarki	w próbach
		Grupa XV — Kotłownie.		
17	inż. Kaczor Edward	kier. ruchu masz. Katowickie Zj. PW kop. „Mysłowice"	Dwukrotne powiększenie wydajności kotła Weissbach przez przebudowę ścianki działowej i omurowania wewnętrznego	lokalne

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
29	Oleś Emil	ślusarz Rybnickie Zj. PW kop. „Rydułtowy"	Dostosowanie posiadanych szkieł wodowskazowych do armatury kotłowej	lokalne
30	Kałuża Franciszek	ślusarz Rybnickie Zj. PW kop „Anna"	Dostosowanie zbyt krótkich szkieł do wodowskazów	lokalne
59	Różański Józef	Katowickie Zj. PW kop. im. „Wieczorka" elektr. „św. Jerzy"	Prowizoryczne urządzenie zasilające kocioł węglem podczas popsucia zbiornika	lokalne
99	Szczuka Henryk	palacz Zabrskie Zj. PW kop. „Mikulczyce"	Ulepszenie rusztów kotłowych	lokalne
131	Koźlik Jerzy	ślusarz Jaw.-Mik. Zj. PW kop. „Waleska"	Zastosowanie nakrętek przy tłokach pomp kotłowych	lokalne
135	Janotta Wincenty Dziura Franciszek Zielonko Augustyn	szt. masz. dozorca szt. masz. Jaw.-Mik. Zj. PW kop. „Boże Dary"	Uruchomienie potrzebnych dla elektrowni kotłów przez przebudowanie lewych rusztów na prawe	lokalne
140	Gnutek Wojciech	rob. kotłowni Jaw.-Mik. Zj. PW kop. „Silesia"	Odmienny i korzystny sposób naprawy tarczy obrotowej w kanałach do usuwania szlaki	lokalne
147	Górnik Karol Weiss Fryderyk	robotnicy Chorzowskie Zj. PW kop. „Siemianowice"	Ulepszenie rusztów kotła Steinmüller	lokalne
148	Górnik Karol	robotnik Chorzowskie Zj. PW kop. „Siemianowice"	Ulepszenie zasilania młyna węglowego w kotłowni	lokalne
158	Josz Walenty	robotnik Chorzowskie Zj. PW kop. „Polska"	Poprawa konstrukcji zaworu zwrotnego przez dodanie sprężyny pod grzybek i utwierdzenie pierścieni uszczelniających w zaworze redukcyjnym rurociągów kotłowni	lokalne
166	Wątrobiński Zygmunt	szt. masz. Gliwickie Zj. PW kop. „Bielszowice"	Doprowadzenie pyłu węglowego do paleniska kotłowego przy pomocy sprężonego powietrza	ogólne
190	Śmieszkol Jerzy	robotnik Gliwickie Zj. PW kop. Zabrze — Zach."	Zastąpienie szczeliwa azbestowo-grafitowego do uszczelniania pokryw kotłów na cegielni uszczelkami wykonanymi z odpadków ołowiu	ogólne
249	Wielek Alojzy	robotnik Jaw.-Mik. Zj. PW kop. „Bol. Śmiały"	Wymiana rusztu kotłowego na ruszt z kątowników dający się łatwo wymienić i odczyścić	lokalne
273	inż. Moroń Zbigniew	kier. Wydz. Budowl. Zabrskie Zj. PW	Użycie belkowania żelbetonowego w miejsce słupów przy podbudowie chłodni kominowej i usprawnienie odszlamowania basenu	ogólne

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
		Styczeń 1949 r.		
1144	Gabryś Bronisław	technik Dąbrowskie Zj. PW kop. „Jowisz"	Usunięcie ślimaka rozdzielczego nad zbiornikiem pyłu dla kotłowni i zastąpienie go rynną z blachy z regulowaną wysokością wysypu.	lokalne
1158	Ferdyn Tadeusz	kreślarz Dąbrowskie Zj. PW kop. „Jowisz"	Usuwanie szlaki spod kotłów za pomocą taśmy	w próbach
1196	Dziambor Jan	szt. masz. Rudzkie Zj. PW kop. „Walenty — Wawel"	Połączenie prętów rusztów kotłowych w grupy, celem zapobieżenia ich wypadaniu w czasie czyszczenia	ogólne
1199	Zorychta Józef	elektrotechnik Rybnickie Zj. PW kop. „Ema"	Zastosowanie sygnalizacji między kotłownią a koksownią	lokalne
1216	Goleń Stanisław	technik Dolnośl. Zj. PW kop. „B. Kamień"	Zastosowanie prasowanej tektury zamiast skóry do wykonania kół zębatych do napędu rusztów kotłowych	ogólne

Grupa XVI — Obrabiarki, naprawy mechaniczne, warsztaty.

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
3	Tuczapski Feliks	pracow. fizyczny Bytomskie Zj. PW kop. „Rozbark"	Wskazówki dla spawaczy	lokalne
4	Wycisk Paweł	pracow. fizycz. Bytomskie Zj. PW kop „Centrum"	Kleszcze spawalnicze	ogólne
6	Chmiel Franciszek	sztygar. masz. Bytomskie Zj. PW kop. „Centrum"	Sprzęgło elastyczne z wkładkami z odpadków taśmy gumowej stosowane zamiast sprzęgła Periflex	ogólne
10	Smerczek Jan	pracow. fizycz. Rudzkie Zj. PW Elektrownia „Mikołaj"	Sposób dokładnego ustawiania noży w tokarce	lokalne
22	Murek Henryk	sztygar Gliwickie Zj. PW kop. „Knurów"	Urządzenie do przetaczania czopów korbowych w parowozach, bez wymontowania zestawów korbowych. Może być stosowane i do innych maszyn posiadających czopy korbowe	ogólne
32	Szeja Alfred	modelarz Zj. F. M. i S. G. fabr. „Montana"	Kolczyki z drutu stalowego do łączenia sklejonych części drewnianych	ogólne
35	inż. Ostrowski Edm. Czerny Jan Ciołek Stanisław	Dąbrowskie Zj. PW kop. „Zawadzki"	Zastępcze sprzęgło elastyczne z wkładkami z odpadków taśmy gumowej	ogólne
39	Przewoźnik Paweł	sztygar zmianowy Katowickie Zj. PW Kop. „Wujek"	Urządzenie do szlifowania cylindrów parowozów bez ich demontażu	ogólne

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
58	Latusek Franciszek	robotnik Katowickie Zj. PW kop. im. „Wieczorka"	Przyrząd do rozkręcania lin na druty	ogólne
92	Kuś Edward	palacz Zabrskie Zj. PW kop. „Miechowice"	Dźwig na platformie	nie zast.
172	Kiryło Jan	tokarz Dolnośląskie Zj. PW kop. „Mieszko"	Przyrząd do przetaczania wałów korbowych silników samochodowych	lokalne
173	Niemiec Mieczysław	kier. warsztatu Dolnośląskie Zj. PW Koksownia „Biały Kamień"	Przyrząd do przetaczania cylindrów silników i sprężarek bez demontażu cylindra	lokalne
179	Kubica Jan	ślusarz Dąbrowskie Zj. PW Gł. Warszt.	Strugarka promieniowa do obróbki kierownic pomp odśrodkowych	ogólne
187	Sobota Jerzy	ślusarz Zj. F. M. i S. G. F-ka „Dehak"	Ulepszenie przyrządu do pakowania spinek Nilos	lokalne
188	Mol Paweł Hiacent Jan Sobota Jerzy	werkmistrz mistrz ślusarski ślusarz Zj. F. M. i S. G. F-ka „Dehak"	Maszyny do wyrobu spinek Nilos: do prostowania drutu, do cięcia drutu, do gięcia drutu, do pakowania spinek	lokalne
189	Bubula Wojciech	mistrz ślusarski Zj. F. M. i S. G. F-ka „Montana"	Obrabiarka do ścinania osi krążników przenośników taśmowych	ogólne
191	Szczyrba Jan	ślusarz Zj. F. M. i S. G. F-ka „Dehak"	Przyrząd do wykonywania skrzynek na materiały wybuchowe	lokalne
192	Zientek Józef	spawacz Zj. F. M. i S. G. F-ka „Moj"	Palnik do wypalania otworów w blachach zaopatrzony w cyrkiel i ruchomą podstawę	ogólne
193	Bula Konrad	ślusarz Zj. F. M. i S. G. F-ka „Montana"	Przeróbka zaworu tlenowego aparatu do spawania	lokalne
194	Langowicz Wojciech	zast. kier. ruchu Zj. F. M. i S. G. Piotrowicka F. M.	Przebudowa napędów strugarek wzdłużnych	lokalne
195	Kuc Stanisław	ślusarz Zj. F. M. i S. G. Piotrowicka F. M.	Uniknięcie dodatkowego trasowania przez zaopatrzenie maszyny do gięcia blach w odpowiednie ostrza	lokalne
197	Marcol Jan	mistrz kuźni Zj. F. M. i S. G. Rybnicka F. M.	Usprawnienie produkcji kabłąków do sprzęgieł wozów kopalnianych	lokalne
198	Kowalski Joachim	mechanik samochod. Zj. F. M. i S. G. Rybnicka F. M.	Usprawnienie wylewania panewek łożysk samochodowych	lokalne
199	Witala Teofil	kierownik ruchu Zj. F. M. i S. G. F-ka Lamp Górn.	Zmiana konstrukcji dopływu wody w lampie karbidowej	lokalne

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
229	Stoch Jan Grochowina Jan	Dąbrowskie Zj. PW kop. „Kazimierz - Juliusz"	Naprawa wyszczerbionych pierścieni wewnętrznych zestawów osiowych	ogólne
246	Bylica Stanisław	kierownik warszt. Jaw.-Mik. Zj. PW kop. „Silesia"	Przeróbka osi przenośników taśmowych na sortowni	lokalne
258	Łęski Bolesław Wawrzyńczyk Teodor	mistrz kowal. robotnik Rybnickie Zj. PW kop. „Jankowice"	Zwiększenie obrotów tarczy w szlifierce	lokalne
260	Czekański Paweł	stolarz Katowickie Zj. PW kop. im. „Wieczorka"	Nóż frezerski do wykonywania czopów drewnianych	lokalne
		Styczeń 1949 r.		
1110	Furdzik Franciszek	tokarz Zj. F. M. i S. G. Piotr. F-ka Masz.	Półautomat do hartowania kół zębatych za pomocą acetylenu	lokalne
1115	Zycha Edward	cieśla górn. Katowickie Zj. PW kop. „Katowice"	Ulepszenie maszyny do szycia taśmy gumowej	w próbach
1121	inż. Sarzała Mieczysł.	dyr. Zakładu Zj. F. M. i S. G. Zakł. Niwka	Usprawnienie centralnego ogrzewania	lokalne
1137	Dziendziel Adolf	robotnik Rybnickie Zj. PW kop. „Jankowice"	Wyrzutnik trocin przy maszynie do żłobienia rowków	lokalne
1141	Czaja Kazimierz	ślusarz Zj. B. P. M. Centr. Warszt. El.	Przyrząd do formowania uzwojeń silników elektrycznych	ogólne
1143	Cebo Wojciech Błaszczyk Jan	kier. Dąbrowskie Zj. PW Gł. Warszt. Samoch.	Przeróbka tokarni podłużnej na szlifierkę wałów korbowych	lokalne
1148	Jaźwiec Antoni	monter Zj. B. P. M. Zakł. Urz. Wydob.	Zasilanie parowozu rynną zsypową	ogólne
1154	Byczyński Wincenty	mistrz ślusarski Chorzowskie Zj. PW kop. „Matylda"	Ulepszenie wygniatarki ręcznej przez automatyczne przesuwanie krążków na matrycę	lokalne
1156	Ćwielong Józef	dozorca warszt. Chorzowskie Zj. PW kop. „św. Barbary"	Wykonywanie sworzni w matrycach pod młotem powietrznym	lokalne
1170	Mrowiec Jan	kierownik Zj. F. M. i S. G. Piotr. F-ka Masz.	Przyrząd pomocniczy do aparatu Brinella	ogólne
1171	Biskup Maksymilian	kowal Zj. F. M. i S. G. fabryka MOJ	Przekuwanie na gorąco z równoczesnym kalibrowaniem prowadnic wiertła młotków wiertniczych	lokalne

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
1191	Bończyk Paweł	mistrz narz. Zj. F. M. i S. G. Piotr. F-ka Masz.	Uchwyt do tarcz szlifierskich	lokalne
1192	Juranek Antoni	mistrz warszt. Katowickie Zj. PW Dyrekcja	Remont samochodu przy użyciu części wymiennych z innego typu wozu po ich przeróbce	lokalne
1197	Szweigstil Jan	robotnik Rybnickie Zj. PW kop. „Rydułtowy"	Toczenie zużytych czopów parowozowych	lokalne
1201	Filipowski Adolf	dozorca warszt. Rybnickie Zj. PW kop. „Jankowice"	Wycinanie rowków w wiertłach do węgla za pomocą strugarki	lokalne
1205	Eitel Zygmunt	tokarz CZPPW DPM	Hakowy nóż tokarski do cięcia na tokarni	nie zast.
		Grupa XVII — Przeróbka mechaniczna węgla.		
2	Konopa Urban	robotnik Bytomskie Zj. PW kop. „Chorzów"	Ulepszenie ułożyskowania rusztów Seltner	lokalne
51	Famuła Alojzy	ślusarz Katowickie Zj. PW kop. „Wujek"	Urządzenie wyłączające automatycznie wywrót na sortowni z chwilą przeciążenia przenośnika taśmowego pod wywrotem	lokalne
52	Kołodziej A.	konstruktor Dąbrowskie Zj. PW kop. „Kazimierz - Juliusz"	Przeróbka przenośnika taśmowego odbierającego węgiel z przesiewania, polegająca na zastosowaniu zamiast rolki dociskającej zmieniającej nachylenie taśmy, dwu bębnów do przewinięcia taśmy i nadania jej odpowiedniego nachylenia	ogólne
96–97	Półtoranos Mieczysław	dozorca masz. Zabrskie Zj. PW kop. „Pstrowski"	Konstrukcja nowych amortyzatorów do przesiewaczy Humboldt przy użyciu wycinków z pasów gumowych zamiast pełnych tulei gumowych	ogólne
153	Tomaszek Jan	kowal Chorzowskie Zj. PW kop. „Matylda"	Zastosowanie nitów krytych w miejsce nitów z główkami w przenośniku stalowym	lokalne
71	Bayer Otto Greiner Ryszard	sztygar zast. kier. bryk. Gliwickie Zj. PW kop. „Zabrze-Wschód"	Ulepszenie pompy do smoły	ogólne
77	inż. Jastrzębski Roman inż. Kaizer Wilhelm	Dolnośląskie Zj. PW Wydz. Przer. Węgla Dyrekcja	Zastąpienie blaszanych sit do osadzarek rusztem JK z płaskowników pomysłu autorów	ogólne
238	Grzyśka W. Słowik K.	kier. ruchu masz. szt. powierzchn. Rudzkie Zj. PW kop. „Karol"	Usprawnienie obiegu wozów na sortowni przez zabudowanie zbiornika węgla deputatowego zasilanego przenośnikiem taśmowym.	lokalne

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
241	Seibert Wilhelm	kier. ruchu masz. Gliwickie Zj. PW kop. „Zabrze-Wschód"	Połączenie przenośnikiem taśmowym systemu wzbogacania węgla płomiennego z systemem węgla gazowego	lokalne
242	Seibert Wilhelm	j. w.	Zastąpienie podnośnika kubełkowego przenośnikami taśmowymi oraz wprowadzenie urządzenia wyładowczego wagonów dają możliwość wzbogacania na płuczce kop. „Zabrze — Wschód" węgla innych kopalń	lokalne
261	inż. Kasiński Kazim. inż. Brzosko Janusz Schabek Bolesław	kier. Wydz. Ener. kier. Wydz. Mech. szt. sortowni Dąbrowskie Zj. PW kop. „Saturn"	Przeróbka separatora powietrznego Humboldt przez usunięcie łatwo psujących się miechów skórzanych i zastąpienie ich blachą.	w próbach
267	Plotecki Paweł Pająk Franciszek	technik kier. płuczki Gliwickie Zj. PW kop. „Knurów"	Wyrób segmentów sit szczelinowych dla odwadniarek miałowych ze starych sit szczelinowych płaskich.	ogólne
		Styczeń 1949 r.		
1112	Ferdyn Tadeusz	kreślarz Dąbrowskie Zj. PW kop. „Jowisz"	Wzbogacanie miału dla kotłowni	w próbach
1139	Kuczera Józef Kalus Teodor	kier. i asyst. ruchu masz. Rybnickie Zj. PW kop. „Rydułtowy"	Zużycie przerostów z płuczki jako opału kotłowego.	lokalne
1160	Rajczak Stanisław	dozorca masz. Bytomskie Zj. PW kop. „Rozbark"	Zastosowanie osłon dla prowadnic podnośnika w płuczce Tromp	w próbach
1161	Warmuziński Jan	technik Bytomskie Zj. PW kop. „Bytom"	Prasa do wytłaczania gum do napędów przesiewaczy Maerz i Izodyna	w próbach
1177	inż. Kubicki Janusz Trefon Władysław	kier. ruchu masz. sztygar sortowni Zabrskie Zj. PW kop. „Mikulczyce"	Zainstalowanie łamacza do przerostów	w próbach
1215	Żyliński Wiktor	kier. ruchu masz. Dolnośląskie Zj. PW kop. „B. Kamień"	Połączenie przenośnikiem taśmowym bocznicy kolejowej ze zbiornikiem miałowym	nie zast.
		Grupa XVIII — Przeróbka chemiczna.		
53	Rzychoń Wincenty	szt. masz. Katowickie Zj. PW Kop. „Wujek"	Usprawnienie obiegu wody pogazowej i płukania gazów koksowniczych	lokalne
253	Biegaj Jan	st. mistrz ruchu piecowego Rudzkie Zj. PW koks. „Walenty Wawel"	Zastosowanie lin stalowych oplatanych sznurem azbestowym w miejsce uszczelnień azbestowych lub gliny do uszczelniania drzwi pieców koksowych	ogólne
174	Świątkowski Jan	kier. prod. ubocz. Dolnośląskie Zj. PW koks. „Biały Kamień"	Połączenie rurowe między systemem siarczanu amonu a benzolownią	lokalne

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
		Styczeń 1949 r.		
1185	inż. Dobrowolski Leon „ Hruszowski Adolf Bilski Franciszek Polok Edward Nocoń Wojciech	Dolnośląskie ZJ. PW koks. „Victoria“	Włączenie kanału odpływowego spod wieży gaśniczej do kanału kopalnianego	lokalne
1200	Siemianowski Paweł	mistrz warszt. Rybnickie Zj. PW kop. „Dębieńsko“	Odprowadzenie dzikich gazów z pieców koksowniczych podczas obsadzania	lokalne
		Grupa XX — Usprawnienia administracyjne.		
19	Szwajcer Eugeniusz	kom. straży przem. Katowickie Zj. PW	Wprowadzenie pieczątki w miejsce znaczków pocztowych na listach jeńców niemieckich	ogólne
25	Chlubek H.	prac. umysł. Rybnickie Zj. PW	Usprawnienie obiegu rachunków	lokalne
26	Baszton Antoni	kier. adm. Rybnickie Zj. PW kop. „Anna“	Opracowanie zakresu działania działu administr. na kopalni	nie zast.
31	Mateja Fryderyk	księgowy Rybnickie Zj. PW	Usprawnienie księgowania rozliczeń energii elektrycznej	lokalne
44	Gsell Franciszek	prokurent Katowickie Zj. PW	System wynagradzania pracowników biurowych w rachubach	nie zast.
46	Idkowiak Józef	prac. umysł. Rudzkie Zj. PW	Projekt zniesienia kwot groszowych z księgowania celem lepszego wykorzystania maszyn do księgowania	ogólne
47	Siekierzyński	kier. Wydz. Mob. Sił. Rob. Dolnośląskie ZJ. PW	Przestemplowanie białych kart ochronnych, używanych przez Niemców, pracowników PW	nie zast.
57	Gogołkiewicz Franciszek	prac. umysł. Bytomskie Zj. PW Dyrekcja	Uregulowanie pracy w godzinach nadliczbowych i związanych z tym zarobków	ogólne
62	inż. Kozłowski Jerzy	zawiadowca kop. Bytomskie Zj. PW kop. „Bytom“	Umieszczenie na dole szafek na marki kontrolne w celu ukrócenia samowolnego opuszczania miejsca pracy	ogólne
80	mgr. Popiel Bolesław	dyr. adm. Zj. F. M. i S. G. Dyrekcja	Racjonalizacja i kontrola gospodarki materiałami piśmiennymi	nie zast.
82	Mieszkowski Bolesław	kier. ref. skp. CZPW	System kontroli obecności	nie zast.
83	Mieszkowski Bolesław	j. w.	Projekt zwiększenia funduszu dla stypendystów przez zbiórkę odpadków	nie zast.
84	Mieszkowski Bolesław	j. w.	Wzór uproszczonego formularza do odręcznego pisania przez kalkę w korespondencji wewnętrznej	nie zast.
85	Mieszkowski Bolesław	j. w.	Wielokrotna koperta do korespondencji wewnętrznej	w próbach
104	Porwolik Wilhelm	sekretarz Rybnickie Zj. PW kop. „Ignacy“	Odmienny sposób obliczania zarobków	nie zast.

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
105	Porwolik Wilhelm	sekretarz Rybnickie Zj. PW kop. „Ignacy"	Jednolity system registratury	nie zast.
112	mgr. Gojny Franciszek	kier. S. G. Rybnickie Zj. PW Dyrekcja	Uzupełnienie schematu organizacyjnego Zjednoczeń Rejonowych	nie zast.
117	Dąbrowski Eustachy	kier. apr. Katowickie Zj. PW Dyrekcja	Uregulowanie nadmiaru godzin nadliczbowych	nie zast.
119	Bogatyński Stanisław	kier .Wydz. M. S. R. Zabrskie Zj. PW Dyrekcja	Użycie powtórne starych kopert przez naklejanie kartki z adresem	ogólne
122	Zarębska Jadwiga	prac. umysł. CZPW	Konserwacja maszyn do pisania i liczenia	ogólne
123	Leśniowski Wilhelm	prac. umysł. CZPW	Rejestracja korespondencji na dużych formularzach	nie zast.
124	Leśniowski Wilhelm	j. w.	Przechowywanie dokumentów	nie zast.
125	Leśniowski Wilhelm	j. w.	Obieg korespondencji wpływającej do CZPW	lokalne
127	mgr. Popiel Bolesław	dyr. adm. Zj. F. M. i S. G.	Uzyskanie oszczędności w związku z zagadnieniem personalnym	nie zast.
161	Stocerz Jan	kier. adm. Bytomskie Zj. PW kop. „Radzionków"	Organizacja maszynopisowni	lokalne
187	Sobota Jerzy	ślusarz Zj. F. M. i S. G. F-ka „Dehak"	Usprawnienie organizacji pakowania spinek Nilos	lokalne
201	Gaweł Edward	nadsztygar Zabrskie Zj. PW kop. „Miechowice"	Zniesienie biura kontroli znaczków (marek) i wprowadzenie kontrolnych szafek na dole i powierzchni w oddziałach	nie zast.
204	inż. Broda Mieczysław	inż. mech. Zj. P. W. G. Dyrekcja	Projekt usprawnienia transportu samochodowego w PW	nie zast.
205	Wojakowski Jan	prac. umysł. CZMPW Wydz. H-8	Wprowadzenie listu „zapytanie — odpowiedź"	lokalne
214	Rulewski Sylwester	Katowice, ul. Kościuszki 19	Formularz rozliczenia kosztów	nie zast.
217	inż. Wilk Stanisław „ Smolarski Andrzej „ Michalewski Włodzimierz „ Lukosz Walter Gajda Franciszek Musioł Paweł	Rudzkie Zj. PW Dyrekcja	Zaliczanie materiałów przy pomocy cennika punktowego	ogólne
224	inż. Krzyształowicz Jerzy	gł. inż. górn. Zabrskie Zj. PW Dyrekcja	Usprawnienie ewidencji zamówień Działu Maszynowego w Dyrekcji Zj.	ogólne
227	Zasławski Zdzisław	prac. umysł. CZPW	Formularz „delegacja służbowa" i „rozliczenie kosztów podróży"	nie zast.

Nr. rej	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
230	Brączyk Tadeusz	księgowy CZPPW DPM Gdańsk	Zmiana sposobu prowadzenia konta kasy	lokalne
252	inż. Basiński M.	Jaw.-Mik. Zj. PW Dyrekcja	Usprawnienie statystyki	nie zast.
262	Gogołkiewicz Francisz.	kier. Centr. Biur. Zarob. Bytomskie Zj. PW	Projekt organizacji Centralnego Biura Zarobkowego na prawach działu	nie zast.
263	Szudyga Hubert	łącznik Gliwickie Zj. PW Dyrekcja	Projekt oszczędności z dziedziny transportowej i gospodarki olejami	nie zast.
264	mgr. Okłot Józef	kom. oszcz. CZMPW	Jednolita pieczątka dla poczty wchodzącej	lokalne
269	Janik Paweł	ref. M. R. Zabrskie Zj. PW Dyrekcja	Uregulowanie porządku wypłat pensji	lokalne
272	Rychwicki Mieczysław	kier. Wydz. Sprzedaży Zabrskie Zj. PW Dyrekcja	Projekt pragmatyki służbowej dla pracowników PW	nie zast.

Styczeń 1949 r.

Nr. rej	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
1103	inż. Jakubowski Józef	insp. górniczy Jaw.-Mik. Zj. PW Dyrekcja	Uproszczony sposób obliczania zarobków akordowych	ogólne
1105	Krupa Emil	górnik Jaw.-Mik. Zj. PW kop. „Bol. Śmiały"	Zorganizowanie dostawy węgla deputatowego do mieszkań pracowniczych	nie zast.
1107	Pietrzyński Leon	kier. Wydz. CZPPW Dyrekcja	Wprowadzenie w korespondencji pocztówek	nie zast.
1108	Rutkowski Witold	kier. ref. CZPPW Dyrekcja	Usprawnienie sprawozdań statystycznych „Zbyt produkcji"	nie zast.
1109	Wierzbowski Zygmunt	kier. wydz. CZPPW Dyrekcja	Zmiana numeracji pokoi w gmachu CZPPW	lokalne
1147	Wowra Karol	kier. księg. Zj. B. P. M. Dyrekcja	Instrukcja w sprawie wydawania i rozliczania pobranych materiałów	nie zast.
1153	Domański Władysław	robotnik Zabrskie Zj. PW kop. „Miechowice"	Tablica kontroli pracy umieszczona w podziemiu kopalni	nie zast.
1168	Koziołowa Anna	urzędniczka Gliwickie Zj. PW Dyrekcja	Stosowanie drukowania na adremie podkładek z nazwiskami zamiast kwitów na zaliczki	nie zast.

Grupa XXII — Różne.

Nr. rej	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
12	Wodarka Franciszek	pracow. fizycz. Rudzkie Zj. PW kop. „Szombierki"	Zastąpienie śrub zgiętych płaskownikiem do łączenia pasków przy piecach żelaznych	lokalne

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
23	Kalinowski Edward Dusza Wilhelm	sztygarzy Gliwickie Zj. PW kop. „Knurów"	Środek zastępujący kredę piszącą	ogólne
34	Gerlich Jan	mistrz Zj. F. M. i S. G. Fabryka Lamp. Górn.	Urządzenie do odlewania fajek do palników lamp górniczych	lokalne
63	Henoch Kazimierz	urzędnik Bytomskie Zj. PW kop. „Bytom"	Umieszczenie kiosku z czasopismami w stołówce	lokalne
64	Kowalski Maksymilian Krohl Jan Błochowiak Stanisław Jabłoński Jan Aksamski Wacław Demps Augustyn	robotnicy CZPPW DPM Gdańsk	Ulepszenie osłony napędu zderzaków na wywrotnicach taśmowca	lokalne
67	Kortyka Konrad	sztygar elektr. Zabrskie Zj. PW kop. „Rokitnica"	Usprawnienie wykonania świetlnych napisów ostrzegawczych	lokalne
72	Seibert Wilhelm	kier. ruchu masz. Gliwickie Zj. PW kop. „Zabrze — Wschód"	Projekt wywrotnicy wagonowej	ogólne
73	Seibert Wilhelm	j. w.	Zbiornik na ziemniaki z możliwością szybkiego wyładowania	lokalne
91	Żydek Alfons	murarz Zabrskie Zj. PW kop. „Miechowice"	Zaopatrzenie wozu na zużyty karbid w krawędzi ze starej taśmy gumowej celem ochrony lamp przy wytrząsaniu resztek karbidu	ogólne
94	Kuś Edward	robotnik Zabrskie Zj. PW kop. „Miechowice"	Zmechanizowanie ładowania drewna	w próbach
118	Darela Jan	urzędnik Dąbrowskie Zj. PW Dyrekcja	Uniwersalna zapinka do matryc powielacza	lokalne
126	inż. Dietrych Janusz	zastępca dyrektora CZPW Dział Maszynowy	Wykres stanu wytwórczości, dający możność oceny stanu wytwórczości i porównania z planem	w próbach
150	Krain Paweł	kowal Chorzowskie Zj. PW kop „Śląsk"	Zastosowanie starego kołowrotu powietrznego po przerobieniu do obsługi tartaku	lokalne
232	Kriebus Alfons Pudło Stefan	robotnicy Rudzkie Zj. PW kop. „Walenty — Wawel"	Przebudowa kotłów do gotowania kawy	lokalne
234	Kriebus Alfons Pudło Stefan	j. w.	Przebudowa urządzenia miejsc wypłat	lokalne
237	Brzóska Florian	technik strzeln. Rudzkie Zj. PW kop. „Walenty — Wawel"	Rejestrowanie automatyczne wózków bez znaczków	nie zast.

Nr rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
245	inż. Żyła Józef	zawiadowca kopalni Jaw.-Mik. Zj. PW kop. „Silesia"	Stosowanie lamp rtęciowych i sodowych na niskie napięcie	nie zast.
259	Wojaczek Juliusz	Rybnickie Zj. PW kop. „Chwałowice"	Nowa konstrukcja zasuwy dla płynów	nie zast.
276	inż. Zachel Wilhelm	prac. umysł. Zabrskie Zj. PW Dyrekcja	Podstawka dla aparatu telefonicznego do użycia przez kilka osób	lokalne
164	Mayrowa Ema	prac. umysł. Bytomskie Zj. PW Dyrekcja	Usprawnienie wydawania posiłków w stołówkach	nie zast.
167	Litoński Michał	referent Dolnośląskie Zj. PW Dyrekcja	Projekt organizacji ogródków działkowych	nie zast.
169	Rybotycki Edward	robotnik Dolnośląskie Zj. PW kop. „Victoria"	Osłona do cyrkularki i jej zastosowanie w tartaku	lokalne
185	Kozioł Brunon	kier. ref. CZPW Dz. Planowania	Zasypanie stawów i dołów hałdami celem uzyskania terenów budowlanych	nie zast.
211	Konopa Urban	Bytomskie Zj. PW kop. „Bytom"	Automatyczne liczenie furmanek z załadunkiem przez wagę drobnicową	nie zast.
231	dyr. Chmielewski Czesław	Dyr. Dep. M. P. i H. Warszawa	Pokrycie węglarek kratą żelazną celem zabezpieczenia węgla przed kradzieżą	nie zast.
285	Fey Oskar	Ruda Śl. ul. Armii Czerwonej 56	Kłódka uniwersalna	nie zast.
287	Fey Oskar	"	Maszyna do tarcia paszy	nie zast.
327	Świerczyński Stan.	techn. strzał. Zabrskie Zj. PW kop. „Rokitnica"	Przeprowadzenie nauczania właściwego strzelania	ogólne
332	Pytel Jan	mechanik Zabrskie Zj. PW	Ulepszenie tłoków do samochodu Bedford	lokalne
333	Huzar Józef	techn. strzał. Zabrskie Zj. PW kop. „Miechowice"	Oszczędność materiałów wybuchowych	lokalne
343	Nitsche Gerard	konstruktor Dolnośl. Zj. PW	Udoskonalony klucz do lamp górn.	ogólne
361	Tomasik Józef	prac. fiz. Bytomskie Zj. PW kop. „Andaluzja"	Ulepszenie osadzania łożyska oporowego bębna linowego przesuwnicy portalowej	lokalne
362	Wałach Eryk	kier. Wydz. Ekspedycji Rybnickie Zj. PW	Skraplanie węgla roztworem gliny	nie zast.
363	Czysz Władysław	Poznań ul. Jackowskiego 23/13	Dogotowywacz potraw, przyrządzanych na dowolnej kuchni	nie zast.

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
377	Śmiela Emanuel	Zj. F. M. i S. G. F-ka Lamp Górn.	Przyrząd do sortowania dysz.	ogólne
392	Łaszczyk August	ślusarz Zabrskie Zj. PW kop. „Miechowice"	Kurek odwadniający do maszyn z zastosowaniem zaworu kulkowego w miejsce zaworu stożkowego.	ogólne
393	Słaboń Fryderyk	ślusarz kotł. Zabrskie Zj. PW kop. „Pstrowski"	Produkcja kulek stalowych do sprzęgieł młynów miałowych.	lokalne

Styczeń 1949 r.

Nr. rej.	Nazwisko i imię	Stanowisko Zjednoczenie miejsce pracy	Treść pomysłu	Zastosowanie
1102	Dziewoński Stanisław	techn. masz. Jaw.-Mik. Zj. PW kop. „Siersza"	Składowanie łupku laterytowego	nie zast.
1162	Torbus Gerard	referent Zj. P. W. G. Dyrekcja	Automatyczna sygnalizacja poziomu wody w zbiorniku dla łazienek prowizorycznych	nie zast.
1175	Kramarz Edward	murarz Zabrskie Zj. PW kop. „Miechowice"	Tabliczki ostrzegawcze na skrzynkach materiałów wybuchowych na dole	nie zast.
1184	Feicher Mieczysław	ślusarz Zj. F. M. i S. G. F-ka Lamp. Górn.	Przyrząd do wycinania rowków amortyzacyjnych dla uchwytu żarówki „Swan"	lokalne
1190	Trybusz Alfred	technik Zj. F. M. i S. G. F-ka Lamp Górn.	Usprawnienie montażu daszka do reflektora lampy karbidowej T 8502	lokalne
1206	Agatowski Piotr	hydraulik CZPPW DPM	Zamknięcie wodne kanału	lokalne
1207	Łaniecki Władysław	elektromonter CZPPW DPM	Tabliczki „oszczędzaj światło" umieszczone koło wyłączników	nie zast.
1209	Wątorski Mieczysław	kier. Wydz. CZPPW DPM	Propozycja utworzenia biura studiów zagadnień technicznych i organizacyjnych	w próbach
1211	Kostrz Piotr	st. ref. Jaw.-Mik. Zj. PW Dyrekcja	Ugaszenie zwałów skały płonej na kop. „Piast"	nie zast.
1214	Zając Kazimierz	szt. masz. Dolnośląskie Zj. PW koks. „Bol. Chrob."	Zastąpienie wody miejskiej wodą kopalnianą nieczyszczoną	lokalne
1217	Franc Michał	Przemyśl, ul. Mnisza 2	Perpetuum mobile	nie zast.
1218	inż. Kłosiński Władysław	Szkoła Przem. Bytomskie Zj. PW kop. „Andaluzja"	Szkolenie praktyczne uczniów	nie zast.